

® **VODOHOSPODÁRSKE STAVBY – ekologický podnik, a. s.**

Pestovateľská 8, 823 53 Bratislava

Spoločnosť je zapísaná v OR SR OS Bratislava I, oddiel Sa, vložka číslo 339/B

Projekt (stavba):

**„PRÍSTAVBA MATERSKEJ ŠKOLY CENTRUM I 32,
DUBNICA NAD VÁHOM“**

PLÁN OCHRANY ZDRAVIA PRACOVNÍKOV A OSÔB

Vypracoval:

Milan Repka
autorizovaný bezpečnostný technik

Dátum:

Tel: 02/43 42 45 50
Fax: 02/43 42 04 24

IČO: 31 320 082
www.vsep.sk

OBSAH

Identifikačné údaje stavby	4
Základné údaje výstavby	4
Stavba	4
Bezpečnosť práce a technických zariadení pri stavebných prácach	4
Vymedzenie pojmov	4
Stavebník	5
Projektová dokumentácia	5
Kordinácia projektovej dokumentácie	5
Kordinácia bezpečnosti	5
Zamestnávateľ	5
Bezpečnostné podmienky na stavenisku	5
Príprava staveniska	5
Zabezpečenie otvorov a jám	5
Skladovanie	5
Prieskum staveniska	6
Vyznačenie inžinierskych sietí	6
Zabezpečenie výkopových prác	6
Výkopové práce	6
Zabezpečenie stability stien výkopov	6
Svahovanie výkopov	6
Debnenie, podporné konštrukcie a lešenia	6
Doprava a uskladňovanie betónovej zmesi a prefabrikátov	7
Oddeľňovanie konštrukcií	7
Výroba, spracovanie a doprava malty	7
Murovanie	7
Montované konštrukcie	7
Príprava montáže a montážne pracovisko	7
Montážne a bezpečnostné prípravky	7
Manipulácia s bremenami	7
Osadzovanie dielcov	7
Práce vo výškach	7
Zhadzovanie predmetov a materiálu	7
Prerušenie prác vo výškach	7
Stroje a strojne zariadenia	7
Zakázané činnosti	8
Práce súvisiace so stavebnou činnosťou	8
Manipulácia	8
Lepenie krytín na podlahy, steny, stropy a iné konštrukcie	8
Sklenárske práce	8
Maliarske a natieračské práce	8
Pracovisko a vybavenie pracoviska	8
Pracovisko vo vnútorných priestoroch	8
Pracovisko vo vonkajších priestoroch	8
Bezpečnostné podmienky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení	8
Pracovné prostriedky	9
Povinnosti zamestnávateľa	9
Osobné ochranné pracovné prostriedky	9
Poskytovanie OOPP	9
Spôsob poskytovania OOPP	9
Umývacie a čistiace prostriedky	9
Výchova a vzdelávanie	9
Školenie	9
Príloha č. 1 k nariadeniu vlády SR č. 396/2006 Z. z.	10
OZNÁMENIE	10
„Obnova materskej školy kubranská 20“	10

Príloha č. 2 k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.	11
PRÁCE S OSOBITNÝM NEBEZPEČENSTVOM	11
Príloha č. 3 k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.	11
BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA STAVENISKO	11
Všeobecné zásady prevencie	14
Všeobecné povinnosti zamestnávateľa	14
Oboznamovanie a informovanie zamestnancov	15
Povinnosti pri bezprostrednom a vážnom ohrození života alebo zdravia	15
Kontrolná činnosť	15
Práva a povinnosti zamestnancov	15
Bezpečnosť stavieb, pracovných priestorov,	16
pracovných prostriedkov a pracovných postupov	16
Spolupráca zamestnávateľov	16
Právne úpravy v oblasti BOZP	16
Príloha č. 1	17
POSÚDENIE RIZÍK NA STAVBE	17
Príloha č. 2	37
HODNOTENIE RIZÍK NA STAVBE: "Obnova materskej školy Kubranská 20"	37
Príloha č. 3	39
Osvedčenie ev. č. ABT-001008-06 zo dňa 22.11.2006	39
Milan Repka – autorizovaný bezpečnostný technik	39
Príloha č. 4	41
Osvedčenie ev. č. VVZ-0422/08-01.1 zo dňa 06.05.2008	41
Milan Repka – vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce	41
v rozsahu výchova a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov	41

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE STAVBY

Názov projektu (stavby): **PRÍSTAVBA MATERSKEJ ŠKOLY CENTRUM I 32, DUBNICA NAD VÁHOM**

stavebné povolenie číslo:
vydal:

Stavebník: Mesto Dubnica nad Váhom
sídlo: Bratislavská 434/9, 018 41 Dubnica nad Váhom, Slovenská republika
projektový manažér:

Stavebný dozor:
sídlo:
kontakt:

Zhotoviteľ: VODOHOSPODÁRSKE STAVBY - ekologický podnik, a. s.
kontaktná adresa: Pestovateľská 8, 823 53 Bratislava, Slovenská republika
hlavná stavbyvedúca: Ing. Zlatica Kollárová
bezpečnostný technik: Milan Repka
ekologický poradca: Ing. Jozef Balko

Projektant: Ing. Andrej Marcik, Kadnárova 23, 831 52 Bratislava, Slovenská republika
mobil: 0905 489 533, e-mail: mprosro@gmail.com

spolupracujúci projektanti: Ing. Daniela Marciková; Ing. Miroslav Greguš; Ing. arch. Jozef Kuťáň

Koordinátor dokumentácie: Ing. Andrej Marcik
mobil: 0905 489 533, e-mail: mprosro@gmail.com

Začatie stavby: dňom nadobudnutia účinnosti ZoD

Ukončenie stavby: do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti ZoD

ZÁKLADNÉ ÚDAJE VÝSTAVBY

Stavba

Predmetom stavby je prístavba k existujúcemu objektu materskej a základnej školy v meste Dubnica nad Váhom. Objekt prístavby je situovaný v areáli materskej a základnej školy Centrum I 32. Je umiestnený v rovinnom území na oplostenom pozemku, v zastavanej časti mesta.

Hlavný vstup do objektu je z juhovýchodnej strany objektu. Prístup k hlavnému vchodu bude zabezpečený prostredníctvom novovybudovaných areálových dláždených chodníkov, ktoré sa napoja na existujúce spevnené plochy. Vedľajšie vstupy, resp. únikové východy na voľné priestranstvo sú navrhnuté v zmysle požiadaviek projektu protipožiarnej bezpečnosti stavby. K hlavnému a k vedľajším vstupom do výdaju stravy a technickej miestnosti sa dovedie chodník, riešenie chodníka vrátane napojenia k objektu sa zrealizuje bezbariérovou. Prístavba materskej školy je riešená s jedným nadzemným podlažím bez podpiwničenia s nevyužívanou poväľou. Budova má obdĺžnikový tvar rozmerov 17,17 x 43,42 m. Zastrešená je šikmou sedlovou strechou s valbami.

Postup stavebných prác:

Jestvujúce dreviny sa vypíliia, zbavia konárov, korene sa vykopú. Odstráni sa krovie. Konáre, kmene a pne sa odvezu na skládku. Na podloží sa odstráni ornica hr. 150 až 200 mm, ktorá sa prevezie a uloží na dočasnej skládke. Podloží sa splaníruje na požadovanú výšku a zhutní sa vibračným valcom. Následne sa pristúpi k výkopu pre základové pásy a pätky. Vyťažená zemina sa uloží na dočasnú skládku. Po dokončení výstavby bude uložená zemina v rámci konečných úprav terénu použitá na požadovaných plochách. Prebytočná zemina bude odvezená na príslušnú skládku.

Po vykopení základových pásov a pätiiek a ich zhutnení sa vykoná ich armovanie a betónáž. Na základové pásy sa vymurujú debniacie tvárnice v dvoch radoch nad sebou s vodorovným a zvislým previazaním výstužou a vyplnia betónom.

Do ručne vykopanej ryhy sa uložia vedenia saníty a obsypú jemným kamenivom, povrch sa urovná. Následne sa zriadi podkladné lôžko zo zhutneného štrku. Na zhutnenom podkladnom lôžku sa uloží geotextília. Potom sa vyskladá debnenie pre základovú železobetónovú dosku.

Všetky obvodové základové konštrukcie budú po vyhotovení zateplené tepelnou izoláciou. Podkladná železobetónová konštrukcia sa zaizoluje proti vode. Zrealizujú sa murárske práce na obvodových nosných stenách a na vnútorných pozdĺžnych a priečnych akusticky deliacich stenách. V mieste dverných a okenných otvorov sa osadia nosníky. V rámci obvodových stien sa zrealizujú dva stužujúce železobetónové piliere a vymurujú sa vnútorné nenosné deliace steny. Na stenách sa zrealizuje stužujúci veniec.

Zastrešenie objektu: zmontuje sa väzníkový krov a väzníky sa ukotvia k hornej hrane vencov. Na konštrukciu krovu sa uloží debnenie, poistná hydroizolácia, kontralatovanie a latovanie a na latovanie sa osadí strešná krytina a vykonajú sa klampiarske práce na odvodnení strechy. Osadia sa plastové okná vrátane vonkajšieho a vnútorného parapetu. Obvodové steny z exteriéru sa omietnu. Zrealizujú sa potrubné vedenia a prepojenia splaškovej kanalizácie a vodovodu, vedenia dažďovej kanalizácie a vsakovacích objektov. Terén sa zrovná na požadovanú výšku s rozprestrením uloženej vrchnej vrstvy zeminy, zrealizujú sa spevnené plochy – chodníky, schodisko a rampy.

V interiéri sa zrealizujú podlahové konštrukcie. Zriadi sa tepelná izolácia podlahy a položí podlaha. Zrealizujú sa podhlady a vnútorné povrchy stien. Zriadi sa zavesený sadrokartónový podhlad, uložia sa vrstvy tepelnej izolácie stropu. Uložia sa potrubné a kábové rozvody. Nalepia sa keramické obklady stien a steny a strop sa vymalujú. Osadia sa zariadenie predmety, zrealizujú potrubné rozvody a ich izolácia, osadia sa vykurovacie telesá a zmontuje technológia kotolne.

Odpad zo stavebných prác bude priebežne odstraňovaný, miestnosti vyčistené a odpad uložený do zberného kontajnera pre príslušný druh odpadu.

BEZPEČNOST PRÁCE A TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PRI STAVEBNÝCH PRÁČACH

Vymedzenie pojmov

Podľa nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko (ďalej len „NV“) sa staveniskom rozumie aj priestor, v ktorom sa vykonávajú stavebno-inžinierske práce a priestor, v ktorom sa vykonávajú výkopové práce, zemné práce, stavebné úpravy, búracie práce, rekonštrukčné práce a renovačné práce, montáž a demontáž konštrukčných prvkov, demontáž, opravy vrátane technického, technologického a energetického vybavenia stavieb, odvodňovacie práce, udržiava, udržiavacie práce vrátane maliarskych prác a čistiace práce a vypratávanie staveniska po skončení prác.

Podľa tohto NV je stavebníkom fyzická osoba alebo právnická osoba, z ktorej podnetu sa uskutočňuje stavba.

Stavebník

Stavebník poverí jedného koordinátora dokumentácie alebo viacerých koordinátorov dokumentácie a jedného koordinátora bezpečnosti alebo viacerých koordinátorov bezpečnosti pre každé stavenisko, na ktorom bude vykonávať práce viac ako jeden zamestnávateľ alebo viac ako jedna fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

- Stavebník zabezpečí pred zriadením staveniska vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“).
- Stavebník pred začatím prác predloží inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza, oznámenie podľa prílohy č. 1 NV, ak plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb, alebo rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.
- a) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb, alebo
- b) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.

Stavebník pred začatím prác viditeľne umiestni na stavenisku oznámenie podľa prílohy č. 1 NV, ktoré v prípade zmeny aktualizuje.

Ak stavebník poverí jedného koordinátora alebo viacerých koordinátorov plnením úloh podľa § 5 a 6 NV, nezbavuje sa tým zodpovednosti za plnenie týchto úloh.

Projektová dokumentácia

- V projektovej dokumentácii a jej zmenách sa musia zohľadniť všeobecné zásady prevencie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri architektonických, technických alebo organizačných riešeniach, na základe ktorých sa plánujú práce, ktoré sa budú vykonávať súčasne alebo budú na seba nadväzovať,
- b) určovaní času trvania jednotlivých prác alebo ich etáp.

V projektovej dokumentácii a jej zmenách sa musí zohľadniť plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podklady vypracované podľa § 5 ods. 2 písm. b) a c) NV a § 6 ods. 2 písm. c) NV.

Koordinácia projektovej dokumentácie

Koordináciu projektovej dokumentácie a jej zmien z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor dokumentácie poverený podľa § 3 ods. 1 NV.

- Koordinácia podľa § 3 ods. 1 NV zahŕňa:
- a) uplatňovanie požiadaviek podľa § 4 NV,
- b) vypracovanie plánu BOZP, ktorý ustanoví pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku; plán obsahuje aj osobitné opatrenia pre jednotlivé práce s osobitným nebezpečenstvom uvedené v prílohe č. 2 NV,
- c) vypracovanie podkladu, ktorý obsahuje príslušné informácie o BOZP, ktoré je potrebné zohľadňovať pri všetkých ďalších prácach.

Koordinácia bezpečnosti

Koordináciu plnenia úloh pri realizácii prác na stavenisku z hľadiska zaistenia BOZP zabezpečuje koordinátor bezpečnosti poverený podľa § 3 ods. 1 NV, ktorým môže byť fyzická osoba oprávnená na výkon činnosti stavbyvedúceho, fyzická osoba oprávnená na výkon stavebného dozoru alebo autorizovaný bezpečnostný technik (ABT). Fyzická osoba oprávnená na výkon činnosti stavbyvedúceho nesmie byť koordinátorom bezpečnosti na stavenisku, na ktorom vykonáva činnosť stavbyvedúceho.

- Koordinácia bezpečnosti zahŕňa:
- a) uplatňovanie všeobecných zásad prevencie a požiadaviek na zaistenie BOZP pri práci pri
1. technických alebo organizačných riešeniach, na základe ktorých sa plánujú práce, ktoré sa budú vykonávať súčasne alebo budú na seba nadväzovať,
2. určovaní času trvania jednotlivých prác alebo ich etáp,
- b) plnenie príslušných požiadaviek tak, aby zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,
1. uplatňovali zodpovedajúcim spôsobom všeobecné zásady ustanovené v § 7 NV,
2. dodržiavali plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- c) úpravy plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa § 5 ods. 2 písm. b) NV a podkladu podľa § 5 ods. 2 písm. c) NV, ktoré budú zohľadňovať postup prác so zreteľom na zmeny v priebehu prác,
- d) spoluprácu medzi zamestnávateľmi na stavenisku, najmä ak pracujú na spoločnom pracovisku a ak ich činnosť na pracovisku na seba nadväzuje, usmerňovanie práce so zreteľom na ochranu zamestnancov, na prevenciu vzniku úrazov a iného ohrozenia zdravia, na vzájomné informovanie a zapojenie fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, do tohto procesu, ak je to potrebné,
- e) opatrenia na kontrolu správneho uplatňovania pracovných postupov,
- f) zabezpečenie vstupu na stavenisko len osobám, ktoré tam plnia pracovné povinnosti.

Počas realizácie prác zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, sú povinní zabezpečovať plnenie požiadaviek na zaistenie BOZP vrátane všeobecných zásad prevencie s prihliadnutím najmä na

- a) udržiavanie poriadku a čistoty na stavenisku,
- b) umiestnenie pracoviska, jeho prístupnosť, určenie komunikácií alebo priestorov na priechod a pohyb zamestnancov a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov,
- c) podmienky na manipuláciu s rôznymi materiálmi,
- d) technickú údržbu zariadení a pracovných prostriedkov, ich kontrolu pred uvedením do prevádzky a pravidelnú kontrolu s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- e) určenie a úpravu plôch na uskladňovanie rôznych materiálov, najmä ak ide o nebezpečné materiály alebo látky,
- f) podmienky na odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov alebo látok,
- g) uskladňovanie, manipuláciu alebo odstraňovanie odpadu a zvyškov materiálov,
- h) prispôbovanie času určeného na jednotlivé práce alebo ich etapy podľa skutočného postupu prác,
- i) spoluprácu medzi zamestnávateľmi a fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi,
- j) vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku alebo v jeho tesnej blízkosti.

Zamestnávateľ

- Zamestnávateľ na zaistenie BOZP na stavenisku
- a) prijíma opatrenia, najmä pri plnení všeobecných zásad v súlade s bezpečnostnými a zdravotnými požiadavkami na stavenisko,
- b) zohľadňuje usmernenia koordinátora bezpečnosti.

BEZPEČNOSTNÉ PODMIENKY NA STAVENISKU

Príprava staveniska

Stavenisko musí byť oplotené najmenej do výšky 1,8 m.

Všetky vstupy na stavenisko sa musia označiť bezpečnostnými tabuľkami so zákazom vstupu na stavenisko nepovolaným osobám. Oplotenie staveniska musí mať uzamykateľný vstup a výstup.

Pristupové komunikácie sa musia po celý čas výstavby na stavenisku udržiavať v bezpečnom stave.

Zabezpečenie otvorov a jám

Všetky otvory a jamy na stavenisku, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osobám, musia byť zakryté alebo ohradené. Zakrytie súvislým poklopom sa musí vykonať tak, aby ho nebolo možné pri prevádzke odstrániť alebo poškodiť. Poklop musí mať únosnosť zodpovedajúcu predpokladanej prevádzke.

Nezakrývajú sa len tie otvory a jamy, v ktorých sa pracuje. Ak sa zdržuje v blízkosti ďalší pracovník, musia sa otvory alebo jamy ohradiť alebo sa musia strážiť.

Skladovanie

Pri skladovaní materiálov sa musí zaistiť ich bezpečný prístup a odber. Skladovací priestor v ktorom sa zamestnanci (pracovníci) pohybujú, musí mať výšku najmenej 2,1 m. Rozmiestnenie skladovacích materiálov, musí zodpovedať používanej mechanizácii.

Skladovaný materiál musí byť uložený tak, aby bol po celý čas skladovania zabezpečená jeho stabilita a aby nedošlo k jeho znehodnoteniu. Dielce možno skladovať len podľa podmienok určených výrobcom.

Sypký materiál sa môže voľne ukladať plno mechanizovaným spôsobom do akejkoľvek výšky. Pri ručnom ukladaní, sa môže navŕšiť len do výšky 2 m. Vrecia so sypkým materiálom sa môžu ručne ukladať do výšky 1,5 m, pri mechanickom ukladaní do výšky 3 m. Okraje hromád sa musia zabezpečiť pomocnými stenami alebo sa musia vrecia uložiť v bezpečnom sklone.

Tekuté látky uskladnené v uzavretých nádobách, sa musia uskladniť vždy tak, aby bol plniaci (uzatvárací) otvor hore. Kusový materiál pravidelných tvarov sa môže skladovať ručne len do výšky 1,5 m. Krehký materiál sa môže ručne skladovať len v jednej vrstve.

Kyseliny a iné nebezpečné látky sa musia skladovať v obaloch s označením druhu látky. Oblé predmety sa môžu skladovať ručne len do výšky 2 m. Rúry, trubky guľatina sa musia zabezpečiť proti rozvaleniu. Prvky pravidelných tvarov sa môžu mechanizovanými prostriedkami skladovať do výšky 4 m.

Upínanie alebo odopínanie dielcov sa musí vykonávať zo zeme alebo z bezpečných plošín alebo podláh tak, aby sa neupínalo alebo neodopínalo vo väčšej pracovnej výške ako 1,5 m.

Poškodené alebo kazové dielce sa musia výrazne označiť a osobitne uložiť.

Prieskum staveniska

Prieskum staveniska je riešený v projektovej dokumentácii. Pred začatím zemných prác, musí dodávateľ stavebných prác overiť na stavenisku inžinierske siete, podzemné priestory.

Vyznačenie inžinierskych sietí

Pred začatím zemných prác musí zodpovedný pracovník zabezpečiť v teréne vyznačenie trasy podzemných vedení inžinierskych sietí. Pracovník, ktorý bude vykonávať zemné práce, musí byť oboznámený s druhom inžinierskych sietí, ich trasami, hĺbkou a uložením.

Pri odstraňovaní porúch, pri haváriách, pri jednoduchých ručných prácach, pri ktorých sa nespracúva výkresová časť projektovej dokumentácie, spôsob zabezpečenia inžinierskych sietí a bezpečnosť práce určí zodpovedný pracovník dodávateľa stavebných prác.

Zabezpečenie výkopových prác

Výkopy v obývanom území na verejných priestranstvách a v uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce, musia byť zakryté alebo na okraji, kde hrozí nebezpečenstvo pádu do výkopu, musia byť zabezpečené. Ak je zabezpečenie vo väčšej vzdialenosti ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednotýčové zábradlie vysoké 1,1 m, nápadná prekážka najmenej 0,6 m vysoká alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m.

Výkopy priliehajúce k verejným komunikáciám alebo zasahujúce do nich musia byť vybavené výstražnou dopravnou značkou. V noci a pri zníženej viditeľnosti musia byť označené červeným výstražným svetlom na začiatku a na konci výkopu, prípadne v iných nebezpečných miestach podľa miestnych podmienok. Pozdĺž komunikácií môžu byť výstražné svetlá od seba vzdialené najviac 50 m.

Cez výkopy hlbšie ako 0,5 m sa musia zriadiť bezpečné prechody široké najmenej 0,75 m. Na verejných priestranstvách bez ohľadu na hĺbku výkopu musia byť prechody široké najmenej 1,5 m. Priechody nad výkopom hlbokým do 1,5 m musia byť vybavené obojstranným jednotýčovým zábradlím vysokým 1,1 m a na verejných priestranstvách obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zarážkou. Priechody nad výkopmi s hĺbkou nad 1,5 m musia byť vybavené obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zarážkou.

Pre pracovníkov pracujúcich vo výkopoch sa musí zaistiť bezpečný zostup (výstup). Vo výkopoch hlbokých viac ako 1,5 m sa zriaďujú zostupy (výstupy) vzdialené od seba najviac 30 m.

Okraje výstupu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projekte. Priestor šmykového klinu výkopu sa na povrchu terénu nesmie zaťažovať stavebnou prevádzkou, objektmi zariadení staveniska, strojmi, materiálom a pod., okrem prípadov, keď spôsob zabezpečenia stability steny výkopu je riešený v projekte na základe výpočtu.

Pri prerušení zemných prác sa nesmie ohroziť bezpečnosť práce. Zodpovedný pracovník musí zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu zábran, pažení, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies a pod.

Pred začatím zemných prác sa okolité objekty ohrozené výkopom musia zabezpečiť. Spôsob zabezpečenia objektov sa musí určiť v projekte v projekte stavby.

Výkopové práce

Pred prvým vstupom pracovníkov do výkopu alebo pri prerušení práce dlhšom ako 24 hodín musí zodpovedný pracovník vykonať prehliadku stavu stien výkopu, pažení a prístupov. Výkopové práce na odľahlých pracoviskách od hĺbky 1,3 m nesmie vykonávať pracovník osamotene.

O použití strojov alebo pneumatických nástrojov v blízkosti okrajov podzemných trás inžinierskych sietí rozhodne dodávateľ stavebných prác po dohode s prevádzkovateľom týchto sietí a súčasne vykoná nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.

Vykonávať zemné práce v ochrannom pásme elektrických, plynových a iných nebezpečných vedení možno len za predpokladu, že sa vykonajú opatrenia zabráňujúce nebezpečnému priblíženiu pracovníkov alebo strojov k týmto vedeniam. Opatrenia sa prerokujú s ich prevádzkovateľom.

Pri súbežnom strojovom a ručnom vykonávaní zemných prác je zakázané zdržiavať sa v nebezpečnom dosahu stroja. Ak obsluha stroja nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozeného priestoru, nesmie pokračovať v práci.

Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť pracovníci rozmiestnení pri práci tak, aby sa navzájom neohrozovali.

Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmú pracovníci zdržiavať v ohrozenom priestore. Pri zistení nebezpečných predmetov, munície alebo výbušnín sa musia práce zastaviť až do odstránenia týchto predmetov.

ZABEZPEČENIE STABILITY STIEN VÝKOPOV

Steny výkopov sa musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečenie stien sa navrhuje a vykonáva podľa osobitných predpisov a spôsob zabezpečenia musí byť uvedený v projekte stavby.

Zvislé steny (bloky) ručných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu od hĺbky väčšej ako

- 1,3 m v zastavanom území,
- 1,5 m v nezastavanom území.

Ak do týchto výkopov vstupujú pracovníci, výkopy musia mať svetlú šírku najmenej 0,8 m, ak osobitné predpisy neurčujú inak. V zeminách nesúdržných, podmačnaných alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmí, sa steny musia zabezpečiť aj pri menších výškach stien.

Je zakázané zostupovať alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii pažení, vstupovať do strojov vykovaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené podľa odseku 2 bez vhodnej ochrany pracovníkov (ochranný rám, bezpečnostná klieťka, rozperné konštrukcie a pod.).

Ak sa v stenách výkopov zistia väčšie balvany, zvyšky stavebných konštrukcií a iných nesúdržných materiálov, ktoré by svojim tlakom mohli uvoľniť zeminu, musia sa zabezpečiť proti uvoľneniu alebo odstrániť. Odkryté vedenia potrebujú v stene výkopu sa musia ihneď zabezpečiť proti priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.

Pri ručnom odstraňovaní výstuže sa musí postupovať odspodu pri súčasnom zasypávaní odpadovaného výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť práce. Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacich konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže (rúbenia), paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope.

SVAHOVANIE VÝKOPOV

Sklony svaхов výkopov určuje projekt stavby. Pri zmene geologických a hydrogeologických podmienok oproti projektu je povinný zodpovedný pracovník po konzultácii s projektantom spresniť určený sklon svahu.

Podkopávanie svaхов je zakázané. Ak vzniknú pochybnosti o stabilite svahu, pracovník zodpovedný za vykonávanie zemných prác musí určiť a zabezpečiť opatrenia na zamedzenie zosunutia svahu. Pri nepriaznivých poveternostných podmienkach, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu stability svahu, nesmú sa pracovníci zdržiavať na svahu ani pod ním.

Pri práci na svaхов so sklonom väčším ako 1:1 a výške väčšej ako 3 m sa musia vykonať opatrenia proti sklznutiu pracovníkov alebo zosunutiu materiálov. Pracovať súčasne na viacerých stupňoch na svahu nad sebou je prípustné, len ak sú vytvorené bezpečné podmienky na zabezpečenie pracovníkov na nižších stupňoch.

DEBNENIE, PODPORNÉ KONŠTRUKCIE A LEŠENIA

Debnenie musí byť únosné, tesne a priestorovo tuhé. Podporné konštrukcie musia vykazovať dostatočnú únosnosť a musia byť uhlopriečne vystužené vo všetkých rovinách. Na podporné lešenie, debnenie, ich montáž, používanie, údržbu i demontáž sa vzťahujú osobitné predpisy, ktoré musí dodávateľ (zhotoviteľ) dodržiavať.

Posuvné debnenia na betónaž sa musia montovať, prevádzkovať, kontrolovať a demontovať podľa technologickej dokumentácie, pokynov výrobcu a technologického postupu. Manipulovať s hydraulickými prvkami môžu len pracovníci určení dodávateľom stavebných prác a zaškolení na túto prácu.

DOPRAVA A USKLADŇOVANIE BETÓNOVEJ ZMESI A PREFABRIKÁTOV

Pri prečerpávaní betónovej zmesi do prepravníkov, zásobníkov alebo pri priamom uskladňovaní do konštrukcie sa musí pracovať z bezpečných miest, kde sú pracovníci ochránení proti pádu z výšky, do hĺbky, proti zavaleniu či zaliatiu betónovou zmesou. Ak takéto miesto nemožno zabezpečiť, musí byť pracovník chránený iným spôsobom. Na pohyb pracovníkov a na ručnú prepravu zmesi sa musia vybudovať bezpečné komunikácie.

Postup ukladania betónovej zmesi musí byť v súlade s technologickým postupom. Počas betonáže sa musí stále sledovať stav konštrukcie debnenia. Zistené závady sa musia ihneď odstrániť. Prístupy z pevných častí objektov a konštrukcií na pracovné podlahy debnenia musia vyhovovať požiadavkám osobitných predpisov.

Prefabrikáty sa musia označiť (musia byť označené) podľa osobitných predpisov. Je zakázané používať poškodené formy a poškodené spájacie prvky.

ODDEBŇOVANIE KONŠTRUKCIÍ

Pri oddebnovaní konštrukcií vo výškach treba používať bezpečné technické zariadenia a pomôcky. Rebriky možno použiť iba pri oddebnovacích prácach do výšky 3 m oddebnovanej konštrukcie nad pracovnou podlahou, keď sa neuvolňujú alebo neodstraňujú nosné časti debnenia.

Priestor oddebnovacích prác musí byť zabezpečený proti vstupu nepovolovaných osôb. Bezprostredne po oddebnovaní sa musí materiál odstraňovať o odkladat' na určité miesto tak, aby neprekážal a nepreťažoval konštrukciu. Prvky a dielce sa musia bezpečne uložiť.

VÝROBA, SPRACOVANIE A DOPRAVA MALTY

Zariadenie na výrobu, spracovanie a dopravu malty sa musí umiestniť tak, aby pri prevádzke neohrozili obsluhu ani pracovníkov vykonávajúcich ďalšie pracovné činnosti. V prípade použitia chemických prísad do malty sa pri práci musia dodržiavať bezpečnostné opatrenia určené výrobcom.

Pri strojovom čerpaní malty sa musí zabezpečiť účinné dorozumievanie medzi pracovníkmi v mieste nanášania (ukladania) malty a obsluhou čerpadla.

MUROVANIE

Materiál na murovanie musí byť uložený tak, aby na prácu zostal voľný pracovný priestor najmenej 0,6 m široký. Murované konštrukcie sa musia vyhotovovať podľa osobitných predpisov. Murovanie sa musí vykonávať tak, aby nemohlo dôjsť ku strate stability muriva alebo k jeho porušeniu. Murovanie pilierov, stĺpov a iných konštrukcií sa musí vykonávať podľa technologického postupu tak, aby nebola ohrozená nosnosť a stabilita nosnej časti muriva.

Kontrola zvislosti muriva a viazania rohov sa nesmie vykonávať priamo z murovanej steny. Pohybovať sa alebo dopravovať materiál po stropoch z tenkostenných materiálov možno až po vykonaní opatrení, ktoré znemožnia ich poškodenie alebo prepadnutie pracovníka. Po osadených prefabrikovaných vodorovných nosných konštrukciách sa možno pohybovať až vtedy, ak sú zabezpečené proti uvoľneniu a zosunutiu.

MONTOVANÉ KONŠTRUKCIE

Príprava montáže a montážne pracovisko

Dodávateľ stavebných prác musí mať vypracovaný technologický postup montáže nim montovaných stavebných i technologických konštrukcií, ktorý musí obsahovať časový sled montážnych záberov a podmienky nasadenia a pohybu mechanizačných prostriedkov.

Montážne pracovisko sa musí odovzdať v zmluve dohodnutom stave tak, aby montážne práce prebiehali nerušené bez ohrozenia pracovníkov a konštrukcií a v súlade s predpismi o bezpečnosti práce.

Montážne a bezpečnostné prípravky

Pri montáži sa musia používať predpísané montážne a bezpečnostné prípravky. Ak to nevyklučuje technologický postup montáže, montáž a bezpečnostné prípravky slúžiacie na zaistenie bezpečnosti montáže, najmä bezpečnosti pracovníkov vo výškach je potrebné upevňovať k dielcom ešte na zemi.

Na najvyššej pracovnej kóte pri postupe montáže, demontáže a oprave konštrukcie sa nad výšky 20 m musí zabezpečiť meranie rýchlosti vetra. Na zdvíhanie dielcov sa musia použiť viazacie prostriedky, ktoré zodpovedajú príslušným parametrom. Viazacie prostriedky sa vždy musia voliť tak, aby zabezpečili zavesenie dielcov podľa výrobných dokumentácie.

Manipulácia s bremenami

Pri odoberaní dielcov zo skládky alebo dopravného prostriedku sa zostávajúce dielce musia vždy zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu. Pracovníci poverení viazaním a zabezpečením bremien musia mať kvalifikáciu viazača alebo sa musia na túto prácu zacvičiť a ich spôsobilosť sa musí pravidelne overovať.

Nikto sa nesmie zdržiavať pod dopravnými bremenami ani v ich blízkosti. Pracovníci sa môžu k bremenu priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde bude osadené alebo uložené. Určený pracovník montážnej čaty sa musí vždy presvedčiť o správnom osadení bremena.

Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa závesné laná musia rozoprieť rozperou. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe. Na zavesené dielce sa nesmie vystupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál. Viazanie bremien sa riadi osobitnými predpismi.

Osadzovanie dielcov

Pri osadzovaní dielcov je potrebné vychádzať z technologického postupu. Počas montážnych prác sa konštrukcii musí priebežne vykonávať vystuženie, vzoprenie, kotvenie a iné stabilizačné zabezpečenie. Súčasne sa musia priebežne montovať trvalé časti konštrukcie.

Pri manipulácii s dielcami musia byť pracovníci v bezpečnej vzdialenosti. Zvislé dielce sa musia po osadení bezpečne zaistiť. Montážne prípravky na dočasné zabezpečenie dielcov sa nesmú odstrániť pred končným upevňovaním. Pri montážnych prácach vo výškach sa zakazuje montáž a prechádzanie pracovníkov po konštrukcii bez zabezpečenia proti pádu.

Práce vo výškach

Za prácu vo výškach sa považuje práca a pohyb pracovníka, pri ktorom je ohrozený pádom z výšky, do hĺbky, prepadnutím alebo zosunutím. Pri tejto činnosti sa musí pracovník ochrániť proti pádu. Zabezpečenie proti pádu a proti sklzu je splnené použitím ochrannej, prípadne záchytnej konštrukcie alebo použitím osobného zabezpečenia alebo použitím rebrikov. Pri použití rebrikov ako zabezpečenia proti sklzu nad 45 stupňov sa musí použiť aj osobné zabezpečenie pracovníkov proti pádu.

Zabezpečenie proti prepadnutiu sa musí vykonávať na všetkých strešných častiach, kde pôdorysná vzdialenosť medzi latami alebo inými nosnými prvkami strešnej konštrukcie je väčšia ako 0,25 m a nie je zaručené, že jednotlivé strešné prvky sú preukázateľne bezpečné.

Prácu nad sebou možno vykonávať len výnimočne, ak sa nemožno bez nich zaobiť z pracovno-technických dôvodov. Technologický postup musí obsahovať spôsob zaistenia bezpečnosti pracovníkov na nižších pracovných úrovniach.

Zhadzovanie predmetov a materiálu

Je zakázané zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu (plechy, krytina, dosky a podobne), alebo predmety, ktoré by mohli strhnúť pracovníka z výšky.

Zhadzovanie predmetov, zvyškov stavebných látok a materiálu na nižšie položené pracovisko, komunikácie alebo podobné plochy je dovolené len za predpokladu, že

- miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb (ohradením alebo strážením) a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstreknutiu zhadeného predmetu alebo materiálu,
- materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia.

Prerušenie prác vo výškach

Práce vo výškach v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musia prerušiť

- búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,
- viditeľnosti menšej ako 30 m
- teplote prostredia (vzduchu) nižšej ako -10 °C.

Stroje a stroje zariadenia

Používať sa môžu len stroje a zariadenia (ďalej len ako „stroje“), ktoré svojou konštrukciou, zhotovením a technickým stavom zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti práce. Tieto stroje sa môžu použiť iba na účely, na ktoré sú technicky spôsobilé s podmienkami určenými výrobcom a technickými normami.

Návody na obsluhu a údržbu stroja alebo údržbu na obsluhu a prevádzkový denník sa musia umiestniť na určenom mieste, ktoré určí dodávateľ stavebných prác alebo výrobca a to tak, aby boli obsluhu kedykoľvek k dispozícii.

Všetky stroje ktoré budú pracovať na stavenisku môže samostatne obsluhovať len pracovník, ktorý má pre túto činnosť „príslušnú odbornú spôsobilosť“ a musí byť najmenej raz za 24 mesiacov školený a preskúšaný z predpisov na zaistenie bezpečnosti práce.

Zakázané činnosti

Zakázané je:

- a) pracovať so strojom za zníženej viditeľnosti a v noci, ak pracovný priestor stroja a pracovisko nie sú dostatočne osvetlené,
 - b) premiestňovať a prepravovať pracovníkov na stroji alebo v jeho pracovnom zariadení, ak to nie je výrobcom dovolené,
 - c) pohybovať pracovným zariadením nad pracovníkom alebo nad obsadenou kabínou dopravných prostriedkov,
 - d) opustiť miesto obsluhy stroja, ak je stroj alebo jeho pracovné zariadenie v chode.
- Ostatné zakázané činnosti sú uvedené v návode na obsluhu alebo údržbu ako i v bezpečnostných predpisoch.

PRÁCE SÚVISIACE SO STAVEBNOU ČINNOSŤOU

Manipulácia

Zamestnanec môže zdvíhať bremená o max. hmotnostiach, ktoré sú definované v NV SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.

Lepenie krytín na podlahy, steny, stropy a iné konštrukcie

Lepenie krytín z plastických, gumených, korkových a iných materiálov sa musí vykonávať podľa určeného pracovného alebo technologického postupu. Pracovníci vykonávajúci lepenie musia byť preukázateľne oboznámení s vlastnosťami používaných látok a s bezpečným zaobchádzaním s nimi. Lepenie v uzavretých priestoroch sa môže vykonávať vtedy, keď je zabezpečené vetranie, ktoré zaručuje, že sa neprekročia najvyššie prípustné hodnoty vystavenia škodlivín.

Po celý čas lepenia a najmä 24 hodín po skončení lepenia musí byť v pracovnom priestore odpojený elektrický prúd, plyn a platí zákaz prerušovať vetranie a zákaz manipulovať s otvoreným ohňom.

Sklenárske práce

Pri ručnej manipulácii so sklom musí byť manipulačná plocha upravená, spevnená a musí byť rovná. Zasklievanie okien, výkladov a podobných konštrukcií vo výške možno vykonávať len z pevných bezpečných pracovných plôch (podláh) alebo pohyblivých pracovných plošín. Jednotlivé tabule sa nesmú skladovať priamo na podlahu alebo terén, ale musia byť vhodne podložené. Na skladovanie skla sa vzťahujú osobitné predpisy.

Sklený odpad sa musí ukladať do osobitných prepravných nádob.

Maliarske a natieračské práce

Maliarske práce v schodištných priestoroch sa musia vykonávať z pracovných podláh alebo rebrikov na to upravených. Používanie ručných postrekovačov sa musí vykonávať podľa návodu na obsluhu a osobitných predpisov.

PRACOVISKO A VYBAVENIE PRACOVISKA

Pracovisko vo vnútorných priestoroch

Za pracovisko sa považuje priestor, v ktorom zamestnanec vykonáva prácu dojednanú v pracovnej zmluve alebo na základe dohôd a to s vedomím a súhlasom zamestnávateľa. Pracovisko musí mať konštrukciu a pevnosť primeranú charakteru jeho používania.

Dvere núdzových východov sa otvárajú smerom von, nesmú byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otváranie. Pracoviska sú v čo najväčšej miere osvetlené prirodzeným svetlom. Podlahy nesmú mať nerovnosti alebo šikmé plochy a sú konštruované tak, aby sa dali čistiť a udržiavať v hygienickom stave.

Pracovisko vo vonkajších priestoroch

Pracoviská musia byť vyvážené a zabezpečené proti prevráteniu alebo iným vhodným spôsobom, ktorý zabezpečí neželaný pohyb.

Energetické rozvody sa musia pravidelne kontrolovať, prenosné rozvody sú identifikovateľné.

Pred pádom z výšky sa zabezpečuje najmä pevným a dostatočne vysokým zábradlím. Prácu vo výškach možno vykonávať len ak sa použijú vhodné prostriedky kolektívneho zabezpečenia.

Lešenie kontroluje odborne spôsobilá osoba pred ich prevzatím, v pravidelných intervaloch a po prestavbe.

Únikové cesty musia zostať trvalo voľné a musia viesť čo najkratšou cestou na voľné priestranstvo alebo do bezpečného priestoru,

- a) v prípade nebezpečenstva musia zamestnanci rýchlo a čo najbezpečnejšie opustiť všetky pracoviská,
- b) určenie únikových ciest a núdzových východov sú označené značkami, ktoré sú umiestnené na vhodných miestach, a to tak, aby boli trvanlivé a čitateľné,
- c) únikové dvere sa nesmú uzamykať; to neplatí v prípadoch mimo sezónu alebo v noci, keď sa v budovách nepracuje,
- d) osvetlenie pracovísk je zabezpečené tak, aby bolo v čo možnej najväčšej miere zabezpečené prírodným svetlom,
- e) ručné náradia, musia byť hladko opracované a vhodne tvarované. Rúčky, rukoväte musia byť zabezpečené proti uvoľneniu. Úderné plochy a hroty nesmú mať trhliny. Kladivá, sekáče a podobné náradia nesmú byť zhotovené z materiálu, ktorý sa odštiepuje.

Materiály, zariadenia a iné prvky, ak sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť osôb, musia sa zabezpečiť. Prístup k akýmkoľvek plochám pozostávajúcim z nedostatočne pevných materiálov nie je povolený, ak tieto plochy nie sú zabezpečené primeraným zariadením.

Na stavenisku musia byť zabudované (umiestnené) protipožiarne zariadenia, ktoré sa musia pravidelne, jeden krát za tri mesiace kontrolovať. Všetky požiarne zariadenia musia byť voľne prístupné.

Komunikácie, vrátane schodísk, pevných rebrikov, nákladných plošín, sa musia udržiavať v takom stave, aby zabezpečili ľahký, bezpečný a vhodný prístup. Komunikácie určené pre chodcov a tovar sú prispôbované podľa počtu pracovníkov a množstva prepravovaného a dovážaného tovaru.

Na poskytnutie prvej pomoci je určený odborne spôsobilý zamestnanec, ktorého určí zamestnávateľ alebo koordinátor. Meno zodpovedného zamestnanca je uvedené na tabuli. Pre tento prípad je k dispozícii jedno miesto. Toto miesto je označené ako miesto prvej pomoci. V tejto miestnosti sa nachádzajú všetky potrebné prostriedky na poskytnutie prvej pomoci. Telefónne čísla prvej pomoci sú v miestnosti na viditeľnom mieste.

BEZPEČNOSTNÉ PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI PRÁCE A TECHNICKÝCH ZARIADENÍ

Bezpečnostné podmienky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení sa riadi podľa vyhlášky MPSVaR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za výhradné technické zariadenia.

Technické zariadenia, ktorými sú tlakové, zdvíhacie, elektrické a plynové zariadenia a ich časti, sa zaraďujú podľa ohrozenia do skupín s:

- a) vysokou mierou ohrozenia,
- b) vyššou mierou ohrozenia
- c) nižšou mierou ohrozenia.

Pre každé technické zariadenie určuje podmienky zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a rozsah a podrobnosti zaistenia bezpečnosti technických zariadení technická dokumentácia. Zamestnávateľ na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci musí zabezpečiť:

- a) vykonávanie predpísaných prehliadok a skúšok podľa bezpečnostnotechnických požiadaviek a sprievodnej technickej dokumentácie,
- b) obsluhu technického zariadenia len odborne a zdravotne spôsobilou osobou,
- c) vedenie prevádzkových dokladov.

PRACOVNÉ PROSTRIEDKY

Povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ vykonáva potrebné opatrenia, aby pracovný prostriedok, ktorý poskytuje zamestnancovi na používanie, bol na príslušnú prácu vhodný alebo prispôsobený tak, aby pri jeho používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca. Pri výbere pracovného prostriedku zamestnávateľ prihliada na osobné pracovné podmienky a na druh práce, na nebezpečenstvo existujúce na pracovisku a na nebezpečenstvo, ktoré môže vyplývať z používania pracovného prostriedku.

Za pracovný prostriedok sa považuje:

- a) stroj, zariadenia, prístroje alebo nástroje, ktorý sa používa pri práci,
 - b) zóna nebezpečenstva je oblasť vnútri pracovného prostriedku alebo v okolí pracovného prostriedku, v ktorej je ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca,
 - c) ohrozený zamestnanec je zamestnanec, ktorý sa celkom alebo čiastočne nachádza v zóne nebezpečenstva.
- U zamestnávateľa, SZČO sú pracovnými prostriedkami bežne používané stavebné stroje a to:
- a) lopatkové rýpadlá a nakladače,
 - b) skrejpry,
 - c) stroje a zariadenia na výrobu, dopravu a spracovanie zmesi,
 - d) čerpadlá zmesi,
 - e) mechanické lopaty,
 - f) vibrátory,
 - g) strojové baranidlá,
 - h) stavebné elektrické vrátky,
 - i) jednoduché kladky a zdvíhacie na ručné zdvíhanie bremien,
 - j) stavebné výťahy,
 - k) ručné elektrické alebo pneumatické náradia.

Všetky tieto stroje sa používajú na účely na ktoré boli výrobcom vyrobené. Umiestnenie strojov je také, aby sa úplne zmenšilo ohrozenie pre obsluhu. Ovládacie prvky stroja sú štandardné pre daný typ stroja, dobre viditeľné, identifikovateľné a primerané svojmu druhu a účelu označené. Všetky používané a umiestnené stroje v prevádzkach zamestnávateľa sa uvádzajú do chodu len úmyselnou činnosťou, t. j. stlačením príslušného tlačidla. Pohybujúce časti stroja sú vybavené krytmi. Stroje ako i pracovné priestory sú dostatočne osvetlené tak prirodzeným (denným) ako i umelým svetlom. Všetky stroje sú vybavené zreteľne označenými vypínacími prvkami.

Zamestnávateľ vykonáva opatrenia na zabezpečenie primeranej údržby, a to prostredníctvom špecializovaných servisných firiem.

OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY

Poskytovanie OOPP

Poskytovanie OOPP, patrí nielen k základným povinnostiam zamestnávateľa, ale i k aktuálnym opatreniam smerujúcim k vytváraniu bezpečných a zdravých pracovných podmienok. Za OOPP sa považujú všetky prostriedky určené na individuálnu ochranu života a zdravia zamestnancov pri práci pred nebezpečnými alebo škodlivými faktormi práce a pracovného prostredia, ako aj ich všetky doplnky a príslušenstvo.

OOPP sa poskytujú na základe nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Za osobný ochranný pracovný prostriedok sa považuje každý prostriedok nosený, držaný alebo inak používaný pri práci zamestnancom, ktorý je určený na ochranu zdravia zamestnanca pred nebezpečenstvom vrátane jeho doplnkov a príslušenstva.

Zamestnávateľ poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky zamestnancovi na používanie, ak nebezpečenstvo nemožno vylúčiť alebo obmedziť technickými prostriedkami, prostriedkami kolektívnej ochrany a ani metódami a formami organizácie práce. OOPP je v zásade určený na používanie. Zamestnanec musí používať OOPP určeným spôsobom, na určené účely, po celý čas trvania nebezpečenstva a v súlade s pokynmi na používanie, ktoré mu zamestnávateľ poskytol zrozumiteľným spôsobom.

Druhy OOPP:

- a) na ochranu hlavy:
 - 1. čiapky zo šiltom,
 - 2. ochranné prilby,
- b) na ochranu zraku a tváre ochranné okuliare a štíty,
- c) na ochranu dolných končatín:
 - 1. ochranná obuv s podrážkami proti prepichnutiu a prerazeniu,
 - 2. ochranná obuv proti šmyku,
 - 3. ochranná obuv s antistatickou úpravou,
- d) na ochranu horných končatín ochranné rukavice,
- e) doplňujúce oblečenie,
- f) bielizeň a ponožky.

Spôsob poskytovania OOPP

Zamestnancovi sa poskytujú OOPP a pracovné ošatenie nasledovne:

- a) pri nástupe do pracovného pomeru,
- b) pri uplynutí životnosti,
- c) po poškodení alebo zničení.

V prípade zničení alebo poškodenia OOPP a to tak, že je nepoužiteľné, zamestnanec má nárok na nové OOPP.

Umývacie a čistiace prostriedky

Umývacie a čistiace prostriedky sa poskytujú za účelom vytvorenia hygienických a kultivovaných podmienok pri práci. Zamestnávateľ je povinný každého zamestnanca vybaviť potrebnými umývacími a prípadne čistiacími prostriedkami.

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

Školenie

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci je špecifický druh výchovy. Cieľom výchovy je získanie potrebných informácií, pre bezpečný výkon práce. Proces výchovy a vzdelávania sa realizuje najmä sústavou školení, preškolení a kurzov. Tento výcvik školenia a oboznamovania zamestnancov sa realizuje v pracovnom čase. Všetci zamestnanci sú povinní zúčastniť sa týchto školení.

Školenia sú rozdelené na:

- a) vstupné školenia,
- b) opakované školenia.

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády SR č. 396/2006 Z. z.

OZNÁMENIE

1. **Dátum predloženia oznámenia:**

.....

2. **Presná adresa staveniska:**

Kraj Trenčiansky, okres Ilava, Materská škola Centrum I 32, 018 41 Dubnica nad Váhom, Slovenská republika.

3. **Stavebník** (meno a priezvisko, adresa):

Mesto Dubnica nad Váhom, Bratislavská 434/9, 018 41 Dubnica nad Váhom, Slovenská republika

4. **Názov stavby:**

„PRÍSTAVBA MATERSKEJ ŠKOLY CENTRUM I 32, DUBNICA NAD VÁHOM“

5. **Projektant** (meno a priezvisko, adresa):

Ing. Andrej Marcík, M PRO, s. r. o., Kadnárova 23, 831 52 Bratislava, Slovenská republika

Stavbyvedúci (meno a priezvisko, adresa):

VODOHOSPODÁRSKE STAVBY – ekologický podnik, a. s., Pestovateľská 8, 823 53 Bratislava, Slovenská republika:

Ing. Zlatica Kollárová, hlavná stavbyvedúca

Stavebný dozor (meno a priezvisko, adresa):

.....

....., stavebný dozor

6. **Koordinátor dokumentácie** (meno a priezvisko, adresa):

Ing. Andrej Marcík, M PRO, s. r. o., Kadnárova 23, 831 52 Bratislava, Slovenská republika

7. **Koordinátor bezpečnosti** (meno a priezvisko, adresa):

Milan Repka, autorizovaný bezpečnostný technik
Geologická 28, 821 06 Bratislava, Slovenská republika

8. **Plánovaný termín začatia prác na stavenisku:**

.....

9. **Plánovaný termín dokončenia prác na stavenisku:**

.....

10. **Predpokladaný najvyšší počet zamestnancov na stavenisku:**

11. **Plánovaný počet právnických osôb alebo fyzických osôb na vykonávanie prác na stavenisku:**

12. **Údaje** (obchodné meno a sídlo) **o právnických osobách alebo fyzických osobách na vykonávanie prác na stavenisku:**

.....

.....

.....

.....

Príloha č. 2 k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.

PRÁCE S OSOBNÝM NEBEZPEČENSTVOM

- Práce s osobitným nebezpečenstvom sú najmä:
1. práce, pri ktorých sú zamestnanci vystavení nebezpečenstvu zasypania, zapadnutia v močaristom teréne alebo pádu z výšky, kde sa riziko zvyšuje charakterom práce, použitím pracovným postupom alebo podmienkami pracovného prostredia na stavenisku,
 2. práce, pri ktorých sú zamestnanci ohrození pôsobením chemických alebo biologických faktorov, ktoré znamenajú osobitné nebezpečenstvo pre bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo pre ktoré osobitný predpis ustanovuje monitorovanie pracovného prostredia,
 3. práce v kontrolovaných pásmach na pracoviskách zo zdrojmi ionizujúceho žiarenia a práce v prechodných kontrolovaných pásmach pri činnostiach vedúcich k ozíreniu,
 4. práce v blízkosti vysokého napätia,
 5. práce, pri ktorých je nebezpečenstvo utopenia,
 6. práce v šachtách, podzemí a tuneloch,
 7. práce, ktoré vykonávajú potápači s dychacími prístrojmi,
 8. práce vykonávané v kesonoch a v prostredí so stlačeným vzduchom,
 9. práce s výbušninami,
 10. montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov.

Príloha č. 3 k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.

BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA STAVENISKO

Požiadavky ustanovené v tejto prílohe sa uplatňujú vždy, ak to vyžadujú podmienky alebo činnosť na stavenisku a iné okolnosti, alebo možné nebezpečenstvo.

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

1. Stabilita a pevnosť

- 1.1. Materiály, zariadenia a iné prvky, ak sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov, musia byť primeraným spôsobom zabezpečené.
- 1.2. Prístup k akýmkoľvek plochám pozostávajúcím z nedostatočne pevných materiálov nie je povolený, ak plochy nie sú zabezpečené primeraným zariadením alebo prostriedkami na bezpečný výkon práce.

2. Energetické rozvody

- 2.1. Energetické rozvody musia byť navrhnuté, konštruované a používané tak, aby nespôsobili požiar alebo výbuch. Osoby musia byť primerane chránené pred nebezpečenstvom elektrického prúdu v dôsledku priameho dotyku alebo nepriameho dotyku.
- 2.2. Pri navrhovaní, konštrukcii a výbere pracovných prostriedkov a ochranných zariadení sa musia brať do úvahy druh a intenzita dodávanej energie, vonkajšie podmienky a spôsobilosť osôb, ktoré majú prístup k častiam rozvodov.

3. Únikové cesty a východy

- 3.1. Únikové cesty a východy musia byť trvalo voľné a viesť, ak je to možné, najkratšou cestou do bezpečného priestoru alebo na voľné priestranstvo.
- 3.2. V prípade ohrozenia zamestnanci musia mať možnosť opustiť všetky pracovné miesta čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie.
- 3.3. Počet, rozdelenie a rozmery únikových ciest a východov závisia od použitia, zariadenia a rozmerov staveniska a priestorov a od maximálneho prípustného počtu osôb.
- 3.4. Únikové cesty a východy musia byť označené v súlade s osobitným predpisom. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.
- 3.5. Únikové cesty a východy, komunikácie a dvere musia byť voľné a bez prekážok, aby mohli byť kedykoľvek použité.
- 3.6. Únikové cesty a východy, pri ktorých je potrebné umelé osvetlenie, musia byť pre prípad výpadku elektrického prúdu zabezpečené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

4. Identifikácia, ohlásenie a zdolávanie požiaru

- 4.1. Podľa charakteru staveniska, jeho rozlohy, použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností používaných látok, ako aj podľa maximálneho počtu prítomných osôb musí byť zabudovaný dostatočný počet požiarotechnických zariadení a požiarnych vodovodov.
- 4.2. Požiarotechnické zariadenia sa musia pravidelne kontrolovať a udržiavať. V pravidelných intervaloch sa musia testovať a vykonávať skúšky ich funkčnosti.
- 4.3. Požiarotechnické zariadenia a požiarne vodovody musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné. Zariadenie musí byť označené značkami v súlade s osobitným predpisom. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.

5. Vetranie

- 5.1. So zreteľom na používaný pracovný postup a fyzickú záťaž zamestnancov musia byť vykonané opatrenia na zaistenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu.
- 5.2. Núdzový vetrací systém, ak sa použije, musí byť udržiavaný v prevádzkyschopnom stave a nesmie vytvárať prievan, ktorý by ohrozil zdravie zamestnancov.
- 5.3. Riadiaci systém musí oznámiť poruchu, ktorá by mohla ohroziť zdravie zamestnancov.

6. Osobitné nebezpečenstvá

- 6.1. Zamestnanci nesmú byť vystavení nadmernému hluku alebo škodlivým vonkajším vplyvom, napríklad plynu, výparom alebo prachu.
- 6.2. Ak zamestnanci musia vchádzať do priestoru, v ktorom ovzdušie môže obsahovať toxické alebo nebezpečné látky alebo v ktorom je nedostatočné množstvo kyslíka, alebo ak je ovzdušie zápalné, uzavretý priestor musí byť monitorovaný a musia byť prijaté vhodné preventívne opatrenia.
- 6.3. Zamestnanec v uzavretom priestore nesmie byť za žiadnych okolností vystavený vysokému riziku vyplývajúcemu z ovzdušia. Zvonku musí byť sústavne sledovaný a musia sa prijať všetky primerané bezpečnostné opatrenia na zaistenie účinnej a okamžitej pomoci.

7. Teplota

- 7.1. Teplota počas práce musí byť primeraná ľudskému organizmu so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnanca.

8. Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií na stavenisku denným svetlom a umelým osvetlením

- 8.1. Pracoviská, priestory a komunikácie musia byť dostatočne osvetlené denným svetlom a umelým osvetlením v noci, a ak je denné svetlo nedostatočné, musia sa použiť prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom. Farba umelého osvetlenia nesmie rušiť alebo ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo bezpečnostného značenia.
- 8.2. Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií musí byť umiestnené tak, aby nebolo zdrojom úrazu zamestnancov.
- 8.3. Pracoviská, priestory a komunikácie, na ktorých sú zamestnanci pri výpadku umelého osvetlenia osobitne vystavení nebezpečenstvu, musia byť vybavené dostatočným núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

9. Dvere a brány

- 9.1. Posuvné dvere musia byť vybavené bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím.
- 9.2. Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor musia byť vybavené mechanizmom, ktorý ich zabezpečí proti samovoľnému spadnutiu.
- 9.3. Dvere a brány na únikových cestách musia byť primerane označené.
- 9.4. V bezprostrednej blízkosti brán, ktoré sú určené prevažne pre dopravné prostriedky, musia byť umiestnené aj dvere pre osoby, ak nie je priechod osôb týmito bránami bezpečný. Tieto dvere musia byť viditeľne označené a stále priechodné.
- 9.5. Mechanické dvere a brány nesmú ohrozovať osoby. Musia byť vybavené ľahko identifikovateľným a prístupným núdzovým ovládačom, a ak sa v prípade výpadku elektrického prúdu nedajú otvárať automaticky, musia sa dať otvárať ručne.

10. Komunikácie a nebezpečné priestory

- 10.1. Komunikácie vrátane schodísk, pevných rebrikov, nakladacích plošín a rámp musia byť navrhované, umiestnené, situované a riešené tak, aby zabezpečovali ľahký, bezpečný a vhodný prístup, ktorý nebude ohrozovať zamestnancov nachádzajúcich sa v ich blízkosti.
- 10.2. Komunikácie určené pre chodcov a na prepravu tovaru vrátane tých, ktoré sa používajú na nakladanie a vykladanie, musia byť vyhotovené so zreteľom na počet používateľov a druh činnosti na nich vykonávaných. Ak sa na dopravných komunikáciách používajú dopravné prostriedky, pre chodcov musí byť vymedzený dostatočne voľný priestor alebo primerané ochranné zariadenia. Komunikácie musia byť viditeľne označené, pravidelne kontrolované a udržiavané.
- 10.3. Medzi dopravnými komunikáciami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočne voľný priestor.
- 10.4. Ak sa na stavenisku vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, také priestory musia byť vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb. Na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov musia byť vykonané primerané opatrenia. Nebezpečné priestory musia byť viditeľne označené.

11. Nakladacie plošiny a rampy

- 11.1. Nakladacie plošiny a rampy musia vyhovovať rozmerom prepravovaného nákladu.
- 11.2. Nakladacie plošiny a rampy musia mať najmenej jeden východ.
- 11.3. Nakladacie plošiny a rampy musia byť bezpečné, aby sa zabránilo pádu zamestnancov.

12. Pohyb na pracovisku

- 12.1 Podlahová plocha na pracovisku musí umožňovať zamestnancom voľný pohyb pri výkone ich práce so zreteľom na umiestnené zariadenia.

13. Prvá pomoc

- 13.1 Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby prvú pomoc mohol kedykoľvek v prípade potreby poskytnúť odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý je vždy k dispozícii.
- 13.2 Musia byť prijaté opatrenia na zabezpečenie lekárskej pomoci a zabezpečenie odvozu zamestnanca postihnutého úrazom alebo náhlou nevoľnosťou.
- 13.3 Ak je to potrebné so zreteľom na rozsah prác alebo druh vykonávanej činnosti, musí byť k dispozícii jedna miestnosť alebo viac miestností na poskytovanie prvej pomoci.
- 13.4 Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a musí byť ľahko prístupná aj na manipuláciu s nosidlami. Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť označená v súlade s osobitným predpisom.
- 13.5 Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť dostupné na všetkých miestach, na ktorých to pracovné podmienky vyžadujú. Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť označené a ľahko prístupné. Adresa a telefónne číslo miestnej záchrannej služby musia byť viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.

14. Zariadenia na osobnú hygienu

- 14.1 Šatne a uzamykateľné skrinky
- 14.1.1 Ak zamestnanci musia používať špeciálny pracovný odev a ak sa nemôžu prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primerané šatne.
- 14.1.2 Šatne musia byť ľahko prístupné, musia mať dostatočnú kapacitu a musia byť vybavené stoličkami alebo lavicami.
- 14.1.3 Šatne musia byť dostatočne veľké a vybavené tak, aby si každý zamestnanec mohol, ak je to potrebné, vysušiť pracovný odev, vlastný odev a osobné veci a zamknúť ich. Ak to okolnosti vyžadujú (napríklad nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), musí byť k dispozícii také vybavenie, aby pracovné oblečenie bolo uskladnené na mieste oddelenom od vlastného odevu a osobných vecí zamestnancov.
- 14.1.4 Šatne musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.
- 14.1.5 Ak zamestnanci nemajú k dispozícii šatne podľa bodu 14.1.1, musí mať každý zamestnanec k dispozícii miesto na uzamykanie svojho odevu a osobných vecí.
- 14.2 Sprchy a umývadlá
- 14.2.1 Ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, zamestnanci musia mať k dispozícii primerané množstvo vyhovujúcich sprch.
- 14.2.2 Sprchovacie miestnosti musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.
- 14.2.3 Miestnosti na sprchovanie musia byť dostatočne veľké a musia mať primeraný hygienický štandard, aby umožnili zamestnancovi bez prekážok sa umyť. Sprchy musia byť vybavené teplou a studenou tečúcou vodou.
- 14.2.4 Ak sprchy podľa bodu 14.2.1 nie sú potrebné, v blízkosti pracovísk a šatní musí byť k dispozícii primeraný počet vhodných umývadiel s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou). Tieto umývadlá musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo sú používané oddelene mužmi a ženami, ak je to potrebné na zachovanie súkromia.
- 14.2.5 Ak miestnosti so sprchami alebo umývadlami sú oddelené od šatní, musí byť medzi nimi jednoduchý priechod.
- 14.3 Záchody a umývadlá
- 14.3.1 V blízkosti pracovísk, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii oddelené zariadenia s primeraným počtom záchodov a umývadiel. Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov pre mužov a ženy alebo na oddelené používanie záchodov mužmi a ženami.

15. Oddychové miestnosti a ubytovacie priestory

- 15.1 Tam, kde to bezpečnosť alebo ochrana zdravia zamestnancov vyžaduje najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak počet zamestnancov prekročí určitú hranicu a vzhľadom na vzdialenosť pracovísk zamestnanci musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť alebo ubytovacie priestory.
- 15.2 Oddychové miestnosti alebo ubytovacie priestory musia byť dostatočne veľké a vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov.
- 15.3 Ak požiadavka podľa bodu 15.2 nie je splnená, zamestnanci musia mať k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.
- 15.4 Stále ubytovacie priestory, ak nie sú využívané len výnimočne, musia mať primerané zariadenia na osobnú hygienu, oddychovú miestnosť a miestnosť na pobyt vo voľnom čase.
- 15.5 Stále ubytovacie priestory musia byť zariadené lôžkami, skriňami, stolmi a stoličkami v závislosti od počtu zamestnancov a ich usporiadanie musí závisieť od prítomnosti zamestnancov oboch pohlaví.
- 15.6 V oddychových miestnostiach alebo v ubytovacích priestoroch musia byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov.

16. Priestory na oddych pre tehotné ženy a dojčiacie matky

- 16.1 Tehotné ženy a dojčiacie matky musia mať možnosť oddychovať v ležiacej polohe v primeraných podmienkach.

17. Zamestnanci so zdravotným postihnutím

- 17.1 Ak je to potrebné, pracoviská, na ktorých pracujú zamestnanci so zdravotným postihnutím, musia byť usporiadané tak, aby boli vhodné pre zamestnancov so zdravotným postihnutím; to sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá a záchody, ktoré takí zamestnanci používajú.

18. Rôzne ustanovenia

- 18.1 Okolie a obvod staveniska musia byť označené a usporiadané tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné.
- 18.2 Pre zamestnancov pracujúcich na stavenisku musí byť zabezpečené dostatočné množstvo pitnej vody alebo iné vhodné nealkoholické nápoje, a to aj pre zamestnancov pracujúcich vo vnútorných priestoroch a pre zamestnancov pracujúcich v blízkosti týchto pracovísk.
- 18.3 Zamestnanci musia mať k dispozícii zariadenia, v ktorých môžu konzumovať jedlo v prijateľných podmienkach a podľa potreby aj zariadenia na individuálnu prípravu stravy v prijateľných podmienkach.

OSOBITNÉ POŽIADAVKY

Ak to osobitné podmienky na stavenisku vyžadujú, rozdelenie požiadaviek na oddiel I a oddiel II nie je záväzné.

Pracoviská vo vnútorných priestoroch

1. Stabilita a pevnosť

- 1.1 Pracoviská musia mať konštrukciu a pevnosť primeranú charakteru ich používania.

2. Dvere núdzových východov

- 2.1 Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von.
- 2.2 Dvere núdzových východov nesmú byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otvorenie osobou, ktorá ich má použiť v prípade ohrozenia.
- 2.3 Núdzové východy nesmú byť vybavené posuvnými alebo otáčavými dverami.

3. Vetranie

- 3.1 Ak sa používa klimatizácia alebo nútené vetranie, zariadenie nesmie vytvárať prievan, ktorý by zamestnancom zhoršoval pracovnú pohodu.
- 3.2 Usadeniny alebo znečistenia, ktoré by mohli znečisťovaním ovzdušia bezprostredne ohroziť zdravie zamestnancov, musia byť bez zbytočného odkladu odstránené.

4. Teplota

- 4.1 Teplota v oddychových priestoroch, miestnostiach pre obslužný personál, zariadeniach na osobnú hygienu, v jedálňach a miestnostiach na poskytovanie prvej pomoci musí byť primeraná účelu ich používania.
- 4.2 Okná, strešné okná, svetlíky a sklené steny umožňujú tieňenie pred nadmerným slnečným svetlom so zreteľom na charakter práce a na využívaný priestor.

5. Denné svetlo a umelé osvetlenie

- 5.1 Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené denným svetlom a vybavené umelým osvetlením primeraným požiadavkám na zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnancov.

6. Podlahy, steny, stropy miestností a strechy

- 6.1 Podlahy pracovísk nesmú mať nebezpečné nerovnosti, otvory alebo šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmyklivé.
- 6.2 Podlahy, steny a stropy v miestnostiach musia byť vyhotovené tak, aby sa dali primerane čistiť a aby spĺňali hygienický štandard.
- 6.3 Priehľadné alebo priehľadné steny, najmä celosklené priečky v miestnostiach alebo v blízkosti pracovísk a komunikácií musia byť viditeľne označené a vyrobené z bezpečných materiálov alebo musia byť zo strany takých miest alebo komunikácií zabezpečené, aby sa zabránilo kontaktu zamestnancov s týmito stenami a možnosti ich zranenia v dôsledku rozbitia takých stien.

7. Okná, strešné okná a svetlíky

- 7.1 Zamestnanci musia mať možnosť bezpečným spôsobom otvoriť, zatvoriť, nastaviť alebo zaistiť okná, strešné okná, svetlíky a vetracie zariadenia tak, aby v otvorenej polohe neohrozovali zamestnancov.
- 7.2 Okná, strešné okná a svetlíky musia byť navrhované spolu s vybavením alebo musia byť vybavené zariadeniami, ktoré umožnia ich čistenie bez rizika pre zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre prítomných

8. Dvere a brány

- 8.1. Umiestnenie, počet a rozmery dverí a brán a materiál použitý na ich konštrukciu závisia od charakteru a použitia miestností alebo priestorov.
- 8.2. Priehľadné dvere musia byť primerane a viditeľne označené.
- 8.3. Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať priehľadné alebo priesvitné plochy.
- 8.4. Priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach, ak nie sú vyrobené z bezpečných materiálov, musia byť chránené pred rozbitím, ak existuje nízko poranenia zamestnancov pri ich rozbití.

9. Komunikácie

- 9.1 Ak to vyžaduje používanie a vybavenie miestností, komunikácie musia byť v záujme ochrany zamestnancov viditeľne označené.

10. Osobitné opatrenia pre pohyblivé schody a prepravníky

- 10.1. Prevádzka pohyblivých schodov a prepravníkov musí byť spoľahlivá a bezpečná.
- 10.2. Pohyblivé schody a prepravníky musia byť vybavené potrebnými bezpečnostnými zariadeniami, ako aj ľahko identifikovateľnými a ľahko prístupnými núdzovými vypínacími prvkami.

11. Rozmery miestností a voľný priestor v miestnostiach

- 11.1 Pracovné priestory musia mať dostatočnú podlahovú plochu a výšku, ktoré zamestnancom umožnia pracovať bez ohrozenia ich bezpečnosti, zdravia alebo zníženia pracovnej pohody.

Pracoviská vo vonkajších priestoroch

1. Stabilita a pevnosť

- 1.1 Vyvýšené alebo v hĺbke umiestnené pohyblivé pracoviská alebo pevné pracoviská musia byť stabilné a zabezpečené proti prevrhnutiu. Pritom je potrebné zohľadňovať počet zamestnancov pracujúcich na nich, najväčšie možné zaťaženie a rozloženie zaťaženia a pôsobenie vonkajších vplyvov. Ak nosné a iné časti týchto pracovísk nie sú zabezpečené proti prevrhnutiu, je potrebné ich stabilitu zabezpečiť vhodným a bezpečným spôsobom upevnenia, aby sa zabránilo každému neželateľnému pohybu celých pracovísk alebo ich častí.
- 1.2 Kontrola Stabilita a pevnosť sa musia vhodným spôsobom kontrolovať, osobitne po prípadnej zmene výšky alebo hĺbky pracovného miesta.

2. Energetické rozvody

- 2.1 Energetické rozvody na stavenisku, najmä ak sú vystavené vonkajším vplyvom, musia byť pravidelne kontrolované a udržiavané.
- 2.2 Energetické rozvody, ktoré sú na stavenisku pred začatím prác, musia byť identifikované, prekontrolované a zreteľne označené.
- 2.3 Existujúce elektrické diaľkové vedenia, ak je to možné, musia sa preložiť mimo stavenisko alebo vypnúť. Ak to nie je možné, je potrebné ohraničiť ich prekážkou a umiestniť tam pokyny, aby dopravné prostriedky a energetické rozvody na stavenisku boli mimo týchto diaľkových vedení.
- 2.4 Vhodné upozornenie alebo závažná ochrana vzdušných energetických rozvodov sa musia umiestniť tak, aby pod nimi mohli prechádzať dopravné prostriedky.

3. Vplyv počasia

- 3.1 Zamestnanci musia byť chránení pred vplyvmi počasia, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť a zdravie.

4. Padajúce predmety

- 4.1 Ak je to technicky možné, zamestnanci musia byť chránení proti padaniu predmetov predovšetkým kolektívnymi ochrannými prostriedkami.
- 4.2 Materiály a pracovné zariadenia musia byť uložené alebo navrhnuté tak, aby nemohli sklznúť alebo zrútiť sa. Ak je to potrebné, na stavenisku musia byť umiestnené zastrešené priechody alebo musí byť zabránený prístup k nebezpečným priestorom.

5. Pád z výšky

- 5.1 Padú z výšky sa musí zabrániť technickými opatreniami, predovšetkým pevným a dostatočne vysokým zábradlím, ktoré musí mať aspoň zarážku pri podlahe, držadlo pre ruky (madlo) a strednú výstuhu, alebo iným rovnocenným riešením.
- 5.2 Práce vo výškach je možné vykonávať len vtedy, ak sa použijú vhodné prostriedky kolektívneho zabezpečenia, napríklad zábradlia, plošiny alebo zachytne siete. Ak povaha prác neumožňuje použiť tieto zariadenia, musia sa poskytnúť vhodné prostriedky umožňujúce prístup a musia sa použiť prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu.

6. Lešenia a rebríky

- 6.1 Každé lešenie musí byť odborne navrhnuté, montované a udržiavané, aby bolo bezpečné po stránke statickej, funkčnej a pracovnej.
- 6.2 Pracovné plošiny, lavky a prístupy musia byť montované, navrhované, dimenzované, chránené a používané tak, aby zamestnancov chránili pred pádom a padajúcimi predmetmi.
- 6.3 Lešenia musí skontrolovať odborne spôsobilá osoba
 - a) pred ich prevzatím,
 - b) v pravidelných intervaloch,
 - c) po prestávke, dočasnom prerušení prác, mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a po každom inom prípade, ktorý by mohol vplyvať na ich pevnosť a stabilitu.
- 6.4 Rebríky musia byť dostatočne pevné a riadne udržiavané. Musia byť používané správne, na príslušných miestach a na účely, na ktoré boli určené.
- 6.5 Pojazdné lešenia musia byť zabezpečené proti neželateľnému pohybu.

7. Zdvíhacie zariadenia

- 7.1 Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo vrátane ich súčastí, upevnení, kotvení a podpier musia byť
 - a) odborne navrhované a montované a dostatočne pevné pri ich používaní,
 - b) bezpečne umiestnené a používané,
 - c) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,
 - d) kontrolované, pravidelne prezerané a skúšané v súlade s osobitnými predpismi,
 - e) obsluhované odborne spôsobilými osobami.
- 7.2 Na zdvíhacích zariadeniach a ich príslušenstve musí byť na viditeľnom mieste označená hodnota ich maximálneho prípustného zaťaženia.
- 7.3 Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo sa používajú len na účel, na ktorý boli navrhnuté.

8. Dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom

- 8.1 Všetky dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť
 - a) odborne navrhované a konštruované podľa ergonomických zásad,
 - b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,
 - c) správne používané.
- 8.2 Vodiči a obsluha strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť odborne spôsobilí.
- 8.3 Musia sa vykonať opatrenia na zabránenie pádu dopravných prostriedkov, strojov na zemné práce a na manipuláciu.
- 8.4 Stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť vybavené takými konštrukciami, ktoré vodiča chránia pred pritlačením pri prevrátení stroja alebo pred padajúcimi predmetmi a materiálmi.

9. Zariadenia, stroje a pracovné prostriedky

- 9.1 Pracovné prostriedky vrátane zariadení, strojov a ručného náradia s pohonom alebo bez neho musia byť
 - a) odborne navrhované a vyhotovované podľa ergonomických zásad,
 - b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,
 - c) používané len na práce, na ktoré boli navrhnuté,
 - d) obsluhované odborne spôsobilými osobami.
- 9.2 Zariadenia a pracovné prostriedky s tlakovým médiom musia byť kontrolované v súlade s osobitnými predpismi a pravidelne prehliadané a skúšané.

10. Výkopy, šachty, práce v podzemí, tunely a zemné práce

- 10.1 Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré
 - a) pozostávajú z vhodného ochranného zariadenia, napríklad debnenia, výstuženia alebo svahovania,
 - b) zabránia nebezpečenstvu pádu osôb, materiálu a predmetov alebo zaplaveniu,
 - c) umožňujú dostatočné vetranie na pracoviskách a poskytujú dostatok vzduchu na dýchanie, ktorý nie je nebezpečný alebo zdraviu škodlivý,
 - d) umožňujú zamestnancom v prípade požiaru alebo pri prieniku vody alebo materiálu uniknúť do bezpečia.
- 10.2 Pred začatím zemných prác sa musia vykonať také opatrenia, aby sa zistilo a na minimum znížilo akékoľvek ohrozenie súvisiace s podzemnými energetickými rozvodmi.
- 10.3 Musí sa zaisťovať bezpečný zostup do výkopu a výstup z výkopu.
- 10.4 Vykopaná zemina, materiály a pohybujúce sa vozidlá musia byť umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od výkopu. Ak je to potrebné, musia sa vybudovať primerané zábrany.

11. Búracie práce

- 11.1 Ak pri búracích prácach budov alebo konštrukcií hrozí riziko,
 - a) musia sa vykonať vhodné opatrenia a použiť bezpečné pracovné postupy,
 - b) musí byť práca plánovaná a vykonávaná len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

12. Konštrukcie, debnenia a ťažké prefabrikáty

- 12.1. Konštrukcie (napríklad kovové, betónové) a ich časti, debnenia, prefabrikáty, dočasné nosníky a podpery musia byť montované a rozoberané len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.
- 12.2. Na ochranu zamestnancov pred nebezpečenstvom, ktoré vyplýva z dočasnej krehkosti alebo straty stability konštrukcie, musia byť vykonané primerané bezpečnostné opatrenia.
- 12.3. Debnenia, dočasné nosníky a podpery musia byť navrhované, montované a udržiavané tak, aby odolali predpokladanému zaťaženiu.

13. Ochranné steny a kesóny

- 13.1. Ochranné steny a kesóny musia byť
 - a) odborné vyhotovené z vhodných a odolných materiálov s primeranou pevnosťou,
 - b) primerane vybavené tak, aby sa zamestnanci mohli zachrániť v prípade prívahu vody a materiálov.
- 13.2. Ochranná stena alebo kesón sa musí montovať, meniť alebo rozoberať len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.
- 13.3. Ochranné steny a kesóny musia byť v pravidelných intervaloch kontrolované zodpovednou osobou.

14. Práce na streche

- 14.1. Ak je potrebné zabrániť ohrozeniu alebo ak výška strechy alebo jej sklon prekročujú určené hodnoty, musia sa použiť kolektívne ochranné opatrenia proti pádu zamestnancov a proti pádu náradia, nástrojov, materiálov alebo iných predmetov.
- 14.2. Ak zamestnanci musia pracovať a pohybovať sa na strechách alebo v ich blízkosti, alebo na plochách z krehkých materiálov, alebo na iných plochách z materiálov, ktorých nosnosť nie je primeraná, zamestnávateľ musí vykonať opatrenia na zabránenie vstupu zamestnanca na tieto plochy alebo na zabránenie pádu z výšky.

VŠEOBECNÉ ZÁSADY PREVENIE

Zamestnávateľ je povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane zabezpečovania informácií, vzdelávania a organizácie práce a prostriedkov.

- Všeobecné zásady prevencie sú
- a) vylúčenie nebezpečenstva a z neho vyplývajúceho rizika,
 - b) posudzovanie rizika, ktoré nemožno vylúčiť, najmä pri výbere a počas používania pracovných prostriedkov, materiálov, látok a pracovných postupov,
 - c) vykonávanie opatrení na odstránenie nebezpečenstiev v mieste ich vzniku,
 - d) uprednostňovanie kolektívnych ochranných opatrení pred individuálnymi ochrannými opatreniami,
 - e) nahrádzanie prác, pri ktorých je riziko poškodenia zdravia, bezpečnými prácami alebo prácami, pri ktorých je menšie riziko poškodenia zdravia,
 - f) prispôbovanie práce schopnostiam zamestnanca a technickému pokroku,
 - g) zohľadňovanie ľudských schopností, vlastností a možností najmä pri navrhovaní pracoviska, výbere pracovného prostriedku, pracovných postupov a výrobných postupov s cieľom vylúčiť alebo zmierniť účinky škodlivých faktorov práce, namáhavej práce a jednotvárnej práce na zdravie zamestnanca,
 - h) plánovanie a vykonávanie politiky prevencie zavádzaním bezpečných pracovných prostriedkov, technológií a metód organizácie práce, skvalitňovaním pracovných podmienok s ohľadom na faktory pracovného prostredia a prostredníctvom sociálnych opatrení,
 - i) vydávanie pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

VŠEOBECNÉ POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

- Zamestnávateľ v záujme zaistenia BOZP povinný:
- a) vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - b) zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,
 - c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,
 - d) zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
 - e) zabezpečovať, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
 - f) odstránovať nebezpečenstvá a ohrozenia, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie,
 - g) nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraví nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,
 - h) v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov:
 1. prijať opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať opatrenia na ich obmedzenie,
 2. vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom,
 3. zabezpečiť riadne a preukázateľné oboznámenie, výcvik a vybavenie zamestnancov podľa osobitných požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - i) určovať bezpečné pracovné postupy,
 - j) určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,
 - k) písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; pravidelne ich vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať,
 - l) vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - m) vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk:
 1. zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
 2. spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
 3. zakázaných mladistvým zamestnancom,
 - n) viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,
 - o) zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav a schopnosti a na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoľovať, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu a schopnostiam a na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - p) zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických schopností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,
 - q) zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu vrátane preventívnych prehľadov v pravidelných intervaloch s ohľadom na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiada,
 - r) dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u:
 1. zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
 2. zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
 3. osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie,
 - s) poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - t) nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mohol mať za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov.
- Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný
- a) vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,
 - b) bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,
 - c) udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v použiteľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.
- Zamestnávateľ je povinný bezplatne
- a) poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu,
 - b) zabezpečovať zamestnancom podľa vnútorného predpisu pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať umývadlá, čistiacie a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny.
- Zamestnávateľ je povinný
- a) zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory,
 - b) vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách,
 - c) starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.

Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.

Zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, a štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, po oznámení podľa § 12 ods. 5 a § 22 ods. 8 sú povinní zabezpečiť vykonávanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení; ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie, sú povinní konať bezodkladne.

Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Náklady spojené so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný znášať zamestnávateľ; tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca.

OBOZNAMOVANIE A INFORMOVANIE ZAMESTNANCOV

- Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca
- s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,
 - s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami, ich účinkami na zdravie a s ochranou pred nimi,
 - so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.

Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám.

Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť v súlade s odsekmi 1 a 2 pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevezení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku.

Obsah oboznámenia a pravidelnosť opakovaného oboznámenia musia byť prispôbené charakteru práce vykonávanej zamestnancom, jeho pracovisku a iným okolnostiam, ktoré sa týkajú výkonu práce, najmä pracovným prostriedkom, pracovným postupom, novým alebo zmeneným nebezpečenstvami a ohrozeniam. Zamestnávateľ je povinný upraviť vnútorným predpisom pravidelnosť opakovaného oboznamovania tak, aby sa vykonávalo najmenej raz za dva roky, ak osobitný predpis neustanovuje kratší čas.

Oboznamovanie a iné vzdelávanie vrátane praktického výcviku v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.

Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť

- vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o
- nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,
 - preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonáva na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,
 - opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,
 - preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce alebo orgánmi dozoru,
 - pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.

Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborným spôsobilým zamestnancom na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom

POVINNOSTI PRI BEZPROSTREDNOM A VÁŽNOM OHROZENÍ ŽIVOTA ALEBO ZDRAVIA

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný

- vpred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov a na poskytnutie prvej pomoci a na ten účel najmä
 - písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci,
 - vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie prvej pomoci,
 - určiť a odborným spôsobilými osobami vyškoliť a pravidelne školiť dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru,
 - zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami,
- vpred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia,
- bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu,
- bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,
- nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie.

Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinností, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.

KONTROLNÁ ČINNOSŤ

Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou.

Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať

- stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
- či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,
- činnosť zamestnanca na oddelenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,
- riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.

PRÁVA A POVINNOSTI ZAMESTNANCOV

Zamestnanec má právo:

- prerokovať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,
- odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.

Zamestnanec je povinný:

- dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
- spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce alebo orgánom dozoru,
- vykonávať prácu, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s
 - návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
 - poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
- obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom, ktoré ustanovujú osobitné predpisy, len ak má na ich obsluhu a vykonávanie osvedčenie alebo preukaz a ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo vykonávanie činnosti,
- náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyradovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
- používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,
- dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie,
- zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalostí,
- podrobiť sa lekárske preventívnym prehliadkam,
- oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredne a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,
- nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenástupovať pod ich vplyvom do práce,

- l) podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,
- m) dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,
- n) zúčastňovať sa na rekondičných pobytach.

Zákaz požívať alkoholické nápoje na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk sa nevzťahuje na zamestnanca, u ktorého je výnimočne požívanie alkoholických nápojov súčasťou plnenia pracovných úloh alebo je s plnením týchto úloh zvyčajne spojené.

Každý zamestnanec je povinný nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť svojmu vedúcemu zamestnancovi, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec jeho pracovných povinností.

BEZPEČNOSŤ STAVIEB, PRACOVNÝCH PRIESTOROV, PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV A PRACOVNÝCH POSTUPOV

Technická dokumentácia pracovných prostriedkov a pracovných postupov, ktoré sa používajú pri práci, musí obsahovať požiadavky podľa osobitných predpisov a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri ich výrobe, preprave, montáži, inštalácii, prevádzke, používaní, údržbe, oprave, rekonštrukcii a likvidácii. Technická dokumentácia stavieb musí obsahovať požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na prípravu, výstavbu, prestavbu a ich budúcu prevádzku. Súčasťou technickej dokumentácie je aj návod na bezpečné používanie a údržbu a podmienky vykonávania kontrol a prehliadok.

Zamestnávateľ je povinný počas užívania stavieb a ich súčastí, pracovných priestorov, prevádzky pracovných prostriedkov a používania pracovných postupov zabezpečiť vedenie predpísanej technickej dokumentácie tak, aby zodpovedala skutočnému stavu.

Zamestnávateľ môže užívať stavby, ich súčasti a pracovné priestory, prevádzkovať pracovné prostriedky a používať pracovné postupy, len ak zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sú dodržané podmienky, ktoré vymedzil ich projektant, konštruktér, tvorca alebo výrobca a po vykonaní údržby, prehliadok, kontrol, skúšok alebo odborných prehliadok a odborných skúšok ustanovených osobitnými predpismi alebo technickou dokumentáciou výrobcu.

Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnanca na vykonanie činností ustanovených osobitnými predpismi, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri užívaní stavieb a ich súčastí, prevádzke pracovných prostriedkov a používaní pracovných postupov. Zamestnávateľ je povinný zreteľne označovať pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca, a používať označenia, symboly a signály na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s osobitným predpisom.

SPOLUPRÁCA ZAMESTNÁVATEĽOV

Ak zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku tak, že môže byť ohrozená ich bezpečnosť alebo zdravie, je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých zmlúv. Zmluva určí, kto z nich je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu.

Zamestnávateľa, ktorých zamestnanci plnia úlohy na spoločnom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na zdoľadanie požiarov, na vykonanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.

Zamestnávateľ vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné a iné práce pre iné fyzické osoby a právnické osoby je povinný dohodnúť s objednávatelom prác zabezpečenie a vybavenie pracoviska na bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené.

Stavebník, zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, zabezpečujúci práce spojené s výstavbou, sú povinní okrem povinností ustanovených týmto zákonom dodržiavať podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri príprave projektu stavby a uskutočňovaní stavby v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi. Stavebník je povinný na účely stavebného konania predložiť oprávnenej právnickej osobe na posúdenie projektovú dokumentáciu stavby podľa § 14 ods. písm. d), ktorá je vyhotovená v súlade s § 4, ak je určená na plnenie úloh zamestnávateľa a fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Kópiu vydaného odborného stanoviska oprávnená právnická osoba zašle bezodkladne príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru.

PRÁVNE ÚPRAVY V OBLASTI BOZP

Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon NR SR č. 513/2006 Z. z. o sociálnom poistení (úplné znenie zákona č. 461/2003 Z. z.)

NV SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci

NV SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami

NV SR č. 387/2006 Z. z. o podrobnostiach na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci

NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko

NV SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov

NV SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

NV SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Vyhláška MPSVaR SR č. 508/2010 Z. z. na zistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení

Vyhláška MPSVaR SR č. 500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze

Vyhláška MPSVaR SR č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností

Vyhláška SUBP č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení v znení vyhlášky č. 454/1990 Zb.

NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku

NV SR č. 544/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci

NV SR č. 629/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu

zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám

NV SR č. 253/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci

NV SR č. 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na ochranu

zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku

Zákon NR SR č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MZP SR č. 489/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vypracoval: Milan Repka, v. r.
autorizovaný bezpečnostný technik

Príloha č. 1
POSÚDENIE RIZÍK NA STAVBE

Stavebné práce / Betónárske práce

Nebezpečenstvo: Betónové konštrukcie	[Ohrozenie: pád debnenia a odebňovanie dielcov		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád častí debnenia odebňovaných dielcov na zamestnanca;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať technologické postupy pri montáži debnení (neposkodené spoje debnenia);			
* dbať na správne prevedenie náterov debnení vhodným oddebnovacím prostriedkom;			

Nebezpečenstvo: Betónové konštrukcie	[Ohrozenie: pád z výšky pri manipulácii s debnením		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád z výšky pri manipulácii s debnením a jeho časťami, pri montáži debnenia a ukladaní armatúry, pri ukladaní betónovej zmesi (čerstvého betónu) aj pri odebňovaní;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na vypracovanie dodávateľskej dokumentácie zlozitejších debnení (niesenie opatrení proti pádu osôb);			
* zaistiť bezpečný prístup a pracovné miesta, zriadiť pomocné pracovné podlahy, zabezpečiť osadzovanie zábradií;			
* pri použití osobného zabezpečenia, určiť miesto kotvenia (úväzu);			

Nebezpečenstvo: Betónové konštrukcie	[Ohrozenie: strata u nosnosti a priestorovej tuhosti debnenia		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* nezaistenie resp. strata u nosnosti a priestorovej tuhosti debnenia a podperných konštrukcií;	2	4	8
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne prevedenie debnenia zaručujúce jeho stabilitu, pevnosť a tuhosť vrátane podperných konštrukcií (dimenzie, rozmery, prierez, vzperná dĺžka, spojenie, vlastné zhotovenie - montáž, zavetrovanie);			

Stavebné práce / Búracie a rekonštrukčné práce

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: nadmerná prachnosť		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prachnosť;	1	1	1
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť vykonanie opatrení, ktoré zabráňujú nadmernému prášeniu (napr. kropenie vodnou hmlou, vyburaný materiál a suť spúšťať uzavretou spustou až do miesta uloženia);			
Pozn.: pri použití sklzov, uzavretých spustí nesmie dôjsť k ich preťaženiu, uvoľňovaniu a deformáciám (slúžia spravidla len pre ľahší vyburaný materiál);			
* používať pridelené OOPP (respirátory);			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: neriadene, predčasné a nahlé zrútenie konštrukcie		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* neriadene nekontrolovateľne, predčasné a nahlé zrútenie konštrukcie;	2	4	8
Bezpečnostné opatrenia:			
* vykonať prieskum búraného alebo rekonštruovaného objektu, stanoviť technologický postup;			
* pri búraní a rekonštrukčných prácach postupovať podľa projektu a technologického (pracovného) postupu a priebežne zaistiť stabilitu a pevnosť narušovaného a zaťažovaného muriva, (resp. jeho častí ohrozeného búraním), pilierov, stropov a podperných a nosných konštrukcií, vylúčiť uvoľňovanie a zoslabenie nosných múrov a pilierov;			
* rekonštrukčné a búracie práce, pri ktorých dochádza ku zmene konštrukčnej bezpečnosti objektu a pri strojnóm búraní, tieto práce vykonávať pod stálym dozorom zodpovedného zamestnanca;			
* pred búraním priečok a múrov pod vodorovnými konštrukciami overiť, či nemajú nosnú funkciu;			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: pád a zrútenie buraného muriva na osobu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád a zrútenie buraného muriva alebo konštrukčnej časti objektu na zamestnancov;	2	4	8
Bezpečnostné opatrenia:			
* vykonať prieskum búraného alebo rekonštruovaného objektu, stanoviť technologický postup;			
* pri búraní a rekonštrukčných prácach postupovať podľa projektu a technologického (pracovného) postupu a priebežne zaistiť stabilitu a pevnosť narušovaného a zaťažovaného muriva, (resp. jeho častí ohrozeného búraním), pilierov, stropov a podperných a nosných konštrukcií, vylúčiť uvoľňovanie a zoslabenie nosných stien a pilierov;			
* rekonštrukcia a búranie pri ktorom dochádza ku zmene konštrukčnej bezpečnosti objektu a pri strojnóm búraní práce vykonávať pod stálym dozorom zodpovedného zamestnanca;			
* pred búraním priečok a stien pod vodorovnými konštrukciami overiť, či nemajú nosnú funkciu;			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: pád materiálu na osobu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád materiálu alebo častí konštrukcie na osobu;	2	4	8
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť vymedzenie priestoru ohrozeného búraním (oplotenie, ohradenie, stráženie, vylúčenie prevádzky a pod.), určenie a zaistenie vstupu, výstupu, zostupu a vjazdu do búraného objektu, udržiavanie komunikácií;			
* zaistiť ohrozený priestor, v ktorom sa búracie práce vykonávajú, hlavne priestor pod miestom práce ohrozený búraním;			
* dbať na dodržiavanie stanoveného pracovného alebo technologického postupu;			
* pri ručnom búraní zvislých konštrukcií odstrániť konštrukčné prvky len vtedy ak nie sú zaťažené;			
* ručné búranie nosných konštrukcií vykonávať vertikálnym smerom zhora dolu;			
* dodržiavať správny postup pri ručnom búraní zvislých múrov a to odbúraním muriva po menších vrstvách zhora dolu;			
* rezanie ocelových konštrukcií správnym spôsobom podľa pracovného alebo technologického postupu tak, aby nedošlo k pádu oddelenej konštrukcie alebo prvku na zamestnanca;			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: pád osoby z výšky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca z výšky z voľného nezaisteného okraja buraného objektu a nezaistenými otvormi v podlahách pri ručnom búraní a manipulácii s materiálom;	2	4	8
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť voľné okraje buraného objektu ochrannou konštrukciou popr. použitím osobného zaistenia hlavne pri ručnom búraní, pri búraní striech, obvodových múrov, stropov a pod.;			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: prepádnutie osoby		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepádnutie zamestnanca cez podlahu, stropom, strechou a inými narušenými časťami starých a poškodených objektov;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* vylúčiť vstup zamestnanca na neunosnú podlahu, strop, strechu a inú neunosnú konštrukciu;			
* podľa potreby zriadiť a používať pomocné pracovné podlahy (podľa potreby vykonať vystuženie a podopretie) a lešenie v kombinácii s prostriedkami osobného zaistenia a pod. pri práci a pohybe zamestnancov po týchto neunosných konštrukciách a prístupových plochách;			
* materiál z buranej časti objektu odstraňovať tak, aby nedošlo k preťaženiu podláh alebo stropov vyburaným materiálom;			
* priebežne zaistiť včasné upratenie vyburaného materiálu;			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: prepichnutie chodidla		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepichnutie, porezanie chodidla napr. klincami a inými ostro hrannými časťami, porezanie sklom a pod.;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na včasné odstraňovanie vyburaných častí s ostrými časťami;			
* používať pridelené OOPP (prac. obuv s pevnou podrážkou, rukavice);			

Nebezpečenstvo: Búranie a rekonštrukcia	[Ohrozenie: rizika spojené so štruktúrnou integritou pri demontážach		
Popis ohrozenia:	P	D	R

* zrušenie časti objektu alebo konštrukcie po narušení alebo vybúraní nosného múra, piliera a inej nosnej alebo podpernej konštrukcie (po strate stability a nosnosti nosnej konštrukcie); * riziká spojené so štruktúrnou integritou v prípade demontáže, búrania väčšieho rozsahu alebo demolácie;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* prieskum buraného alebo rekonštruovaného objektu, stanovenie technologického postupu; * pri buraní a rekonštrukčných prácach postupovať podľa projektu a technologického (pracovného) postupu a priebežne zaisťovať stabilitu a pevnosť narušovaného a zaťažovaného muriva, (resp. jeho časti ohrozeného búraním), pilierov, stropov a podperných a nosných konštrukcií, vylúčiť uvoľňovanie a zoslabenie nosných stien a pilierov; * rekonštrukčné a búracie práce, pri ktorých dochádza ku zmene konštrukčnej bezpečnosti objektu a pri strojnom búraní, tieto práce vykonávať pod stálym dozorom zodpovedného zamestnanca; * pred búraním priečok a stien pod vodorovnými konštrukciami overiť, či nemajú nosnú funkciu;			
Nebezpečenstvo: Buranie a rekonštrukcia		Ohrozenie: zasiahnutie osoby padom materiálu z výšky	
Popis ohrozenia:		P	D
* zasiahnutie zamestnanca alebo i cudzej osoby padom materiálu z výšky (nebezpečné je hlavne zranenie hlavy);		3	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* vylúčiť alebo obmedziť práce nad sebou; * vykonať opatrenia proti pádu materiálu z výšky; * zaisťiť ohradenie priestoru pod miestami prác vo výške; * používať pridelené OOPP;			
Stavebné práce / Dláždické práce, kladenie a osadzovanie betónových prvkov / Práce s ručným náradím			
Nebezpečenstvo: Práce s ručným náradím		Ohrozenie: uder náradia pôsobiaci kinetickou energiou	
Popis ohrozenia:		P	D
* uder do ruky, prítlačenie, otlaky, pohmoždeniny, podliatiny, pri neziaducom kontakte náradia (napr. kladiva, palice a pod.) s rukou zamestnanca; * zranenie uderom a pádom náradia pôsobiace kinetickou energiou (krompáče, palice, lopaty) - zasiahnutie druhej osoby zdržiavajúcej sa v nebezpečnej blízkosti;		3	2
Bezpečnostné opatrenia:			
* prax, zručnosť, zácvik; používanie vhodného druhu, typu, veľkosti náradia; * sústrediť sa pri práci, príp. používať chrániče ruky; * zaisťiť možnosť výberu vhodného náradia; dodržiavať zákaz používať poškodené náradie; * dbať na správne používanie náradia (nepoužívať náradie ako páky); * udržiavať dostatočnú vzdialenosť medzi zamestnancami; * zaisťiť primeraný pracovný priestor;			
Nebezpečenstvo: Práce s ručným náradím		Ohrozenie: vymrštenie drobnej častice - vniknutie do oka	
Popis ohrozenia:		P	D
* urazy očí (!) vymrštenou, odlietavajúcou črepinou, drobnou časticou, ciastockou, úlomkom, otrepm a pod. (najčastejšie sekac + kladivo);		3	3
Bezpečnostné opatrenia:			
* používať sekáče, kladivá a palice bez trhlín a otrepov; * používať pridelené OOPP na ochranu zraku; * používať nepoškodené náradie s dobrým ostrím (u sekáčov); * dbať na pevné uchytenie násady a zaistenie proti uvoľneniu klinmi a pod.; * zaisťiť hladký tvar úchopovej časti náradia, bez prasklín; * dbať na udržiavanie suchých a čistých rúkaví a úchopových častí; zaisťiť ich ochranu pred olejom a masťou; * pokiaľ možno vylúčiť prácu s náradím nad hlavou vhodným zvyšovaním miesta práce;			
Nebezpečenstvo: Práca s ručným náradím		Ohrozenie: výsmyknutie náradia z ruky	
Popis ohrozenia:		P	D
* výsmyknutie náradia z ruky; * zasiahnutie zamestnanca uvoľneným nástrojom kladivom, hlavícou a pod. z násady;		3	3
Bezpečnostné opatrenia:			
* nepoužívať poškodené náradie (s uvoľnenou nasadou, deformovanou pracovnou časťou a pod.); * sústredenosť pri práci prax, zručnosť, zácvik;			
Stavebné práce / Dláždické práce, kladenie a osadzovanie betónových prvkov / Ručná manipulácia s materiálom			
Nebezpečenstvo: Dláždické práce, ručná manipulácia s materiálom		Ohrozenie: neprirodzená poloha tela pri práci	
Popis ohrozenia:		P	D
* dláždické práce - pracovnými postupmi a technológiou vynutena neprirodzená poloha tela pri práci a jednostranná záťaž, práce v predklone, pretiažovanie končatín s možnými fyziologickými zmenami na kľboch, väzoch a svaloch prevádzané subjektívnymi a neskôr často aj trvalými následkami; * práce v neprirodzenej polohe alebo jeho častí, vynútené polohy;		3	3
Bezpečnostné opatrenia:			
* pokiaľ možno časovo obmedziť prácu (určiť prestávky) vo fyziologicky náročných a nevhodných polohách, ktorými sú hlboký predklon, poloha v kľaku (dláždické a obkladačské práce); * zvoliť si vhodný pracovný postup, používať vhodné náradie a pomôcky; * dbať na zdravotnícku prevenciu, posúdenie zdravotného stavu;			
Nebezpečenstvo: Dláždické práce, ručná manipulácia s materiálom		Ohrozenie: otlaky kolien, kľbov	
Popis ohrozenia:		P	D
* otlaky kolien, zranenie kolien, kolenného kľbu;		2	2
Bezpečnostné opatrenia:			
* používať - chrániče kolien; * dbať na zdravotnú prevenciu, posúdenie zdravotného stavu;			
Nebezpečenstvo: Dláždické práce, ručná manipulácia s materiálom		Ohrozenie: pád materiálu na nohu	
Popis ohrozenia:		P	D
* pád dláždice, obrubníka, tehly, betónových skruží, kanalizačných vpustí a pod.) na nohu; * prevrhnutie nestabilne uloženého materiálu (nastojato uloženého obrubníka); * pád bremena na nohu, narážanie v dôsledku výsmyknutia bremena z rúk;		3	3
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať zákaz zdržiavať sa v pásme možného neziaduceho pohybu bremena a pod bremenom; * dodržiavať zákaz narušovať stabilitu stohu, napr. vytahovanie predmetov a prvkov zospodu alebo zo strany stohu; * dodržiavať zákaz vystupovať a šplhať po hraniciach, po navrhnenom materiáli; * používať pridelené OOPP (pracovná obuv s vystuženou špicou);			
Nebezpečenstvo: Dláždické práce, ručná manipulácia s materiálom		Ohrozenie: poškodenie chrbtice	
Popis ohrozenia:		P	D
* poškodenie chrbtice pri dlhodobom zdvíhaní a manipulácii s bremenami v nevhodnej polohe; * poranenie kľbov prudkým nekoordinovaným pohybom;		3	3
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany a zdravia pri práci, právny spôsob manipulácie, pokiaľ možno v polohe s podrepu nie z predklonu, bez s ohnutého chrbta; * bremeno držať blízko tela, zdvíhanie nevykonávať trhými pohybmi a pod.);			
Nebezpečenstvo: Dláždické práce, ručná manipulácia s materiálom		Ohrozenie: pretiaženie a presilenie	
Popis ohrozenia:		P	D
* pretiaženie a presilenie v dôsledku zdvíhania, premiestňovania a manipulácie s bremenami nadmernej hmotnosti, príp. chybného spôsobu manipulácie;		3	3
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne spôsoby ručnej manipulácie; * nepretiažovať zamestnancov, dodržiavať hmotnostné limity;			
Nebezpečenstvo: Dláždické práce, ručná manipulácia s materiálom		Ohrozenie: prirazenie, prítlačenie prstov	

Popis ohrozenia:	P	D	R
* prirazenie, pritlacenie prstov o hranu dlaždice, obrubníka, betónu, skruže, kanalizačnej vpuste a pod. pri manipulácii a osadzovaní betónových prvkov a iného materiálu; * prirazenie ruky k uložnej ploche vykladaného dopr. prostriedku;	3	2	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne a pevné uchopenie materiálu; * používať vhodné manipulačné pomôcky (kliešte, zverky a pod.); * používať pridelené OOPP (na ochranu horných končatín - ochranné rukavice);			
Nebezpečenstvo: Dlaždičské práce, ručná manipulácia s materiálom	Ohrozenie: strata súdržnosti bremena		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* strata súdržnosti a rozpadnutie krehkého nesúdržného bremena, pad na nohu;	3	2	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť kontrolu stavu bremena, príp. jeho zabezpečiť poškodené bremeno pred ručnou manipuláciou;			
Nebezpečenstvo: Dlaždičské práce, ručná manipulácia s materiálom	Ohrozenie: zrútenie stohu kusového materiálu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zrútenie stohu (hranice) kusového materiálu po strate stability, zasiahnutie zamestnanca padajúcim materiálom;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* ukladanie materiálu na spevnený, urovňovaný, nosný a rovinný podklad; zabrániť jednostrannému nakloneniu stohu; * dodržiavať max. výšku stohu (2 m) pri ručnom ukladaní;			
Stavebné práce / Dlaždičské práce, kladenie a osadzovanie betónových prvkov / Ručná vodorovná doprava stavebnými fúrkami			
Nebezpečenstvo: Ručná vodorovná doprava stavebnými fúrkami	Ohrozenie: pád osoby po posmyknutí		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád po posmyknutí zamestnanca pri doprave materiálu (hlavne v prípadoch, kedy zamestnanec musí vyvinúť silu s horizontálnou zložkou - napr. pri tlačení fúrika pri rozjazde) - po vyvinutí úsilia;	3	2	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť úpravu pojazdovej plochy, vyrovnanie a spevnenie manipulačnej plochy; * zabezpečiť odstránenie kĺzkosti, šmykľavosti; * dbať na dodržiavanie max. prípustného sklonu dočasných šikmých pojazdových plôch - cca 1 : 5; * dbať na nepreťažovanie fúrika, ich plnenie len cca do 3/4 obsahu korby;			
Nebezpečenstvo: Ručná vodorovná doprava stavebnými fúrkami	Ohrozenie: pád zamestnanca po zidení fúrika		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca po zidení fúrika mimo pojazdovú trasu - pri nachádzaní na rampu, lyžinu;	3	2	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na dodržiavanie min. šírky pojazdových konštrukcií a prvkov (lávok, šikmých ramp, najazdov) t.j. 60 cm; * zabezpečiť spoľahlivé zaistenie pojazdových prvkov proti pohybu;			
Stavebné práce / Práce vo výškach / Lešenie a práce vo výškach			
Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: pád a zrútenie lešenia		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád a zrútenie lešenia v dôsledku pôsobenia vonkajších síl, hlavne vetra, a straty stability, tuhosti hlavne lešení zakrytých plachtami a sieťami;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť, aby konštrukcia lešenia bola vykonaná tak, aby tvorila priestorovo tuhý celok zaistený proti lokálnemu a celkovému vybočeniu, preklopeniu aj proti posunutiu; * dbať na vyhotovenie kotvenia o dostatočnej únosnosti, vykonaného rovnomerne po celej vonkajšej ploche lešenia, lešenie zakryté sieťami musí mať kotvenie 2 x únosnejšie ako lešenie nezakryté, lešenie zaplachtené musí mať kotvenie 4 x únosnejšie (podľa dokumentácie zakrývaných lešení); * používať len lešenia, ktoré boli ukončené, vybavené a vystrojené podľa STN 73 810 a prisl. dokumentácie a odovzdané do užívania, hlavne ak je zaistená ich priestorová tuhosť a stabilita uhlopriečnym stúžením a kotvením (popr. vzopretím), ak podlaha je únosná a tesná, jednotlivé prvky podláh sú zaistené proti posunutiu; Kotvenie dielcových, stavebnicových, rámových a pod. lešení musí zabrániť vybočeniu konštrukcie a preto sa musí kotviť každý stĺpik po výške 6 až 8 m (podľa výšky lešenia), pričom u lešení zakrytých (sieťou alebo plachtou) sa musí dĺžka kotvenia znížiť až na polovicu. Priestorová tuhosť a stabilita sa dosahuje spravidla systémom uhlopriečného stúženia v troch vzájomne kolmých rovinách a kotvením alebo vzopretím. Stabilita lešenia proti preklopeniu sa dosahuje : a) kotvením, b) vzopretím, c) pomerom výšky lešenia k najmenšiemu rozmeru jeho základne, popr. záťažou (napr. u pojazdových a voľne stojacich lešení);			
Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: pád osoby pri zostupe na podlahy lešenia		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád osoby pri zostupe (menej pri výstupe) na podlahy lešenia, z rebrikov;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť bezpečné prostriedky pre výstupy na podlahy lešenia; vyžadovať používanie rebrikov pre výstup a zostup i podlahy kovových lešení); * zákaz používať vrátka a nevhodné predmety pre prácu a ku zvyšovaniu miesta práce (debny, obaly, palety, sudy, vedrá a pod.); * dodržiavať zákaz zoskakovania z lešenia (platí aj pre kozové lešenie) a zliezanie po konštrukcii lešenia;			
Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: pád predmetov z lešenia na osobu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád predmetu a materiálu z lešenia na osobu z podlahy lešenia s ohrozením a zranením hlavy (tehla, drobný materiál, úlomok z materiálu); ohrozenie obyvateľov, verejnosti; * pád úmyselne zhadzovaných častí lešenia alebo jednotlivých predmetov z výšky pri montáži a demontáži lešenia; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy lešenia; * ostriekanie, presiaknutie malty, kvapalín používaných pri práci na lešení; * pád materiálu, predmetov, prípadne častí lešenia z podláh lešenia, pri doprave materiálu výťahmi el. vrátkami;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na bezpečné ukladanie materiálu na podlahách lešenia mimo okraj; * zaistiť voľné okraje podláh lešení, zádržkou pri podlahe, popr. odebírením, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu a predmetov z voľných okrajov alebo zachytanou strieškou; * zaistiť zariadenie zachytých striešok nad vstupom do objektov (vhodne upravených podľa charakteru ohrozenia a prevádzky na lešení); * vymedziť a ohradiť ochranné pásma pod miestom práce vo výške, pri montáži a demontáži lešenia, vylúčiť prístup osôb pod miesta práce vo výškach; * pre zvislú dopravu vyburanej sutiny zriadiť uzavreté miesta; * dodržiavať zákaz zhadzovania častí lešenia pri demontáži lešenia; * vylúčiť vstup osôb pod bremeno zdvíhané el. vrátkom (oplotenie, zábradlie, odebrenie, zamedzenie vstupu, stráženie);			
Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: pád zamestnanca z výšky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca z výšky : * pád lešára pri montáži resp. pri demontáži jednotlivých prvkov lešenia (rúrok, rámov, podláh a pod.); * pád zamestnanca z nezaistených voľných okrajov pracovných podláh lešení; pri práci a pohybe na lešení; * pád zamestnanca pri používaní lešenia; * pád osoby pri odoberaní bremien dopravovaných el. vrátkom, žeriavom z nezaistených podláh lešení; * pád pri spĺňaní a vystupovaní po konštrukčných prvkoch lešenia (nepoužitie rebrika); * pád zamestnanca pri zrútení lešenia, prevrátení nekotveného a pojazdového lešenia; (doplniť a upraviť podľa podmienok pracoviska - staveniska) Pri zmenenom spôsobe užívania lešenia, ktorý by mohol mať za následok zníženie statickej, funkčnej alebo pracovnej bezpečnosti, sa konštrukcia lešenia musí z týchto hľadísk posúdiť a v prípade nutnosti v potrebnom rozsahu upraviť.	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* montáž a demontáž lešenia môžu vykonávať iba zamestnanci so zodpovedajúcou kvalifikáciou (s platným lešenárskym preukazom); * vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce pri montáži lešenia (vybavenie predpismi, normami, dokumentáciou dielcových lešení, prehliadka, popr. prieškum dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu v prípade atypických lešení, rekonštrukciou a pod.); * vybavenie stavby konštrukciami pre práce vo výškach a zvyšovanie miesta práce (lešenie, rebriky, materiál, inventárne dielce) a ich dostatočná únosnosť,			

pevnosť a stabilita;
 * priebežne zaistovať všetky voľné okraje lešenia od výšky 1,5 m zábradlím so záračkou alebo použiť inú iná ekvivalentnú alternatívu - odebrenie);
 * používať prídelené OOPP (prostriedky osobného zabezpečenia) pri montáži a demontáži lešenia;
 * zamedziť prístup k miestam na lešení, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú z vážnych príčin zaistené proti pádu;
 * používať lešenie až po jeho ukončení, vybavení a vystrojení (podľa STN 73 8107, STN 73 8101 a podľa prísl. dokumentácie výrobcu) a po odovzdaní do užívania;
 * zaistiť podlahu v poli lešenia kde sa odoberajú bremená dopravované el. vrátkom aspoň jednotýčkovým zábradlím;
 * zaistiť priestorovú tuhosť lešenia (kotvenie, zavetrovanie);
 Lešenie sa navrhuje s ohľadom na funkčné požiadavky, bezpečnosť zamestnancov, komunálnu bezpečnosť; pokiaľ konštrukčné usporiadanie aj ostatné technické údaje vyplývajú z techn. noriem, typových alebo obdobných výrobných podkladov, považujú sa tieto podklady za dokumentáciu podľa čl. 115 a 116 STN 73 8101.

Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: pád, preklopenie pojazdných lešení		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád, preklopenie, prevrátenie pojazdných a voľne stojacich lešení pri nezaistení ich stability;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* používať technicky dokumentované lešenia vrátane pojazdných kolies vybavených zaistovacím zariadením proti samovoľnému pohybu (fixácia kolies brzdami alebo opierkami); * zaistiť stabilitu lešenia pomerom základne 1:3 (popr. aj 1:4 ak je sklon max. 1% a nerovnosti menšie než 15 mm) alebo rozšírenie základne stabilizátormi alebo prídavnou záťažou; * udržiavať pojazdnú plochu rovnú a únosnú bez otvorov a pod.; * pri premiestňovaní lešenia vylúčiť prítomnosť osôb na lešení;			

Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: prepádnutie a pád následkom chybného uloženia prvkov podlahy		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád, prepádnutie následkom chybného uloženia prvkov podlahy (fosne, podlahového dielca); * prepádnutie poškodenou podlahou; * prepádnutie osoby pri pohybe alebo vynaložení úsilia pri posunutí alebo otočení prvkov pomocnej pracovnej podlahy, podlahového dielca lešenia, poklopov a pod.;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* na podlahy lešenia sa majú prednostne používať podlahové dielce. Základné parametre (rozmery, hmotnosť, nosnosť pre túnik) doporučených podlahových dielcov uvádza tab. 4 a obr. 4 STN 73 8101, pričom pre tieto dielce platia nasledujúce požiadavky: - priečne spoje musia byť pripevnené symetricky k priečnej osi podlahového dielca; - dosky v dielci musia byť pri výrobe zosadené na zraz; - pre celkové rozmery podlahových dielcov platí tolerancia ± 10 mm, pre vzdialenosť priečnych spojov ± 5 mm; - ostatné podlahové dielce iného konštrukčného prevedenia alebo z iného materiálu musia byť navrhnuté podľa STN 73 8101; * zaistiť jednotlivé prvky podlahy proti posunutiu a pohybu; * dbať na dostatočnú dĺžku prvkov (hrúbka) podlahy zaistujúca pevnosť a únosnosť; Najmenšie prierezy voľne kladených vzájomne nespojených podlahových dosiek a fosien pre chránené a nechránené prostredie (podľa tab. 1 a 2 STN 73 8101);			

Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: prepádnutie a pád nebezpečnými otvormi		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepádnutie a pád nebezpečnými otvormi - medzerami v podlahách lešení širších než 25 cm; * pád zamestnanca medzerou medzi vonkajším okrajom podlahy lešenia a príslušnou budovou, medzerou v kútoch, rohoch, štítových stenách, na vystupujúcich rímoch, balkónoch, loggiách a pod.;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* nebezpečné otvory v podlahách zaistiť zábradlím alebo dostatočne unosnými poklopami; medzera medzi vnútorným okrajom podlahy lešenia a príslušným objektom nesmie byť väčšia než 25 cm; * otvory zakryvať súčasne s postupom prác vo výške; * poklopy zaistiť spojmi alebo inými ochrannými prvkami proti vodorovnému posunutiu; * zaistiť, aby boli poklopy dostatočne únosné s ohľadom na predpokladané zaťaženie;			

Nebezpečenstvo: Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	Ohrozenie: prepádnutie a pád osôb po zlomení, zboršení konštrukcii		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepádnutie a pád osôb po zlomení, zboršení konštrukcii, hlavne drevených; následkom ich chybného stavu, pretavenia podlah lešenia - jednotlivých prvkov podlahy (fosne, podlahového dielca);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na výber vhodného a kvalitného materiálu pre nosné prvky podlah lešenia, vylúčiť použitie nadmerne hrubého, nahnívajúceho a inak chybného dreva (hranol, fosne); * všetky nosné drevené súčasti pomocných i trvalých konštrukcií je nutné pred osadením a zabudovaním odborne prehliadnuť; * dbať na spoľahlivé zaistenie jednotlivých prvkov podlah a iných dočasných pomocných konštrukcií proti nežiadúcemu pohybu (spájanie, pripevnenie a pod.) a správne a súvislé osadenie podlah, dielcov a pod.; * nepreťažovať podlahy lešenia materiálom, sústredením viacerých osôb a pod. (hmotnosť materiálu, zariadení, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať povolené normované náhodné zaťaženie podlah lešenia); * zabezpečiť, aby boli podlahy lešenia a ich prvky únosné, pevné a zaistené proti nežiadúcemu horizontálnemu pohybu; * vylúčiť zlomenie drevených nosných, podperných prvkov lešenia alebo iných pomocných konštrukcií; Ku zlomeniu dochádza vplyvom použitia nekvalitného reziva, hlavne nadmerných chýb, keď ich rozsah (najčastejšie rozmery viditeľných hrčíc, ich umiestnenie a stav) presahuje prípustnú toleranciu a má vplyv na mechanickú vlastnosť dreva a na zníženie pevnosti dreveného prvkov pri namáhaní na ohyb a pod.			

Stavebné práce / Práce vo výškach / Práce na strechách

Nebezpečenstvo: Práce a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacie, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: náhle zachytenie pádu pri použití bezpečnostného pásu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* náhle zachytenie pádu pri použití bezpečnostného pásu (polohovacieho prostriedku) - poškodenie krčnej chrbtice, odrazenie vnútorných orgánov;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* použiť POZ tak, aby nenastal voľný pád dlhší než 0,6 m (dva úvazky, vhodné nastavenie dĺžky uchytávacieho lana);			

Nebezpečenstvo: Práce a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacie, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: náraz na pevnú prekážku v priebehu zachytenia pádu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* náraz na pevnú prekážku v priebehu zachytenia pádu pri použití prostriedkov osobného zaistenia;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť odstránenie prekážok v predpokladanej dráhe pádu; * nastaviť dĺžku lana zachytávaca s tlmivým pádom; * použiť pohyblivý zachytávač s najkratšou dĺžkou zachytenia pádu; * vylúčiť "kyvadlový efekt" t.j. POZ kotviť nad pracovným miestom zamestnanca; * používať dva zachytávače pádu umiestnené na dvoch kotviacich bodoch;			

Nebezpečenstvo: Práce a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacie, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: nezachytený pád pri použití prostriedkov osobného zaistenia		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* nezachytený pád pri použití prostriedkov osobného zaistenia (POZ);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne použitie POZ, používanie povolených kombinácií POZ; zabezpečiť pravidelné kontroly a skúšky POZ, dodržiavať návod na použitie; * dbať na správnu voľbu vhodného a spoľahlivého miesta upevnenia (ukotvenia) POZ, aby pri zachytení kinetickej energie vzniknutej prípadným voľným pádom zamestnanca zaistovaného POZ nedošlo k jeho následnému voľnému pádu, napr. v prípade vytrhnutia, zlomenia, uvoľnenia, vyšmyknutia kotviaceho zariadenia (strešného háku, prasknutého dreveného prvkov, zlomenej oceľ. tyče a pod.); * zabezpečiť odborné overenie kotviaceho bodu, napr. státkom, hlavne v prípadoch kedy mechanické vlastnosti materiálu, spôsob upevnenia a spojenia konštrukčných prvkov a zariadení na strechách nie je známy, resp. nedá sa spoľahlivo vizuálne overiť; * zabezpečiť zaistenie zamestnanca pri presune na iné miesto upevnenia (ukotvenia) osobným zaistením napr. pomocou vodiaceho lanka a krúžku, istením druhým zamestnancom, plošným istením, popr. kombináciou rôznych spôsobov. Pri návrhu vhodných druhov POZ ich vzájomnej kombinácie je nutné vychádzať z príslušných návodov na používanie;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacké, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: pád predmetu zo strechy na osobu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád predmetu a materiálu zo strechy na osobu s ohrozením a zranením hlavy (časť strešnej krytiny, úlomky materiálu, náradie, klampiarsky prvok a pod.); * pád umyšľelne zhadzovanej suty alebo jednotlivých častí odstraňovanej krytiny, klampiarskych a iných prvkov alebo predmetov zo strechy;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* ochrana priestoru pod miestami práce na streche proti ohrozeniu padajúcimi predmetmi a to: a) vymedzením a ohradením ohrozeného priestoru (zábradlím min. výšky 1,1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpkoch s dostatočnou stabilitou) alebo; b) vylúčením prístupu osôb pod miesta práce na streche, popr.; c) strážením ohrozeného priestoru; * zaistiť zariadenie záchytných striešok nad vstupmi do objektov; * dbať na bezpečné ukladanie materiálu na streche mimo okraj; * materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať na strechách tak, aby boli po celý čas uloženia zaistené proti pádu, zošmyknutiu alebo zhodeniu vetrom počas práce aj po jej ukončení; * dodržiavať zákaz vešať náradie na časti odevu, pokiaľ k tomu nie upravený alebo pokiaľ zamestnanec nepoužije vhodný výstroj (pás s úpinkami, brašny, vrecká, puzdra a iné);			
Poznámky: Ochranné pásmo, vymedzujúce ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej 1,5 m pri práci vo výške od 3 m do 10 m vrátane, 2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane, 2,5 m pri práci vo výške nad 20 m do 30 m vrátane; 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m. Pri práci na plochách so sklonom väčším než 25 st. sa zväčšuje každé pásmo o 0,5 m. Šírka pásma sa vytyčuje od päty kolmice, ktorá prechádza vonkajšou hranou voľného okraja miesta práce vo výške.			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacké, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: pád zamestnanca z voľného okraja strechy		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca z výšky - z voľných nezaistených okrajov striech a pod. konštrukcií a to hlavne pri : - kladení strešnej krytiny, osadzovaní jednotlivých klampiarskych prvkov; - vykonávaní rekonštrukcie strešných plášťov, celkové aj čiastočné výmeny krytiny; - vykonávaní opráv, údržby a iných prác na strechách; - zhotovovaní debnení, debnení pod strešnú krytinu; - práca a pohyb v blízkosti voľných, nezaistených okrajov na strechách; - natieračských prácach konštrukcií zariadení na strechách; Pozn. v praxi sa dajú uplatniť tieto druhy ochranných a záchytných konštrukcií na ochranu zamestnancov proti pádu zo strechy : a) ľahké radové dielcové alebo rúrkové lešenia (postavené na teréne od päty budovy na jej vonkajšej strane až po odkvap, kde je zriadená pracovná podlaha); b) vysunuté ochranné lešenie s pracovnou podlahou ba) s podoprením na vodorovných nosníkoch (vysunutých trámoch); bb) s podoprením na zalomenom nosníku; bc) na vodorovných oceľ. nosníkoch I 80 alebo I 100 so zaklinovaním ku kotviacim strmeňom; bd) konzolové dielcové vysunuté lešenie na konzolách s uchytением na konzolové háky; be) so závesným upevňovacím strmeňom na krokve s bezpečnostným hákom a zaistovacím lanom upevneným jednak ku konzole a jednak na pevnú konštrukciu krokvou; c) dielcové ochranné zábradlie zariadené na voľných okrajoch strechy, upevnené špeciálnymi príchytkami na drevených trámoch položených na strešnej krytine alebo na kovových nosníkoch pripiepených ku strešnej konštrukcii; d) dielcové systémy ochranného strešného zábradlia so špeciálnym príslušenstvom s opernými, strešnými a kominovými rebrikmi a zvernými hrebeňovými nožnicami; tzv. "rychlolešenie"; e) ochranné zábradlie tvorené stĺpkmi držanými hákmi, pracovnými vrtulami, špeciálnymi príchytkami, upínacími doskami k pevným častiam strešnej konštrukcie alebo iným spôsobom ukotvenými stĺpkmi;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce na strechách v rámci dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu; * priebežné zaistovanie zamestnancov proti pádu z voľných okrajov striech a to jednou z týchto alternatív: a) kolektívnym zaistením (t.j. ochrannými alebo záchytnými konštrukciami); ochrana proti pádu sa nevyžaduje u plochých (rovných) striech so sklonom do 10 stupňov od vodorovnej roviny pokiaľ je miesto práce (alebo komunikácie) vymedzené zábranou, napr. jednotýčovým zábradlím, lanom a pod., umiestnenou najmenej 1,5 m od hrany pádu; u týchto striech sa nevyžaduje ochrana proti pádu, pokiaľ je na okrajoch strešného plášťa stena (napr. atika) o výške min. 0,6 m (viď STN 73 8106); b) osobným zaistením (predovšetkým u krátkodobých prác), c) kombináciou kolektívneho a osobného zaistenia; Pozn.: pri stanovení vhodného prenosného dočasného alebo trvalého kotviaceho zariadenia vrátane pričlenených upevňovacích prostriedkov osobného zaistenia musí miesto upevnenia (ukotvenie) odolať v smere pádu minimálnej statickej sily 15 kN. Spôsob a konštrukčné prevedenie kotviaceho zariadenia je nutné odborné preveriť; * zamedziť prístup k miestam na strechách, kde sa nepracuje a ktorých voľné okraje nie sú zaistené proti pádu; * vypracovať technologický postup vrátane riešení BOZP pri vykonávaní náročnejších prác vo výškach, v prípade nezriaďovania osobného zaistenia je nutné vytvoriť podmienky pre použitie POZ, okrem iného vopred určiť miesto úväzu; (ak nie je technol. postup spracovaný, stanoví miesta úväzu (kotvenia) POZ zodpovedná osoba); * používať ochranné a záchytné konštrukcie (napr. lešenia alebo inú ekvivalentnú alternatívu), len pokiaľ bolo ukončené, vybavené a vystrojené (podľa STN 73 8106, STN 73 8101 a podľa prísl. dokumentácie) a po odovzdaní do užívania;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacké, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: pád zamestnanca zo strechy pri pohybe na streche		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca pri pohybe na streche na miesto vlastného výkonu práce;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť bezpečný prístup na strechu pomocou komunikačných prostriedkov (pracovných podláh, lavok, plosín, schodov, rebrikov a pod.); Pozn.: Práca na strechách a vo výškach nad 1,5 m nad príľahlým okolím pri zaistení prostriedkov osobného zaistenia a práce pri ktorých sú zamestnanci ohrození prepádnutím (napr. práce na starých strešných krytinách z eternitu a pod.) nutné považovať za nebezpečné, nutné spracovať technologický postup príp. stanoviť pracovný postup pre vykonávanie daných prác;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacké, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: prepádnutie a pád osôb po zlomení, uvoľnení, zborení strešných konštrukcií a prvkov		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepádnutie a pád osôb po zlomení, uvoľnení, zborení strešných konštrukcií a prvkov, hlavne drevených následkom ich chýbného stavu, preťaženia a pod.;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť výber vhodného a kvalitného materiálu pre nosné prvky pomocných podláh, vylúčiť použitie nadmerne hrčovitého, nahnilého a inak chýbného dreva (hranolý, fošne); * dbať na spoľahlivé zaistenie jednotlivých prvkov podláh a iných dočasných pomocných konštrukcií proti nežiaducemu pohybu (spájanie, pripievanie a pod.) a správne osadenie podlahových dielcov a jednotliv. prvkov pomocných podláh pre prácu na lešení; * nepreťažovať podlahy ani iné konštrukcie materiálom, sústredením viacerých osôb a pod. (hmotnosť materiálu, zariadení, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať povolené normové náhodilé zaťaženie konštrukcie);			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacké, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: prepádnutie a pád zamestnancov otvormi na streche		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepádnutie a pád zamestnancov otvormi na streche (o sirke viac než 25 cm);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* nebezpečné otvory na streche (napr. strešné okna) zaistovať dostatočne unosnými poklopmi;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývacké, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: prepádnutie zamestnanca neunosnou krytinou resp. strešnou konštrukciou		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepádnutie zamestnanca neunosnou krytinou resp. strešnou konštrukciou s následným pádom na podlahu; * prelomenie vlnitej eternitovej strešnej dosky;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			

* zaistenie proti prepadnutiu vykonávať na všetkých strešných plášťoch, kde je pôdorysná vzdialenosť medzi latami alebo inými nosnými prvkami strešnej konštrukcie väčšia než 0,25 m a nie je zaručené, že jednotlivé strešné prvky sú bezpečne proti prelomeniu zaťažením osobami;
 * zaťaženie (osobami a materiálom) na neúnosný strešný plášť vhodne rozložiť napr. pomocnou konštrukciou (pracovnou alebo komunikačnou podlahou, položením a uchytením pokrývačského rebrika a pod.) v kombinácii s osobným zaistením, pre prípad šliapnutia mimo pomocnou konštrukciou na neúnosnú plochu, alebo s pojazdnom alebo priestorovým dielcovým alebo rúrkovým záchytným lešením, umiestneným pod strechou a to pod miestom práce;

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývačské, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: uraz el. prúdom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* uraz el. prúdom v prípade nebezpečného dotyku s el. zariadením (vonkajším el. vedením NN);	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* pred vykonávaním prác na strechách urobiť opatrenia proti dotyku alebo priblíženiu sa k častiam s nebezpečným napätím - elektrických vonkajších vedení pri streche alebo nad strechou (v zmysle požiadaviek STN 34 3108); (viď tiež knižnica "Elektrické zariadenia - uraz el. prúdom")			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývačské, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: zachytenie pádu vo fyziologicky nevhodnej polohe		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zachytenie pádu vo fyziologicky nevhodnej polohe (poškodenie krčnej chrbtice, tvare, odrazenie vnútorných orgánov); * komplikácie pri uvoľnení, vytiahnutí zamestnanca visiaceho na POZ;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne použitie POZ, upevnenie POZ do chrbtového kotviaceho kružku; * použiť POZ (postroj) bez tlmíča pádovej energie tak, aby nenastal voľný pád dlhší než 1,5 m; * dbať na správne použitie POZ (postroj) s tlmíčom pádovej energie; * správne zvoliť kotviaci bod;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov na strechách práce tesárske, pokrývačské, klampiarske, montážne, bleskozvodárske, udržiavacie a pod.	Ohrozenie: zošmyknutie zamestnanca z plochy strmej strechy		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zošmyknutie (zosunutie) zamestnanca z plochy strechy pri jej sklone nad 25 st., narážanie na pevný ochranný prvok kolektívneho zabezpečenia (zábradlie, záchytnú podlahu a pod.);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* použiť rebriky upevnené v miestach práce a v potrebných komunikáciách (pri použití rebrikov pri streche so sklonom nad 45 st. od vodorovnej roviny musí byť použité aj osobné zaistenie zamestnancov proti pádu); * použiť ochrannú konštrukciu alebo osobné zaistenie proti pádu jednotlivých zamestnancov;			

Stavebné práce / Práca vo výškach / Práca vo výškach

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Ohrozenie: pád predmetu z výšky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád predmetu a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením hlavy (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žeriavom a pod.); * pád úmyselné zhadzovanej stavebnej súte alebo jednotlivých predmetov z výšky; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy lešenia, z podlahy stavaného objektu;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* bezpečne ukladanie materiálu na podlahách mimo okraj; * materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boli po celý čas uloženia zaistené proti pádu, zošmyknutiu alebo zhodeniu vetrom počas práce a po jej ukončení; * dodržiavať zákaz vešať náradie na časti odevu, pokiaľ k tomu nie je upravený alebo pokiaľ zamestnanec nepoužije vhodnú výstroj (pás s úpinkami, brašne, vrecká, puzdra a iné); * zaisťovať voľné okraje podláh, vrátane lešení, zárazkou pri podlahe, popr. odebrením, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu a predmetov z voľných okrajov; * zaisťovať zariadenie záchytných striešok nad vstupom do objektu; * zabezpečiť vymedzenie a ohradenie ochranného pásma pod miestom práce vo výške, vylúčiť prácu nad sebou a prístup osôb pod miesta práce vo výškach; * zaisťovať ochranu priestorov pod miestami práce na streche proti ohrozeniu padajúcimi predmetmi a to: a) vymedzením a ohradením ohrozeného priestoru (zábradlím min. výšky 1,1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpkoch s dostatočnou stabilitou) alebo; b) vylúčením prístupu osôb pod miesta práce na streche, popr.; c) strážením ohrozeného priestoru; Ochranné pásmo, vymedzujúce ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej 1,5 m pri práci vo výške od 3 m do 10 m vrátane, 2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane, 2,5 m pri práci vo výške nad 20 m do 30 m vrátane 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m; * pre zvislú dopravu vybranéj sutiny zriadiť uzavreté spuste;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Ohrozenie: pád zamestnanca pri výstupe a zostupe		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca pri výstupe a zostupe na podlahy a na miesta práce vo výškach;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaisťovať bezpečné prostriedky pre výstupy na zvýšené miesta stavby (rebriky, schodiska, rampy); vyžadovať používanie rebrikov na výstup a zostup a podlahy kovových lešení); * dodržiavať zákaz zoskakovania z lešení a zliezania po konštrukciách;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Ohrozenie: pád zamestnanca z vratkých konštrukcií		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád z vratkých konštrukcií a predmetov, ktoré nie sú určené pre prácu vo výške ani k výstupom na zvýšené pracovisko;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaisťovať vybavenie stavby vhodnými prostriedkami a zariadeniami pre zvyšovanie miesta práce; * dodržiavať zákaz používania vratkých a nevhodných predmetov pre prácu a pre zvyšovanie miesta práce (debny, obaly, palety, sudy, vedrá a pod.);			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Ohrozenie: pád zamestnanca z výšky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád zamestnanca z výšky - z voľných nezaistených okrajov stavieb, konštrukcií a pod.; * pri kontrole zvislosti steny; * pri murovaní z podláh z vnútra objektu; ak nemá koruna vymurovanej steny výšku aspoň 60 cm; * pri práci a pohybe osôb na lešení; * pri odobieraní bremien dopravovaných el. vrátkom, žeriavom na nezaistené podlahy; * pri zhotovovaní debnenia, betónovania a odebňovania u monolitických stropných konštrukcií, schodísk a pod.; * pri práci a pohybe v blízkosti voľných nezaistených otvorov v obvodových stenách (balkónové dvere, loggie), u schodiskových ramien a podestí, výťahových šacht, otvorov a prestupov v podlahách o veľkosti nad 25 cm (napr. pre zvislé potrubia, medzery medzi konštrukčnými prvkami podláh); * pri buraní vonkajších obvodových stien, podláh, stiech schodísk, terás, rámp, balkónov, loggií a pod.; * pri natieračských prácach najrozsiahlejších konštrukcií a zariadení vo výške; * pri spľhaní a výstupovaní po konštrukčných prvkoch stavby, po konštrukciách lešení; * pri montáži a demontáži lešení, pri zrušení lešení, prevrátení nekotveného a pojazdného lešenia; (podľa potreby nutné doplniť a upraviť podľa podmienok pracoviska, staveniska, napr. v technologických postupoch);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce na strechách v rámci dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu; * zaisťovať vybavenie stavby konštrukciami pre prácu vo výškach a zvyšovanie miesta práce (lešenia, rebriky, materiál, inventárne dielce) a ich dostatočnú únosnosť, pevnosť a stabilitu; * priebežne zaisťovať všetky voľné okraje stavby, kde je rozdiel výšok väčší než 1,5 m a to jednou z týchto alternatív: a) kolektívnym zabezpečením - t.j. ochrannými alebo záchytnými konštrukciami (zábradlím so zárazkou alebo iná ekvivalentná alternatíva) a to hlavne voľné okraje podláh, nezaistené steny o výške aspoň 60 cm, otvory v obvodových stenách, výťahových šacht, voľné okraje schodiskových ramien a podestí, terás, rámp, balkónov, loggií a pod.) alebo,			

b) osobným zaistením (predovšetkým u krátkodobých prác) alebo,	
c) kombináciou kolektívneho a osobného zabezpečenia;	
* zamedziť prístup k miestam na strechách, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu;	
* zaistiť vypracovanie technologického postupu vrátane riešení BOZP pri vykonávaní náročnejších prác vo výškach, v prípade nezriaďovania osobného zaistenia je nutné vytvoriť podmienky pre použitie POZ, o. i. vopred určiť miesto úväzu; (ak nie je technol. postup spracovaný stanoví miesta úväzu (kotvenia) POZ zodpovedný zamestnanec);	
* používať ochranné a záchytné konštrukcie (napr. lešenia alebo iná ekvivalentná alternatíva), len pokiaľ bola ich výstavba ukončená, a boli vybavené a vystrojené (podľa STN 73 8106: STN 73 810 a podľa prísil, dokumentácie) a po ich odovzdaní do užívania;	
* zamedziť prístup na miesta, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu;	
* zabezpečiť kontrolu zvislosti stien a pod. práce nevykonávať priamo z vymurovanej steny (bezpečie uvoľnenia tehly a nezatuhnúťého spodného muriva);	
* zaistiť zamestnancov vo výškach tam, kde sa nedá použiť kolektívna ochrana, osobným zaistením (POZ) a to napr. pri odoberaní bremien dopravných el. vrátkom, žerňavom na nezaistené podlahy v zastrešených poschodiach, pri zhotovovaní debnení a oddebňovaní, pri práci na strechách a iných krátkodobých prácach vo výške;	

Nebezpečenstvo: Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Ohrozenie: prepadnutie a pád otvormi		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepadnutie a pád nebezpečnými otvormi (sachtami, medzerami v podlahách o šírke nad 25 cm);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* nebezpečné otvory v podlahách zaistiť zabradlím alebo dostatočne unosnými poklopmi; medzera medzi vnútorným okrajom podlah lešenia a priľahlým objektom nesmie byť väčšia než 25 cm;			
* otvory zakrývať súčasne s postupom prác vo výške;			
* poklopy zaistiť spojkami alebo inými ochrannými prvkami proti vodorovnému posunutiu;			
* poklopy musia byť dostatočne unosné s ohľadom na predpokladané zaťaženie;			

Nebezpečenstvo: Práca a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Ohrozenie: prepadnutie, pád osôb po zlomení, zboršení konštrukcii		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prepadnutie a pád osôb po zlomení, uvoľnení, zboršení konštrukcii, hlavne drevených; následkom ich chybného stavu, preťaženia a pod.;	3	4	12
* prepadnutie osoby po zlomení drevených prvkov pomocných dočasných podláh a lešení, fošien a podperných nosných hranolov a pod.;			
* zlomenie drevených nosných, podperných prvkov lešení alebo iných pomocných konštrukcií a to vplyvom použitia nekvalitného rezu, hlavne nadmerných chýb, keď je ich rozsah (najčastejšie rozmery viditeľných hrč, ich umiestnenie a stav) presahuje prípustnú toleranciu a má vplyv na mechanickú vlastnosť dreva a na zníženie pevnosti dreveného prvku pri namáhaní na ohyb a pod.;			
* prepadnutie osoby pri pohybe alebo vynaložení úsilia pri posunutí alebo otočení prvkov pomocnej pracovnej podlahy, podlahového diela, poklopov a pod.;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na výber vhodného a kvalitného materiálu pre nosné prvky pomocných podláh, vylúčiť použitie nadmerne hrcovitého, nahnitého a inak chybného dreva (hranoly, fošne);			
* všetky nosné drevené časti pomocných i trvalých konštrukcií je nutné pred osadením a zabudovaním odborne prehládnuť;			
* dbať na spoľahlivé zaistenie jednotlivých prvkov podláh a iných dočasných pomocných konštrukcií proti nežiaducemu pohybu (spájaním, pripevnením a pod.) a správne a súvislé osadenie podlahových dielcov a jednot. prvkov podláh lešenia na zraz;			
* nepreťažovať podlahy ani iné konštrukcie materiálom, sústredením viacerých osôb a pod. (hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať povolené normované náhodné zaťaženie konštrukcie);			

Stavebné práce / Práce vo výškach / Prostriedky osobného zabezpečenia

Udržiavanie práce v / na výškach / prostriedky osobného zabezpečenia	Ohrozenie: náhle zachytenie pádu pri použití bezpečnostného pásu		
VYKONÁVANÍ PRÁČ VO VÝSKACH			
Popis ohrozenia:	P	D	R
* náhle zachytenie pádu pri použití bezpečnostného pásu (polohovacieho prostriedku) - poškodenie krčnej chrbtice, odrazenie vnútorných orgánov;	3	4	12
* komplikácie pri vyslobodení, vytiahnutí zamestnanca visiaceho na POZ;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* použiť POZ tak, aby nenastal voľný pad dlhší než 0,6 m (dva úväzky, nastavenie dĺžky uchyľného lana);			

Nebezpečenstvo: PROSTRIEDKY OSOBNÉHO ZABEZPEČENIA PRI VYKONÁVANÍ PRÁČ VO VÝSKACH	Ohrozenie: náraz na pevnú prekážku v priebehu zachytenia pádu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* náraz na pevnú prekážku v priebehu zachytenia pádu pri použití prostriedku osobného zabezpečenia (POZ);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť odstránenie prekážok v predpokladanej dráhe pádu;			
* vykonať upravenie dĺžky lana zachytávaca s tmičom pádu;			
* použiť pohyblivý zachytávač s najkratšou dĺžkou zachytenia pádu;			
* vylúčiť "kyvadlový efekt" t.j. POZ - kotviť pokiaľ možno nad pracovným miestom zamestnanca;			
* použiť dva zachytávače pádu umiestnené na dvoch kotviacich bodoch;			

Nebezpečenstvo: PROSTRIEDKY OSOBNÉHO ZABEZPEČENIA PRI VYKONÁVANÍ PRÁČ VO VÝSKACH	Ohrozenie: nezachytený pád pri použití prostriedkov osobného zabezpečenia		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* nezachytený pád pri použití prostriedkov osobného zabezpečenia (POZ);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne použitie POZ, aplikáciu len povolených kombinácií POZ; vykonávať kontroly a skúšky POZ, dodržiavať návod na použitie;			
* dbať na správnu voľbu vhodného a spoľahlivého miesta upevnenia (ukotvenia) (základným kritériom pre výber kotviacich bodov je druh techniky, spôsob vykonávania prác vo výške, možnosti dané pracoviskom);			
* miesto upevnenia (ukotvenia) POZ (kotviaci bod, dočasne alebo trvalo kotviaceho zariadenia vrátane prídelených upevňovanií POZ) musí odolať v smere pádu minimálnej statickej sile 15 kN, aby pri zachytení kinetickej energie vzniknutej prípadným voľným pádom zamestnanca zaisťovaného POZ nedošlo k jeho následnému pádu, napr. v prípade vytrhnutia, zlomenia, uvoľnenia, vyšmyknutia kotviaceho zariadenia, prasknutia dreveného prvku, zlomenia ocele, tyče a pod.;			
* spôsob a konštrukčné prevedenie kotviaceho zariadenia odborne preveriť; v aplikáciách, kedy nie je možnosť overenia unosnosti kotvenia a kotviaceho bodu výpočtom, napr. kde mechanické vlastnosti materiálov (konštrukčné prevedenie okien, radiátorov, dverových zárubní, muriva, spôsob upevnenia a spojenia konštrukčných prvkov a zariadení na objektoch a pod.) nie sú známe a nedajú sa overiť, overiť realizovateľnosť kotvenia a použitia POZ statikom;			
* zamestnanec musí byť zabezpečený, zaistený proti pádu POZ stále a to aj pri presune na iné miesto upevnenia (ukotvenia) POZ napr. pomocou vodiaceho lanka a kružku, istením druhým zamestnancom, plošným istením, popr. kombináciou rôznych spôsobov;			
* pri návrhu vhodných druhov POZ ich vzájomnej kombinácii vychádzať z príslušných návodov na obsluhu;			

Nebezpečenstvo: PROSTRIEDKY OSOBNÉHO ZABEZPEČENIA PRI VYKONÁVANÍ PRÁČ VO VÝSKACH	Ohrozenie: zachytenie pádu vo fyziologicky nevhodnej polohe		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zachytenie pádu vo fyziologicky nevhodnej polohe (poškodenie krčnej chrbtice, tvare, odrazenie vnútorných orgánov);	3	4	12
* komplikácie pri vyslobodení, vytiahnutí zamestnanca visiaceho na POZ;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne použitie POZ, napr. upevnenie POZ do chrbtového kotviaceho kružku;			
* použiť POZ (postroja) bez tmiča pádovej energie tak, aby nenastal voľný pád dlhší než 1,5 m;			
* dbať na správne použitie POZ (postroja) s tmičom pádovej energie;			

Stavebné práce/Sklená vata (NOBASIL)			
Nebezpečenstvo: Sklená vata (NOBASIL)	Ohrozenie: kontakt látky s okom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zasiahnutie očí látkou;	1	1	1
Bezpečnostné opatrenia:			
* venovať zvýšenú opatrnosť pri práci;			
* používať pridelené OOPP na ochranu zraku;			
* po zásahu očí látkou je nutné ihneď oči vyplachovať prúdom čistej vody;			

Nebezpečenstvo: Sklená vata (NOBASIL)		[Ohrozenie: podráždenie dýchacích ciest		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pri dlhodobom používaní látky môže dôjsť k podráždeniu dýchacích ciest;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri dráždivej reakcii na látku prerušiť prácu a vyjsť na čerstvý vzduch;				
* dodržiavať pravidelné prestávky pri práci na čerstvom vzduchu;				
Nebezpečenstvo: Sklená vata (NOBASIL)		[Ohrozenie: podráždenie kože		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* alergická reakcia kože u citlivých osôb pri dlhodobej manipulácii s látkou, po priamom kontakte kože s látkou;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* v prípade zasiahnutia kože postihnuté miesto umyť pod prúdom vody;				
Stavebné práce / Stavebné práce				
Nebezpečenstvo: Úpravy povrchov stien a stropov		[Ohrozenie: nefyziologické pracovné polohy		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* práce v nefyziologických polohách, v pokľaku a pod. s následkom poškodenia zdravia - pohybového aparátu;		2	2	4
* práce v neprirodzenej polohe tela alebo jeho častí, práca vo vynútených polohách;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* zaisťiť potrebnú zdravotnú spôsobilosť (lekárske prehliadky);				
* dodržiavať bezpečnostné prestávky v teplom prostredí;				
* používať pridelené OOPP na ochranu kĺbov;				
Nebezpečenstvo: Murované konštrukcie - murovanie		[Ohrozenie: pád materiálu, prevrhnutie nestabilne uložených predmetov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád murovaného materiálu (tehly, tehlové bloky, tvarnice a pod.), prekladov a pod. na nohu, zasiahnutie hlavy;		3	4	12
* prevrhnutie nestabilne uložených predmetov (zárubní, okien, prekladov, betónových výrobkov, zariadení predmetov a panelov);				
* pád osádzaných prekladov, priradenie prstov osoby pri manipulácii s murovacím materiálom a pri murovaní;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* dbať na správne uchopenie bremena, stabilné postavenie pri práci;				
* dodržiavať zákaz hádzania tehlá a pod.;				
* dbať na bezpečné ukladanie materiálov, ukladať ich len do stabilnej polohy, nie na voľné okraje stien a podlahy lešení, kde hrozí nebezpečenstvo pádu;				
* zaisťiť dostatočný pracovný priestor pri murovaní, na podlahe lešení;				
* zaisťiť bezpečné zvyšovanie miesta práce tak, aby nebolo nutné vykonávať murovanie ani iné práce s rukami nad hlavou popr. v iných nefyziologických polohách;				
Nebezpečenstvo: Murované konštrukcie - murovanie		[Ohrozenie: pád osádzaných predmetov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád konštrukcií a zabudovaných a osádzaných predmetov a konštrukcií o väčšej hmotnosti, pád a zasiahnutie osôb;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* postupovať podľa projektu;				
* rešpektovať stanovený spôsob osádzovania (ukotvenia, pripevnenia, zaistenia osádzaných predmetov);				
Nebezpečenstvo: Úpravy povrchov stien a stropov		[Ohrozenie: porezanie o ostré hrany obkladačiek a dlaždíc		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* porezanie rúk o ostré hrany obkladačiek a dlaždíc;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať správne pracovné postupy;				
* používať pridelené OOPP na ochranu horných končatín;				
Nebezpečenstvo: Polyuretány		[Ohrozenie: pôsobenie polyuretánov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* nebezpečné vlastnosti polyuretánov, ktoré spôsobujú tvrdidlá tvorené izokyanátom;		2	2	4
* Tvrdidlá sú plne polymerované, ale aj tak obsahujú určité množstvo voľného izokyanátu, jeho výpary spôsobujú podráždenie				
* ústnej dutiny, nosnej sliznice, hltanu a hrtanu, spôsobujú kašeľ, záľudčné ťažkosti, dýchacie ťažkosti a prieduškovú astmu; ďalej				
* dráždia pokožku a očné sliznicu; * izokyanátová astma je vždy spojená so zmenou zamestnania, lebo každé ďalšie sebemenšie				
* podráždenie spôsobuje stále väčšie ťažkosti;				
* vo zvýšených koncentráciách spôsobuje izokyanát sčizenie a zápaly spojiviek;				
* V stavebníctve sa používajú ako liate podlahové poviaky, izolačné prostriedky, plniace a tesniace hmoty, základné hmoty pre				
* ďalšie úpravy a ako lepidlá.				
Bezpečnostné opatrenia:				
* zabrániť priamemu kontaktu s danou látkou,				
* používať pridelené OOPP;				
Nebezpečenstvo: Murované konštrukcie - murovanie		[Ohrozenie: prepádnutie osôb pri zhotovovaní stropov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prepádnutie osôb pri zhotovovaní stropov z tenkostenných keramických materiálov a iných nedostatočne unosných konštrukcií		3	4	12
* stropu;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* nezaťažovať neunosných stropných prvkov a nedokončených stropov, zaisťiť vytvorenie unosných pomocných pracovných podláh;				
Nebezpečenstvo: Murované konštrukcie - murovanie		[Ohrozenie: zasiahnutie očí vápenným mliekom, poleptanie očí vápnom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zasiahnutie očí, poleptanie zamestnanca vápnom a to hlavne odstreknutím vápna pri jeho hasení a manipulácii resp. odstreknutím		2	3	6
* vápnenej malty z miešačky pri výrobe malty, pri manipulácii a doprave malty (najnebezpečnejšie je zasiahnutie očí, kedy môže				
* dôjsť k trvalému poškodeniu oka príp. aj k strate zraku v dôsledku poleptania očnej rohovky; pri kontakte vápna a vápenného				
* prachu so sliznicami alebo pokožkou môže dôjsť k ťažkému poleptaniu postihnutej oblasti);				
* zasiahnutie očí zamestnanca (murára) vystrieknutím vápenného mlieka a riedkej malty pri omietaní a bielení stien a stropov;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* dbať na správny postup pri hasení vápna a pri príprave vápenného mlieka (dodržiavať zákaz hasenia v uzkyhých a hlbokých nadobach);				
* dbať na správne a bezpečné zaobchádzanie s maltou a vápnom, pri výrobe malty v miešačke a jej ďalšej manipulácii a spracovaní (pokiaľ možno tak, aby bolo				
* minimalizované nebezpečenstvo vystrieknutia malty, vápenného mlieka);				
* používať pridelené OOPP na ochranu zraku (pri zaobchádzaní s vápnom vždy);				
Nebezpečenstvo: Murované konštrukcie - murovanie		[Ohrozenie: zborštenie, zrútenie murovaných konštrukcií		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zborštenie, zrútenie murovaných konštrukcií v dôsledku porušenia a straty stability, príp. tuhosti, oporných a izolačných murov -		3	4	12
* primuroviek, komínového muriva, pilierov, štítových i iných murov, priečok a iných murovaných konštrukcií;				
* pád muriva na pracovníka;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* stanovenie a dodržiavanie technologických resp. pracovných postupov, pri murovaní komínov, pilierov apod. konštrukcií, vymurovanie po častiach, až kým				
* nové vymurované murovo nevykazuje dostatočnú pevnosť;				
* nezaťažovanie muriva izolačných primuroviek zeminou;				
* vymurovanie vyhotovíť odborné (správna väzba tehlá, blokov a tvárnic) zaistenie stability, pevnosti a tuhosti vymurovaných konštrukcií;				
* zakotvovanie priečok do muriva;				
* použitie vhodného materiálu pre murovanie (tehly, malty, prísady);				
* vysekávanie drážok do priečok a pilierov len za dodržania podmienok stanovených v projekte;				
* prípadné zoslabovanie murovaných nosných konštrukcií (pilierov) dopredu prejednávateľ a odsúhlasí so statikom;				
* správny postup pri murovaní a zaťažovaní tehlových primuroviek vo výkopoch (nenahrádzovať nimi debnenie);				

Stavebné práce / Stavenisko

Nebezpečenstvo: Vstupy, schodiská, rampy, výstupové rebriky - pohyb osôb po stavbe	Ohrozenie: chybné našliapnutie na schod. stupeň		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* posmyknutie, sikmé našliapnutie na hranu schodistového stupňa;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* udržiavať nesmyklavý povrch schodistových stupňov, dbať na správne našliapovanie, vylúčiť sikmé našliapnutie hlavne pri znížených adheznych podmienkach za mokra, námrazy, vplyvom znečistenej obuvi;			
* vylúčiť nesprávne došliapovanie až na okraj (hranu) schod. stupňa, kde sú zhoršené trecie podmienky;			
* očistiť obuv pred výstupom na rebrik;			
* používať pridelené OOPP (proti sklzová, nepoškodená obuv);			

Nebezpečenstvo: Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	Ohrozenie: oslnenie		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* oslnenie; zápal spojiviek;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* používať slnečné okuliare, zásteny a pod.;			

Nebezpečenstvo: Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	Ohrozenie: pad osoby do hĺbky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad do hĺbky (do vykopov, priehlbín, pošmyknutie pri chôdzi po svahoch a pod.);	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* vybaviť voľné okraje vykopov, prechodových lávk, a mostíkov zábradlím príp. nápadnou prekážkou;			
* používať pridelené OOPP (vhodná pracovná obuv s protišmykovou úpravou);			
* venovať zvýšenú opatrnosť a sústredenosť hlavne v zime a za dažďa; zriadiť pomocné stupne pre nutnú chôdzu po svahu;			
* zvoliť vhodnú trasu pri chôdzi po svahu, pripustiť chôdzu len pri dodrž. max. prípustného sklonu svahu, násypu;			

Nebezpečenstvo: Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	Ohrozenie: pad osoby na rovne		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad, naráženie rôznych častí tela po naslednom páde v priestoroch staveniska, podvrtnutie nohy pri chôdzi osôb po staveniskových komunikáciách a podlahách, pracov. schodíkoch, dočasných schodiskách, rampách, vyrovnávacích mostíkoch, lávkach, podlahách lešení, plošinách a iných pomocných pracovných podlahách;	2	2	4
* pošmyknutie pri chôdzi po teréne, zablatených, zasnežených a namrznutých komunikáciách a na vonkajších staveniskových priestoroch;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* udržiavať bezpečný stav povrchu podláh vo vnútri stavebných objektov, hlavne vstupov do objektov, frekventovaných chodieb a vnútorných komunikácií;			
* dbať na čistenie a upratovanie podláh, priechodových plôch a komunikácií; ich čistenie a udržiavanie hlavne v zimnom období a za daždivého počasia;			
* udržiavať komunikácie a priechody voľne priechodné a voľne, bez prekážok a zastavovaní stavebným materiálom, prevádzkovým zariadením a pod.;			
* zaistiť vedenie pohyblivých privodov a el. káblov mimo komunikácie;			
* zabezpečiť včasné odstraňovanie komunikačných prekážok;			
* používať pridelené OOPP (vhodnú a nepoškodenú pracovnú obuv);			
* zaistiť dostatočné el. osvetlenie v noci, za zníženej viditeľnosti (v suterénnych priestoroch, pivniciach, miestnostiach bez okien a denného osvetlenia, v kanáloch a pod.);			
* zaistiť vhodnú voľbu trás, určiť a zriadiť vstupy na stavbu, staveniskové komunikácie, prístupové cesty a chodníky;			
* v zimnom období odstraňovanie námrazy, snehu, vykonávať protišmykový posyp;			

Nebezpečenstvo: Breмена a predmety - pad z výšky	Ohrozenie: pad predmetov z výšky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad predmetov a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením hlavy (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žerňavom a iným strojom);	3	4	12
* pad úmyselné zhadzovanie materiálu a jednotlivých predmetov z výšky;			
* náhodný pad materiálu z voľného okraja podlahy stavby, pomocnej stavebnej konštrukcie;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na bezpečné ukladanie materiálu na podlahách mimo okraj;			
* materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boli po celú dobu uloženia zaistené proti pádu, zošmyknutiu alebo zhodeniu vetrom;			
* zaistiť voľné okraje pomocných podláh, vrátane lešení, zárazkou pri podlahe, popr. odebnením, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu;			
* zriadiť zachytne siete nad vstupom do objektu;			
* zabezpečiť vymedzenie a ohradenie ochranného pásma pod miestom práce vo výške, vylúčiť práce nad sebou a prístup osôb pod miesta práce vo výškach;			
* používať pridelené OOPP;			

Nebezpečenstvo: Výstupy a zostupy	Ohrozenie: pad zamestnanca pri výstupe a zostupe		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad zamestnanca pri výstupe a zostupe na zvýšené miesta práce;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* ku miestam práce vo výške zaistiť bezpečný prístup (rebríky, schodisko, rampy a pod.);			

Nebezpečenstvo: Vstupy, schodiská, rampy, výstupové rebriky - pohyb osôb po stavbe	Ohrozenie: pošmyknutie na rampe		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pády zamestnancov pri vstupe do objektu, pri výstupovaní, menej pri nastupovaní, zo schodov a rebrikov;	2	2	4
* pošmyknutie pri výstupe a zostupe po rampách;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* zriadiť bezpečné vstupy do stavebných objektov o šírke min. 75 cm, vybavené obojstranným zábradlím pri výške nad 1,5 m nad terénom;			
* prednostne zriadenie trvalých schodísk, tak, aby ich bolo možné používať už v priebehu stavania stavby, prípadne dočasných drevených schodísk, obmedziť používanie rebrikov na výstupy do poschodí objektov;			
* udržiavať rovny a nepoškodený povrch podestí a schodiskových stupňov;			
* udržiavať voľný priestor zaistujúci bezpečný priechod po schodoch, rampe;			
* vybaviť šikmú rampu okopovými lištami, zárazkami a pod. prvkami a to pri sklone rampy 1:3 vo vzdialenosti 45 cm od seba, pri sklone 1:4 - 50 cm a pri sklone 1:5 - 55 cm od seba;			
* pridržať sa držiadiel pri výstupe a zostupe po schodoch, resp. priečkach pri výstupe po rebriku;			

Nebezpečenstvo: Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	Ohrozenie: prehnanie, upal		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prehnanie, upal v letnom období;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* zabezpečiť poskytovanie chladných nápojov;			
* dodržiavať bezpečnostné prestávky v práci;			
* používať pridelené OOPP (ochranná pokrývka hlavy);			

Nebezpečenstvo: Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	Ohrozenie: prechladnutie organizmu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prechladnutie zamestnanca v zimnom období pri práci na vonkajších nechránených priestranstvách;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* zabezpečiť podávanie teplých nápojov;			
* dodržiavať prestávky v práci v teplej miestnosti;			
* používať pridelené OOPP proti chladu a dažďu (vlhkosti);			

Nebezpečenstvo: Nebezpečné otvory a jamy	Ohrozenie: prepádnutie osoby		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pády osôb do priehlbín, šacht, kanálov, otvorov, jam a pod.;	3	3	9
* prepádnutie nedostatočne pevnými a únosnými poklopmi a prikrytím otvorov;			

* prepadnutie cez neúnosné prvky a konštrukcie umiestnené na priechodných plochách staveniska;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť zabezpečenie nebezpečných priehlbni, otvorov a pod. (o veľkosti viacej než 25 cm) dostatočne únosnými poklopmi, prikrytím, nápadnou prekážkou alebo pevným zábradlím;			
* poklopy zaistiť proti horizontálnemu posunutiu;			

Nebezpečenstvo: Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb		Ohrozenie: prepichnutie chodidla klincom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prepichnutie podrážky obuvi klincami, prerezanie podrážky obuvi inými ostrorannými časťami, následné poranenie chodidla zamestnanca;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* dbať na včasné upratenie a odstránenie materiálu s ostrorannými časťami (časť debnenia, vyburaný materiál s klincami a pod.);				
* používať pridelené OOPP (vhodná pracovná obuv s pevnou podrážkou);				

Nebezpečenstvo: Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb		Ohrozenie: zachytenie osoby o prekážku		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zakopnutie, podvrtnutie nohy, naráženie, zachytenie o rôzne prekážky a vystupujúce prvky v priestoroch stavby;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* odstránenie komunikáčnych prekážok o ktoré sa da zakopnúť - skrutiek, zvýšených poklopov nad úroveň podlahy, hadíc, káblov (napr. vo vstupných priestoroch, na chodbách a pod.);				

Stavebné práce/Vápno - aktivácia/Miešačka				
Nebezpečenstvo: Miešačka		Ohrozenie: kontakt koncatiny s rotujúcim bubnom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* kontakt koncatiny s rotujúcim bubnom, zachytenie ruky, vyklbenie, zlomenie, odreniny;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať zákaz čistenia bubna za chodu a to ani náradím držaným v ruke;				
* zaistiť zakrytie bubna poklopom (podľa typu miešačky);				

Nebezpečenstvo: Miešačka		Ohrozenie: kontakt ruky s miesacími lopatkami		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zachytenie ruky miesacími lopatkami;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať zákaz prevádzkovať miešačku s nefunkčným ochranným zariadením a vkladať ruky do nebezpečného priestoru;				
* zaistiť zakrytie bubna poklopom (podľa typu miešačky);				

Nebezpečenstvo: Miešačka		Ohrozenie: zachytenie ruky remenicou		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zachytenie, vtiahnutie, zovretie ruky remenicou, pohonným mechanizmom miešačky;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* zabezpečiť zakrytie ochranným krytom remeňového pohonu;				

Stavebné práce / Vápno – aktivácia / Podlahy a komunikácie - pohyb osôb				
Nebezpečenstvo: Podlahy a komunikácie - pohyb osôb		Ohrozenie: pád osoby na rovine		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád zamestnanca pri obslužných činnostiach, pri vykonávaní údržby a oprav v priestoroch aktivácie vápna;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* zabezpečiť rovnú pracovnú podlahu, udržiavať podlahové prvky (výmena nahnitých ťošení a drevených častí podlahy a pod.);				
* udržiavať bezpečný stav pracovných plôch a prístupových komunikácií;				
* zaistiť rovný povrch podláh a komunikácií, bez nerovností, výmlov;				
* zaistiť čistenie a upratovanie podláh, včasné odstraňovanie poškodených miest, nerovností a pod.;				
* používať pridelené OOPP (vhodnú pracovnú obuv);				
* v zimnom období zabezpečiť odstraňovanie námrazy, snehu, vykonávať protišmykový posyp;				

Nebezpečenstvo: Podlahy a komunikácie - pohyb osôb		Ohrozenie: pád osoby zo schodíkov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád osoby pri zostupovaní (menej pri nastupovaní) zo schodíkov		3	2	6
* šikmé nesprávne našliapnutie na hranu;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* udržiavať rovný, nesmyklavý a nepoškodený povrch schodiskových stupňov;				
* pridržovať sa držiadiel pri výstupe a zostupe;				
* správne našliapovať, vylúčiť šikmé našliapnutie;				
* venovať zvýšenú opatrnosť pri znížení adhézných podmienok za mokra, námrazy, vplyvom znečistenej obuvi a pod.;				
* vylúčiť nesprávne došliapovanie až na okraj (hranu) schodišťa a schodišťa, kde sú zhoršené trecie podmienky;				

Nebezpečenstvo: Podlahy a komunikácie - pohyb osôb		Ohrozenie: zakopnutie podvrtnutie nohy, naráženie, zachytenie o rôzne prekážky		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zakopnutie, podvrtnutie nohy, naráženie, zachytenie o rôzne prekážky a vystupujúce časti z podlahy, pád osoby na rovine v priestoroch aktivácie vápna;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* zaistiť odstránenie komunikáčnych prekážok, o ktoré sa da zakopnúť - skrutiek, hadíc, elektrických káblov, prvkov vystupujúcich nad úroveň podlahy a komunikácií;				
* udržiavať komunikácie a priechody v priestoroch aktivácie voľne priechodné a voľné, bez prekážok, neuskladňovať na nich materiál;				

Stavebné práce / Zemné práce, výkopy				
Nebezpečenstvo: Výkopy - vykonávanie pažení		Ohrozenie: deformácie, zrútenie paženia		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* deformácie, zrútenie paženia a následne zavalenie a udusenie zamestnancov vo výkopoch;		3	4	12
* poškodenie časti paženia a strata jeho funkcie;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* pripraviť potrebný počet a druh dielov pažení podľa rozmerov a hĺbky výkopu;				
* skontrolovať stav paženia (hlavne skrutiek stabilizátorov);				
* pripraviť oceľ. rúrku pre dotahovanie a povolovanie vretien (podľa typu paženia);				
* ukladaním pažiacich dielcov poveriť skúseného strojníka (obsluha rýpadla) s prácou (práca s podkopovou lopatou);				
* dbať na správne zostavovanie a zabudovanie pažení (spájanie vretien dvojíc stĺpov, vytvorenie rozpieracích rámov, rozopretie, stabilizácia, zatlačenie, vkladanie pažiacich dosiek, úplné rozopretie a pod. podľa druhu zeminy - vid. technol. postup príslušného typu paženia);				
* zaistiť kontrolu stien výkopu, paženie pred vstupom, vylúčiť vstup osôb do nezaisteného výkopu;				
* neupevňovať laná alebo reťaze k rozpinacím rúrkam alebo vretiam;				
* netlačiť lopatou rýpadla na rozpierací systém;				
* nevykonávať zatlačovanie bez použitia tlačných traverz a tlačných hláv;				
* nepoužívať systémové paženie vo väčších hĺbkach než určuje výrobca a v prostredí so zemným tlakom vyšším než určuje výrobca;				
Paženie strmých (kolmých) stien strojovo hĺbených výkopov sa nemá zásadne oneskoriť o dlhšiu dobu, než uvádza STN 73 3050;				

Nebezpečenstvo: VÝKOPY STAVEBNÝCH RÝH (PRE KANALIZACIU, VODOVODY, PLYNOVODY a pod.), STAVEBNÉ JAMY		Ohrozenie: pád osoby do hĺbky		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád zamestnancov príp. iných osôb (občanov) do výkopov z okrajov stien;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* zabezpečiť ohradenie výkopov alebo zaistenie výkopov proti pádu osôb inou nápadnou prekážkou na stavbách, v prípade, ak je výkop v blízkosti komunikácií alebo ak sa v blízkosti výkopu na stavbe pracuje; na vonkajších priestranstvách sa zriadi uvedené opatrenia proti pádu osôb (obyvateľov) vždy;				

* zriadiť bezpečné prechodové lávky a mostíky;

Nebezpečenstvo: VYKOPY STAVEBNÝCH RÝH (PRE KANALIZACIU, VODOVODY, PLYNOVODY a pod.), STAVEBNÉ JAMY	Ohrozenie: pad predmetov na osobu vo vykope		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad predmetov (kamene, a pod.) na zamestnanca vo vykope;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* pri práci vo vykope používať pridelenú OOPP (na ochranu hlavy - ochranná prilba);			
* dbať na zaistenie alebo odstránenie balvanov, zvyškov stavebných konštrukcií v stenách výkopu;			

Nebezpečenstvo: Vykopy - vykonávanie pazenia ROLLBOX	Ohrozenie: pad zamestnanca pri zostupovaní a vystupovaní		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad zamestnanca pri zostupovaní a vystupovaní po častiach pazenia;	3	3	9
* pošmyknutie a pad pri zliezani a vyliezani do/z výkopu;			
* narazenie zamestnanca pri zoskakovaní do výkopu;			
Bezpečnostné opatrenia:			
* nepoužívať rozopieraci system namiesto rebrikov;			
* pre vystup a zostup do výkopu používať rebrik, schodisko, rampy a pod.;			

Nebezpečenstvo: VYKOPY STAVEBNÝCH RÝH (PRE KANALIZACIU, VODOVODY, PLYNOVODY a pod.), STAVEBNÉ JAMY	Ohrozenie: poškodenie a narušenie podzemných vedení		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* poškodenie a narušenie podzemných vedení, zasiahnutie el. prúdom pri poškodení el. káblov, výbuch pri narušení a poškodení plynových potrubí s následným únikom zemného plynu do uzavretých priestorov priľahlých objektov, kedy môže dôjsť k iniciácii vytvorenej výbušnej zmesi;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť identifikáciu a vyznačenie podzemných vedení, ich vytyčenie pred začatím zemných prác, obmedzenie strojnej výkopávky v blízkosti potrubí alebo káblov, dodržiavanie podmienok stanovených prevádzkovateľmi vedení pri prevádzaní strojových výkopávk;			
* obnažovanie potrubí a káblov vykonávať ručne so zvýšenou opatrnosťou;			
* obnažené potrubia zaistiť proti prehybu, vybočeniu a rozpojeniu;			

Nebezpečenstvo: VYKOPY STAVEBNÝCH RÝH (PRE KANALIZACIU, VODOVODY, PLYNOVODY a pod.), STAVEBNÉ JAMY	Ohrozenie: strata stability objektu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* strata stability objektov, základov a pod. v blízkosti výkopov; následné ohrozenie zamestnancov, prip. iných osôb;	3	14	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať postupy podľa projektu a dodávateľskej dokumentácie;			
* výkopávku vykonávať po častiach, zabezpečiť včasné dočasné popr. trvalé zaistenie stability objektu;			

Nebezpečenstvo: Vykopy - vykonávanie pazenia	Ohrozenie: zasiahnutie osoby paziacim dielcom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pad, zasiahnutie zamestnanca manipulovaným, vyťahovaným paziacim dielcom;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať zákaz zdržiavať sa po dobu zatlačovania alebo vyťahovania pazenia, v čase hĺbenia a zasypávania sekcie pazenia, ktorá bezprostredne súvisí so sekciou, kde sa paženie zatlačuje alebo vyťahuje;			

Nebezpečenstvo: VYKOPY STAVEBNÝCH RÝH (PRE KANALIZACIU, VODOVODY, PLYNOVODY a pod.), STAVEBNÉ JAMY	Ohrozenie: zavalenie a udusenie osoby vo vykope		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zavalenie, zasypávanie a udusenie zamestnancov pri vstupe a práci vo výkopoch; Pozn.: výkopávanie výkopov odstraňovaním zeminy sa narušuje pôvodný rovnovážny stav v zemine; dochádza k ťahovým a smykovým silám v obnažených stenách výkopu, ktoré je nutné nahradiť umelo, inak by došlo ku zrúteniu steny. K poruche stability zeminy vedie všetko, čo zvyšuje napätie v zemine a všetko, čo znižuje pevnosť zeminy. Najdôležitejšie príčiny zvyšovania napätí : - zväčšenie hĺbky výkopu; - nasýtenie zeminy vodou; - vodný tlak v trhlínach zeme; - hmotnosť vykopanej zeminy, strojov a pod. na povrchu pri hrane výkopu; - otrasy a vibrácie vyvolávané prevádzkou strojov, vozidiel a pod.; Všeobecne platí, že čím má zemina väčší obsah vody, tým ťažšie a zložitejšie je zaisťovanie stability stien a svahov v nej vytvorených.	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť steny výkopov proti zosunutiu stien od hĺbky 1,30 m (resp. 1,50 m v nezastavanom území) pažením alebo svahovaním podľa projektu a skutočného stavu, fyzikálno - mechanických vlastností zeminy a miestnych podmienok;			
* zaistiť kontrolu stien výkopu, paženie pred vstupom, vylúčiť vstup osôb do nezaisteného výkopu;			
* nevytvárať previsy, odstrániť kamene a pod. v stene;			
* nezaťažovať hrany výkopu (voľný pruh min. 50 cm) a to ani vykopanou zeminou, materiálom ani prevádzkou strojov ak nie je zriadené spoľahlivé paženie, štetovnicová stena a pod.;			
* vylúčiť vstupu zamestnancov do výkopu s nezaistenými stenami (strojovo hĺbenými) pri väčšej hĺbke než 1,3 resp. 1,5 m;			
* podľa potreby zaistiť odvodnenie výkopu, resp. terénu pozdĺž výkopu;			
* dodržiavať správny postup odstraňovania paženia;			
* zriadiť rebriky (popr. rampy, schody) pre bezpečný zostup a výstup do výkopu a pre rýchle opustenie výkopu v prípade vzniku nebezpečenstva;			

Stavebné práce/Železniarske práce/Nožnice (strihačky) betonárskej ocele

Nebezpečenstvo: Nožnice (strihačky) betonárskej ocele	Ohrozenie: pad strihaných prútov a armatúry		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zranenie nôh, zlomeniny prstov nôh a pod. následkom pádu strihaných prútov a pádu armatúry;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať správne postupy pri manipulácii a ukladaní armatúry;			

Nebezpečenstvo: Nožnice (strihačky) betonárskej ocele	Ohrozenie: prtláčenie prstov voľným prutom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pomliaždenie, prtláčenie prstov pri pridržovaní voľných prútov, pri strihaní viacerých prútov súčasne;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* strihať viac prvkov súčasne len za predpokladu, že tým nie je preťažovaný stroj; prúty musia byť upevnené alebo zaistené tak, aby nebol ohrozený zamestnanec (obsluha);			
* pri strihaní niekoľkých prútov súčasne musia byť prúty zaistené v pevnej polohe (zvierkami, konštrukciou stroja, vhodnými prostriedkami a pod.); pridržovať prúty pritom voľne rukami je zakázané;			

Nebezpečenstvo: Nožnice (strihačky) betonárskej ocele	Ohrozenie: ustrihnutie prstov		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zranenie rúk (ustrihnutie prstov), traumatologická amputácia, pomliaždenie, zovretie pri priblížení ruky do nebezpečného pracovného strižného priestoru nástroja pri ručnom vkladaní prútov medzi nože, pri odstraňovaní odpadu za chodu nožnic a pri ich nežiaducom uvedení do chodu;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* strihať len prúty o priemere, ktorý zodpovedá konštrukcii nožnic;			
* nestrihať prúty kratšie než 0,3 m, ak nie je inštalované zaistenie, ktoré bezpečne chráni zamestnanca pred úrazom;			
* ruky obsluhy nepribližovať ku miestu strihu bližšie než 0,15 m;			
* sústrediť sa pri práci, pozorne sledovať pracovný úkon, dodržiavať návod na používanie;			
* pri strihu a v čase chodu stroja odstraňovať odpad z ustrihovaných prútov iba pomocou vhodnej pomôcky;			

Nebezpečenstvo: Nožnice (strihačky) betonárskej ocele	Ohrozenie: vycnievajúce ostré časti prútov		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pichnutie, odretie rôznych častí tela o vycnievajúce ostré časti ocelových prútov;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			

* dodržiavať správne ukladanie a manipuláciu s jednotlivými prútmi aj vyrobenou armatúrou;
 * udržiavať voľne manipulačné uličky a priestory;
 * používať pridelené OOPP;

Stavebné práce / Železiarske práce / Ohýbačky betonárskej ocele

Nebezpečenstvo: Ohýbačky betonárskej ocele		Ohrozenie: pád ohýbaného materiálu		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pomliaždenie nôh, zlomeniny prstov nôh následkom pádu ohýbaného materiálu zo stola ohýbačky,		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* neukladať neohýbaný materiál na stôl; * dbať na používanie OOPP (vhodná pracovná obuv, pevná s vystuženou špičkou);				

Nebezpečenstvo: Ohýbačky betonárskej ocele		Ohrozenie: pritlačenie obsluhy k prednému ramu stroja		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pritlačenie obsluhy k prednému rámu stroja prečnievajúcim koncom ohýbaného prútu betonárskej ocele pri dokončovaní ohýbu, pokiaľ sa stroj z akýchkoľvek dôvodov nezastavil;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať správne pracovné postupy; * sústrediť sa pri práci, sledovať pracovnú operáciu;				

Nebezpečenstvo: Ohýbačky betonárskej ocele		Ohrozenie: zachytenie a pritlačenie prstov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pomliaždenie, zachytenie, zovretie a pritlačenie prstov pri priblížení ruky obsluhy k nebezpečným tlačným a zverým miestam, hlavne pri zasúvaní kolíkov, pri pridriazívaní krátkych ohýbaných prútov, pri ohýbaní viacerých prútov súčasne (pri týchto rizikových úkonoch sú prsty spravidla zovreté medzi oporné kolíky alebo medzi otočné kladky a prúty, resp. medzi jednotlivé ohýbané prúty);		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* ruky obsluhy nepribližovať k miestu ohýbu a iným nebezpečným miestam bližšie než 0,15 m; * vybaviť ohýbačky na prednej strane stola vypínacou tyčou alebo stop tlačidlami zaisťujúcimi v prípade nebezpečenstva okamžité zastavenie chodu stroja; * dodržiavať správny úchop a držanie ohýbaného prútu; * sústrediť sa pri práci, sledovať pracovnú operáciu; * ohýbanie vykonávať len jedným zamestnancom ak neurčuje výrobca inak; * dbať na vhodné oblečenie (odevy s upnutými rukávami atď.);				

Nebezpečenstvo: Ohýbačky betonárskej ocele		Ohrozenie: zranenie rúk ohýbaným prútom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zranenie rúk alebo inej časti tela ohýbaným prútom (prútmi) v prípade prasknutia ohýbacieho kolíka;		3	2	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* nepretážovať ohýbačku, neohýbať prúty o priemere, ktorý nezodpovedá konštrukcii ohýbačky a prúty kratšie než 0,3 m; * ohýbať viac prvkov súčasne len v prípade, že nie je pretážovaný stroj;				

Stavebné stroje / Pojazdny kompresor PD 200

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: destrukcia tlakového celku TNS		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* destrukcia (tlakového celku) TNS s ohrozením osôb dynamickými účinkami kovových častí TNS pôsobením tlaku;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* nezasahovať do konštrukcie TNS - vzduchojemu s odlučovačom oleja; * zaisťiť správnu funkciu výstroja TNS (tlakomer, poistný ventil) a ich správne nastavenie (podľa pasportu), * vykonávať pravidelné kontroly poistného ventilu (je umiestnený v hornej časti/hlave odlučovača oleja) povolením hornej ryhovanej matice; nezaťažovať poistný ventil; * nulovanie tlakomeru (je umiestnený na ovládacom paneli a ukazuje prevádzkový pretlak vzduchu na výstupe z odlučovača) oleja podľa STN 69 0012; * zabezpečiť pravidelné odkalovanie; * pri prevoze kontrolovať pretlak vzduchu (trvale nesmie byť prekročená hodnota vyznačená na tlakomeri modrou značkou); * zaisťiť vykonávanie pravidelnej preventívnej údržby, pravidelných kontrol TNS a funkcie výstroja, pravidelných revízií TNS, zaisťiť vedenie dokumentácie - pasportu TNS; * zabezpečiť odborné (dodávateľské) vykonávanie opráv TNS;				

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: pád ťažného zariadenia na nohu		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád ťažného zariadenia na nohu zamestnanca;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* zaisťiť udržiavanie zavesného zariadenia a nastaviteľnej podpory v riadnom stave;				

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: popálenie horúcim olejom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* popálenie rúk zamestnanca pri manipulácii s horúcim olejom;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri výmene horúceho oleja vylúčiť priamy kontakt oleja s pokožkou, starý olej vypúšťať do pripravenej nádoby, v prípade potreby použiť OOPP na ochranu rúk;				

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: pôsobenie vyfukových plynov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* ohrozenie osôb vyfukovými plynmi (obsahujúcimi CO);		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri prevádzkovaní kompresorovej súpravy v uzavretých priestoroch zaisťiť dostatočný privod vzduchu a odvod vyfukových plynov;				

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: prihradenie končatin pri zapájaní a odpájaní súpravy		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prihradenie, pritlačenie končatin pri zapájaní a odpájaní súpravy; * nežiaduce odpojenie súpravy od ťažného vozidla pri preprave na komunikáciách;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* zaisťiť správne pripojenie zavesného zariadenia na guli ISO a v uzavretej polohe guľovú spojku aretovať; * pri pripájaní ťažného zariadenia so závesným okom o 40 mm správne výškovo nastaviť ťažné zariadenie, po dotiahnutí matice zaisťiť perovými poistkami, po spojení zariadenia so závesným zariadením zaisťiť čapom, za ťažné vozidlo pripojiť poistné lanko;				

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: pritlačenie osoby súpravou		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pritlačenie osoby súpravou;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri prevádzke súpravy odstaví na pevný podklad a zaisťiť ju vo vodorovnej polohe proti pohybu; * zaisťiť fungujúci brzdomý systém (nájzdový a parkovací); * pred odpojením súpravy spustiť opornú nohu, súpravu zabrzdiť a brzdou zaisťiť zaskrutkovaním poistnej skrutky; prípadne zaisťiť súpravu proti samovoľnému pohybu základacími klinmi;				

Nebezpečenstvo: Pojazdny kompresor PD 200		Ohrozenie: zachytenie ruky remenicou		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zranenie rúk zamestnanca pohybujúcou sa remenicou; * zranenie rúk zamestnanca pádom krytu;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri prevádzke mať sklopené kryty karosérie; * zaisťiť pravidelnú údržbu zariadenia; údržbu, čistenie vykonávať za kľudu súpravy; * zaisťiť kryt v otvorenej polohe vzperami vrátane perových poistiek proti uvoľneniu;				

Stavebné stroje / Preprava betónovej zmesi (čerstvého betónu)

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: pád domiesavača do výkopu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zosunutie a pád domiesavača do výkopu alebo zo svahu pri priblížení, dojazdu a vyprázdňovaní betónovej zmesi na okrajoch výkopov po odtrhnutí hrany výkopu, prítlačenie vodiča;	3	4	12

Bezpečnostné opatrenia:

- * nezaťažovať vozidlom okraj (hranu) výkopu (smykový klin);
- * vzdialenosť vozidla od okraja výkopu prispôbiť únosnosti zeminy, triede a súdržnosti zaťažovanej horniny;
- * miešací bubon plniť len betónovou zmesou v takom množstve, ktorá zodpovedá užitočnému objemu bubna a zaťaženiu;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: poškodenie domiesavača		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* poškodenie domiesavača s následným odstraňovaním škôd spôsobujúcich rôzne ohrozenia zamestnancov;	2	2	4

Bezpečnostné opatrenia:

- * pri obsluhu nastavby zo zadného panelu mať zastavený motor podvozku;
- * pri plnení nádrže vodou, nádrž najskôr odvzdušniť a potom veko úplne uvoľniť a otvoriť;
- * vykonávať denné čistenie vozidla, vypláchnutie bubna vodou;
- * pri teplotách pod bodom mrazu vypustiť vodu z vodnej nádrže a potrubia;
- * miešací bubon plniť len betónovou zmesou vhodnej konzistencie (spracovateľnosti) v takom množstve, ktoré zodpovedá užitočnému objemu bubna a zaťaženiu;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: pošmyknutie, pád vodiča		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pošmyknutie, pád vodiča, podvrtnutie nôh pri nastupovaní a zostupovaní z kabíny a pri pohybe zamestnanca po znečistenom povrchu domiesavača;	2	2	4

Bezpečnostné opatrenia:

- * používať bezpečné prvky a zariadenia pre výstup (dodržiavať zákaz zoskakovať z vozidla);
- * udržiavať výstupové a nášlapné miesta, hlavne za zhoršených klimatických podmienok (dážď, blato, hmla);

Poznámky:

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: prítlačenie osoby domiesavačom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prejdienie osoby kolesami domiesavača, prítlačenie osoby domiesavačom k pevnej konštrukcii;	3	4	12

Bezpečnostné opatrenia:

- * vylúčiť prítomnosť osôb v dráhe pohybujúceho sa domiesavača;
- * nezdržiavať sa za cúvajúcim vozidlom;
- * používať zvukové znamenie pre upozornenie osôb aby sa vzdialili z ohrozeného priestoru;
- * podľa potreby zaistiť ďalšiu poučenie osobu, navádzajúcu vodiča pri cúvaní;
- * zaistiť dostatočný výhľad vodiča z kabíny vodiča;
- * sústrediť sa pri práci;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: strata stability domiesavača		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prevrátenie, strata stability domiesavača; * zidenie domiesavača mimo komunikáciu; * náraz domiesavača na prekážku, prevrátenie vozidla;	3	3	9

Bezpečnostné opatrenia:

- * zaistiť postavenie stroja na rovnom terene, dodržiavať dovolené sklonové a pracovné roviny v pozdĺžnom a priečnom smere pri pohybe a vyprázdňovaní zmesi na sklonenom teréne podľa návodu, pohybovať sa na svahu so sklonom max. 10 st;
- * zabezpečiť vyznačenie nebezpečných miest v blízkosti svahov, výkopov, jám a pod.;
- * dodržiavať správny spôsob riadenia, prispôbiť rýchlosť okolnostiam a podmienkam na stavenisku; zaistiť voľné prejazdy;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: vstup osoby do bubna		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* mnohopočetné zranenia osoby pracujúcej v bubne;	2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

- * pri práci vnútri bubna zaistiť dozor ďalšími osobami, ktoré majú pod kontrolou ovládacie prvky v zadnej ovládacej skriní, kabína musí byť zatvorená a nesmie v nej byť žiadna osoba.;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: zachytenie končatiny pohybujúcimi sa časťami		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zranenie ruky pohybujúcimi sa časťami motora a mechanizmov nastavby domiesavača;	2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

- * čistenie, mazanie, údržbu a opravy vykonávať len v pokoji a pri zastavenom motore vozidla a nastavby;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: zachytenie končatiny reťazovým pohonom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zachytenie a vtiahnutie končatiny, časti odevu reťazovým pohonom miešacieho bubna; * zasiahnutie osoby pretrhnutou reťazou;	2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

- * zaistiť ochranu nebezpečných miest reťazového pohonu krytom;
- * pri nutných činnostiach v blízkosti nechránených častí (napr. nastavenie), tieto vykonávať podľa návodu na používanie;
- * dodržiavať zákazné napr. čistenia za chodu;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: zachytenie osoby domiesavačom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prítlačenie a zachytenie osoby domiesavačom a jeho časťami;	3	4	12

Bezpečnostné opatrenia:

- * vylúčiť neziaduce, predčasné spustenia chodu vozidla a jeho nastavby pri čistení, údržbe a opravách;
- * vylúčiť zbytočné zdržiavanie sa osôb v blízkosti domiesavača.;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: zachytenie žlabov o prekážku		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zachytenie žlabom o osobu, ohrozenie bezpečnosti cestnej premávky;	2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

- * zaistiť vysypné žlaby proti otčeniu v prepravnej polohe (nastavny žlab sa sklapi a zaisti kapotovými uzávermi, vysypné žlaby sa natocia k pravému blatníku, zaistia sa kolíkom zdvihnuté tak, aby nezakryvali obrysové a brzdoové svetlá, kluka zdvihacieho mechanizmu sa zaisti v hornej polohe);
- * zaistiť voľné časti vozidla proti samovoľnému pohybu;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: zasiahnutie osôb žlabom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zasiahnutie osôb nachádzajúcich sa v blízkosti domiesavača vysypným a násypným žlabom, vyprázdňovanou betónovou zmesou;	2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

- * zaistiť, aby bolo štanovisko stroja a obslužné miesto dostatočne prehľadné, bez prekážok sťažujúcich manipuláciu a potrebnú vizuálnu kontrolu, napr. pri prevzatí a pri ukladaní betónovej zmesi;

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: znehodnotenie betónu		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* znehodnotenie betónovej zmesi, zníženie pevnosti betónu;	1	1	1

Bezpečnostné opatrenia:

- * pred vyprázdňovaním prepravníkov vykonať vizuálnu kontrolu podmienok vyprázdňovania zmesi a kontrolu jej kvality;

* dodržiavať max. prípustnú výšku 1,5 pádu betónovej zmesi z výšky pre ukladanie betónovej zmesi do debnení a pod.,
* miešací bubon plniť len betónovou zmesou vhodnej konzistencie (spracovateľnosti);

Nebezpečenstvo: Automobilové prepravníky zmesi	[Ohrozenie: zranenie ruky pri manipulácii s vysypnými žlabmi		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zranenie ruky pri manipulácii s vysypnými žlabmi;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* pri manipulácii s vysypnými žlabmi a pri práci s betónovou zmesou používať OOPP; * udržiavať úchopové časti žlabov v riadnom stave;			

Stavebné stroje / Ručne vedené valce

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: hluchosť		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* nadmerná hluchosť;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* udržiavať valec v dobrom technickom stave; * používať pridelené OOPP na ochranu proti hluku;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: pád obsluhy		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád obsluhy;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať zákaz sadieť na radiace rameno počas jazdy valca; * venovať zvýšenú pozornosť a opatnosť pri zhutňovaní nerovného terénu a hrubého materiálu, pri prechádzaní nerovností, obrubníkov a pod., zaujať pevný postoj a spomaliť rýchlosť;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: pád valca pri nakladaní a vykladaní		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád valca pri nakladaní a vykladaní pomocou žeriavu; * narazenie, priťahovanie koňčatin o pevnú prekážku pri žeriavovej manipulácii;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správne zavesenie valca (zavesné haky viazaciach prostriedkov sa zavesia na príslušných upevňovacích miestach otvorov na bočniciach valca a oka na radiacom ramene); * dodržiavať zákaz vstupovať pod zavesenú vibračnú dosku, dodržiavať predpisy pre zavesovanie bremena (podľa STN 27 0143); * volné časti valca, tvarovú zápičku a pod. pred manipuláciou zaistiť proti pohybu; * naložený valec na vozidle zaistiť proti pohybu, odvaleniu a prevráteniu;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: popálenie kontaktom o horúci povrch		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* popálenie o horúci povrch;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* nedotýkať sa motora alebo tlmiča pokiaľ motor beží, ani bezprostredne po jeho vypnutí; * používať pridelené OOPP;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: požiar, výbuch, popálenie		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* vznietenie horľavých par, požiar výbuch, následne popálenie osoby;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* neprevádzkovať valec s motorom v chode v blízkosti otvoreného ohňa ani v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu; * nefajčiť pri čerpaní paliva a pri prevádzke stroja; * nedopĺňať palivo pri horúcom alebo bežiacom motore a v blízkosti otvoreného ohňa; * pri dopĺňaní paliva dbať na to, aby nedošlo k rozliatiu paliva a aby nestekalo na horúce časti motora; * po načerpaní, palivovú nádrž spoľahlivo a tesne uzavrieť vekom; * pri odstavení valca uzavrieť kohút prívodu paliva (ak je inštalovaný); * vykonávať kontroly tesnosti palivového systému (palivovej nádrže, hadíc, potrubí), poškodené neodkladne vymeniť (nebezpečenstvo explózie); * pred prepravou a manipuláciou s valcom alebo jeho uložením v uzavretých priestoroch je nutné nechať motor vychladnúť;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: pôsobenie vyfukových plynov		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* ohrozenie obsluhy pôsobením vyfukových plynov (obsahujú škodlivé látky, hlavne CO);	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* pri prevádzkovaní valca so spalovacím motorom v uzavretých a nedostatočne vetrateľných priestoroch (tunely, stône, hlboké výkopy a pod.); * zaistiť vetranie, prívod zdravotne nezávadného vzduchu;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: prejedenie a zachytenie osoby pracovným zariadením valca		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* prejedenie a zachytenie osoby pracovným zariadením valca;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* vylúčiť prítomnosť osôb, dodržiavať bezpečnú vzdialenosť valca od zamestnancov;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: priťahovanie obsluhy na pevnú prekážku		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* priťahovanie obsluhy valca na pevnú prekážku;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* pri štartovaní sa presvedčiť o tom, či sa nemože dať valec samovoľne do pohybu; * pri práci vo svahu ovládať valec tak, aby obsluha bola stále nad valcom; * pri spätnej jazde valca viesť valec zo strany (aby nedošlo k priťahovaniu obsluhy medzi oje a prekážku);			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: špatný uder obsluhy kľukou pri štartovaní		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* špatný uder obsluhy kľukou pri štartovaní valcov s dieselmotorom (zranenie ruky, tváre a pod.);	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* dbať na správny postoj pri štartovaní kľukou, správne uchopenie kľuky; * rozťahujúcu kľuku zaviesť do rozťahacej objímky resp. rozťahacích zubov, kľuku priťahnúť plnou silou, až motor naskočí, držať stále rukoväť pevne zovretú, aby náhle nevysmykla; * štartovacie zariadenie udržiavať v riadnom stave;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: vibrácie		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pôsobenie vibrácií;	2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať bezpečnostné prestávky pri práci; * udržiavať zariadenie v riadnom technickom stave; vykonávať pravidelnú údržbu; * pri chvení držiadla radiaceho podvozku nastaviť unávený gumokov držiadla;			

Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: výron vysokotlaka kvapaliny		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* výron vysokotlaka kvapaliny, popálenie osoby;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* pred začatím prác na hydraulických vedeniach a pred demontážou hydraulických potrubí odstrániť v nich tlak; (nebezpečenstvo popálenia - olej môže dosiahnuť teploty až 80 st. C); * používať pridelené OOPP;			
Nebezpečenstvo: Ručne vedené vibračné valce	[Ohrozenie: zachytenie končatiny otáčajúcimi sa časťami		

Popis ohrozenia:		P	D	R
* zranenie končatin otáčajúcimi sa časťami zariadenia;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* udržiavať práce vykonávať len pri zastavených pohonoch, ak je inštalovaná nástrčka k zapalovacej sviečke, zobrať ju (okrem prípadov, kedy sa nedajú udržiavať a nastavovacie práce vykonať bez pohonu);				
* po ukončení udržiavárskych prác namontovať späť ochranné zariadenie;				
Nebezpečenstvo: Ručné vedené vibračné valce		Ohrozenie: zidenie valca zo svahu		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zidenie valca zo svahu, prevrátenie stroja, zasiahnutie obsluhy;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať bezpečnú vzdialenosť od okrajov svahov a výkopov a priečneho a pozdĺžneho dovoleného sklonu (u valca VVV 3402 je to max. 20 st. = 36 %, u valca BVV 76 C je to max. 55% = 28,8 st. bez vibrácie a 35% = 19,3 st. s vibráciou);				
* neschádzať zo svahu bez zaradenej rýchlosti;				
* pri jazde zo svahu viesť valec na vyššej strane, smerom k vrchu svahu;				
* pri jazde zo svahu nepreradzovať rýchlosť u valcov, ktoré nemajú súkolie s možnosťou preradačovania pri zaťažení;				
Nebezpečenstvo: Ručné vedené vibračné valce		Ohrozenie: zidenie, prevrátenie valca pri nachádzaní na vozidlo		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zidenie, prevrátenie valca a jeho pad pri nachádzaní vlastným pojazdom po najazdných lyžinách na vozidlo;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať návod na obsluhu, držadlo podvozku pripevniť v zdvihnutej polohe k ramenu podvozku;				
* vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom priestore a pásme možného pádu;				
Stavebné stroje/Stavebné stroje - dozéry				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: nedovolená obsluha dozery		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prítlačenie osoby dozérom pri predčasnom, neziaducom uvedení dozera do chodu;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* vylúčiť neziaduce, predčasné spustenie stroja do chodu pri čistení, udržbe, opravách a nastavovaní strojov vybratím klúcika zo zapalovacej skrinky;				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: pad vodiča		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pri nastupovaní a častejšie pri zostupovaní z kabíny a pri pohybe zamestnanca po znečistenom povrchu stroja;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* používať zariadenia na výstup a pohyb na stroji;				
* dbať na udržiavanie výstupových a nášlapných miest hlavne za zhoršených klimatických podmienok (dážď, blato, hmla);				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: pad a prevrátenie dozery		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* deštrukcia kabíny po prevrátení stroja z násypov, okrajov výkopov, skládok (vplyvom hmotnosti stoja, vibrácií a pod.);		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* dbať na nezatažovanie voľného okraja výkopu, dodržiavať bezpečnú vzdialenosť od okraja výkopu, priehlbiny;				
* dodržiavať dovolený priečný (ca 16 st), popr. pozdĺžny sklon terénu (cca 25 až 30 st. podľa druhu dozery) pri hnutí zeminy, príp. iných hmôt;				
* dodržiavať správnu techniku jazdy a prispôbiť rýchlosť prechádzajúceho stroja stavu a povahe terénu (napr. nevykonávať ostré zatačania na strmých (zrážnych) svahoch; neprechádzať veľkou rýchlosťou so zdvihnutou radlicou);				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: pad dozery pri nachádzaní na podvalník		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* zidenie, prevrátenie, pad dozera pri nesprávnom nájazde na podvalník;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* stanoviť pracovný/technologický postup;				
* dodržiavať návod na používanie;				
* vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom priestore a pásme možného pádu;				
* vykonávať pravidelné školenia zamestnancov;				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: porezanie o ostré hrany		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* porezanie o ostré hrany pri ručnom čistení;		2	2	4
* popálenie rúk;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* dodržiavať správne pracovné postupy;				
* používať pridelené OOPP;				
* prácu v blízkosti rozpálených častí motora, chladiča a pod. vykonávať až po ich vychladnutí resp. s použitím OOPP na ochranu proti popáleniu;				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: prevrátenie a pad dozery pri zavázaní		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prevrátenie a pad dozery pri zavázaní priehlbín a skládok;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* okraj zrázu ponechávať mierne zvýšený, aby pri dojazde prednou časťou pásu bola obsluha upozornená na okraj zrázu;				
* ovládať dozér tak, aby brit radlice nepresahoval cez okraj svahu;				
* ak zistí obsluha pri zhrňovaní cez okraj zrázu klesanie prednej časti dozery spustí rýchlo radlicu na terén a tým prednú časť odľahčí;				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: prevrátenie dozery pri sťahovaní		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prevrátenie dozery pri sťahovaní;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* sťahovanie vykonávať pri jazde zhora dolu (nie naprieč svahu);				
* sťahovanie vykonávať do sklonu cca 30 st; pri väčšom sklone len pri zaistení lanom pomocou druhého dozery napr. cez kladku upevnenú na pevný strom, pomocou navijáka a pod.;				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka		Ohrozenie: prevrátenie dozery pri vytváraní násypov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prevrátenie dozery pri vytváraní násypov;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* počas práce ponechávať okraje násypu mierne zvýšené, aby pri pojazde vozidiel, stavebných strojov nehrozilo nebezpečie zosunutia steny násypu s následným pádom strojov;				
Nebezpečenstvo: Dozéry používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy,		Ohrozenie: prítlačenie osoby dozérom		

odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka				
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prítlačenie osoby dozerom; prejedenie, zrazenie, naraženie na pevnú prekážku; * zasiahnutie zamestnanca pracovným zariadením stroja;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom dosahu stroja a v dráhe pojazdu dozeru vpred i vzad (viď STN Z/ 70T2); * na stroji neprevážať osoby;				
Nebezpečenstvo: Dozery používané pri rozpojovaní a ťažbe zeminy, odstraňovanie ornice, pri sťahovaní, zahŕňovaní výkopov a terénnych nerovností, nakladaní; nájazd a zjazd z podvalníka				
Popis ohrozenia:		P	D	R
* výron a unik vysokotlaktej hydraulickéj kvapaliny a zasiahnutie zamestnanca; * ekologické škody;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* udržiavať hydraulické mechanizmy v nadnom stave; * vylúčiť trenie, ohýbanie, krútenie a napínanie hadíc pri pohybe pohyblivých častí; * používať vhodné hadice, spoje, príchytky, upevnenia; * dbať na správne nastavenie poistných ventilov;				
Stavebné stroje / Stavebné stroje - nakládka a vykládka				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: kontakt s inými vozidlami na komunikácii		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* dopravná nehoda, ohrozenie ostatných cestných vozidiel pracovným a ostatným zariadením stroja prepravovaného po komunikácii (po vlastnej osi);		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri preprave strojov na pozemných komunikáciach po vlastnej osi, pracovné a ostatné zariadenia mechanicky zaistiť v prepravnej polohe proti samovoľnému pohybu podľa návodu na používanie stroja; * zaistiť oboznanie vodiča vozidla s výškou, hmotnosťou stroja, vykonať zápis do príkazu na jazdu, vykonať rekonštrukciu a zaistiť vhodnú trasu, presun s nebezpečným nadmerným nákladom odsúhlasiť s DI polície SR;				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: nebezpečný pokles podvalníka		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* nebezpečný pokles podvalníka, naklonenie ložnej plochy;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* nakladanie a vykládanie podvalníka vykonávať na vodorovnej, tvrdej, rovnej a dostatočne unosnej ploche; * pri nakladaní cez bočnú rampu zaistiť podopretie plošiny na strane nakladania (napr. hydraulickými zdvíhákmi); * nepreťažovať nápravu podvalníka, podoprieť podvalník zadnými popr. prednými podperami; * dbať na správnu prípravu a úpravu sklopných nájazdových mostíkov (spustenie, zaistenie, odistenie, sklopenie);				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: pád osoby zo stroja počas prepravy		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád osoby zo stroja alebo z ložnej plochy vozidla počas prepravy;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* vylúčiť prítomnosť osoby v kabíne prepravovaného stroja, na stroji a na ložnej ploche dopravného prostriedku (ak nie je v návode na obsluhu); * dbať na včasnú výmenu výdrevy plošiny podvalníka;				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: pád stroja pri vychádzaní a schádzaní		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád stroja pri vychádzaní a schádzaní z podvalníka resp. nájazdu a zjazdu z podvalníka;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* prepravne vozidlo (podvalník) pri vychádzaní stroja a pri jeho nakládke a vykládke bezpečne zabrzdiť a mechanicky zaistiť proti neziaducemu pohybu; kolesa prepravníka zablokovvať, aby nedošlo k jeho neziaducemu pohybu; * používať dostatočne pevné a vysoké nájazdové rampy; * dodržiavať max. prípustný sklon zadných nájazdových mostíkov podľa návodu; * na podvalník vychádza stroj vždy s hnacou nápravou vzhľadom; * vychádzať na ložnú plochu pomaly, sumerme s pozdĺžnou osou podvalníka; * nepreťažovať zataženie mostíkov podvalníka podľa potreby mostíky podložiť vhodnými podperami uprostred obidvoch nosníkov každého mostíka;				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: prejedenie osoby pohybom pripojného stroja		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prejedenie, naraženie osoby pohybom pripojného stroja; * zrazenie, prejedenie, prítlačenie osoby cúvajúcim ťažným vozidlom;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* pripojné stroje pri pripájaní musia byť zabrzdené a bezpečne mechanicky zaistené proti neziaducemu pohybu (zakladacími klinmi a pod.); * vodič dokončí cúvanie na doraz závesného zariadenia až na dohodnuté dorozumievacie znamenie navádzajúceho zamestnanca; až po doraze ťažný stroj alebo vozidlo zabrzdiť; * pripájanie vykonávať podľa návodu na používanie;				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: prejedenie osoby pojazdným strojom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prejedenie, zrazenie osoby pojazdným strojom; * zasiahnutie osoby pri páde stroja alebo pretrhnutí lana navijaka;		3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:				
* zamestnanec navádzajúci pojazdný stroj na dopravný prostriedok stojí vždy mimo stroja aj mimo dopravný prostriedok a je v zornom poli vodiča stroja po celý čas vychádzania a schádzania stroja; * vylúčiť prítomnosť osôb v ohrozenom priestore v prípade uvoľnenia alebo pretrhnutia lana navijaka, možného pádu stroja (pri vychádzaní stroja na dopravný prostriedok a schádzaní z neho);				
Nebezpečenstvo: Nakladanie a vykládanie stavebných strojov na cestné podvalníky		Ohrozenie: prevrhnutie stroja počas prepravy		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* prevrhnutie a pád prepravovaného stroja, uvoľnenie, neziaduci pohyb stroja a jeho časti počas prepravy		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* pri preprave stroja na dopravnom prostriedku umiestniť pracovné a ostatné zariadenie na ložnej ploche dopravného prostriedku podľa návodu na používanie, pripneť alebo umiestniť ho v prepravnej polohe a mechanicky zaistiť proti pozdĺžnemu a bočnému posuvu a proti prevrhnutiu (trámami, klinmi, popruhmi, reťazami, lanami); * otočiť prepravovaný stroj uviest' do predpísanej polohy a zaistiť; * náklad nesmie presiahnuť prípustné zataženie (na ťažnice ťahača a na nápravy); * poloha ťažiska nákladu musí ležať v pozdĺžnej osi ložnej plochy; * náklad zaistiť proti neziaducemu pohybu a zmene polohy (posunutie, preklopenie a pod.); * dbať na právne nastavenie jazdnej výšky podvalníka; * pred jazdou skontrolovať riadne a bezpečné uloženie, upevnenie a zaistenie nákladu t.j. prepravovaného stroja (povinnosť vodiča); * zaistiť správnu funkciu vzduchového pérovania; * vykonať kontrolu podvalníka pri prestávkach počas jazdy (uloženie a uchytenie nákladu, osvetlenie podvalníka, stav a hustota pneumatík, teplota brzdových bubnov a nábojov kolies, stav a dotiahnutie matic);				

Stavebné stroje / Vibračné dosky

Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: hlučnosť		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* hlučnosť		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* používať pridelené OOPP na ochranu proti huku;				
* udržiavať stroj v riadnom technickom stave, vykonávať pravidelnú údržbu;				
* vykonať celkovú kontrolu stroja min. 1 x za rok;				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: kontakt s horúcim povrchom, s olejom		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* popálenie osoby o horúce povrchy;		2	3	6
* popálenie sa horúcim motorovým olejom;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* nedotýkať sa motora alebo tlmiča pokiaľ motor beží, ani bezprostredne po jeho vypnutí;				
* vymieňať starý olej vypúšťať do pripravenej nádoby;				
* používať pridelené OOPP;				
Poznámky:				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: narazenie o vibračnú dosku		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* narazenie o vibračnú dosku, držadlom;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* vylúčiť prítomnosť iných osôb v nebezpečnom pracovnom priestore stroja, viesť ho tak, aby sa zabránilo pritlačeniu obsluhy medzi vibračnú dosku a pevnú prekážku;				
* sledovať okolitú prevádzku;				
* dbať na správne držanie vibračnej dosky a viesť ju tak, aby nedošlo k poraneniu ruky o pevnú prekážku;				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: pád vibračnej dosky		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád, prevrátenie, zrútenie vibračnej dosky;		3	3	9
* poškodenie stroja;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* správne ovládať vibračnú dosku podľa konfigurácie terénu/podkladu, hlavne v blízkosti hrán násypov, svahov, výkopov a na navážkach;				
* dodržiavať dostatočný odstup od okrajov výkopov, jam, násypov, hald a pod., kde je nebezpečenstvo zosunutia/zrútenia stien;				
* dodržiavať max. prípustný sklon svahů (u typov VD je max. štúpanosť 40 %);				
* zaisťiť preškoľenie zamestnancov, ich oboznámenie s návodom na obsluhu a zaučenie;				
* pred pracovnými prestávkami vypnúť motor a stroj postaviť tak, aby sa nemohol prevrátiť - vibračnú dosku odstavovať na vodorovnom teréne;				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: pád vibračnej dosky pri nakladaní a vykladaní		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád vibračnej dosky pri nakladaní a vykladaní pomocou zariadení, HR a pod.;		3	3	9
* narazenie, priľnutie, pritlačenie končatín o pevnú prekážku pri zariadení manipulácii;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* dbať na správne zavesenie vibračnej dosky (viazacie prostriedky sa zavesia na príslušných upevňovacích miestach na ochrannom ráme stroja);				
* dodržiavať zákaz vstupovať pod závesnú vibračnú dosku a dodržiavať predpisy pre zavesovanie remeňa podľa STN 27 0143;				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: pád zamestnanca		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* pád zamestnanca obsluhujúceho vibračnú dosku;		3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:				
* sústrediť sa pri práci (obsluha vibračnej dosky), sledovať pracovisko;				
* používať vhodnú a pevnú pracovnú obuv;				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: poškodenie blízkych objektov		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* poškodenie blízkych objektov, výkopov a pod. posobením vibrácií a otrasov (napr. prenášaných zeminou);		2	3	6
* pád vibračnej dosky;				
Bezpečnostné opatrenia:				
* vibračnú dosku používať takým spôsobom a na takých pracoviskách, kde nehrozí nebezpečné prenášanie vibrácií zeminou a spôsobenie škôd na blízkych objektoch, výkopoch a pod.;				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: požiar, popálenie osoby		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* vznietenie benzinových pár, požiar, následné popálenie osoby;		2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:				
* dolievanie paliva vykonávať pri zastavenom motore, dodržiavať zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom;				
* dbať na včasnú výmenu netesných rozvodov paliva (hadice, potrubia) a netesnej (prasknutej) nádrže;				
* nepreplňať palivovú nádrž, rozliate pretečené palivo utrieť;				
* pevne a tesne uzatvárať uzáver palivovej nádrže;				
* pri odstavení motora kohút prívodu paliva uzavrieť (ak je inštalovaný);				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: spatný úder obsluhy klukou pri štartovaní		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* spatný úder obsluhy klukou pri štartovaní vibračnej dosky dieselmotorom;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				
* dbať na správny postoj pri štartovaní klukou a uchopení kluky;				
* rozotácať kluku správne zaviesť do rozotáčacej objímky resp. rozotáčacích zubov;				
* kluku pretiahnuť plnou silou, až motor naskočí; držať stále rukoväť pevne zovretú aby sa náhle nevykĺzla;				
* štartovacie zariadenie udržiavať dobrom stave, (kluka s otočným držadlom a pod.);				
Nebezpečenstvo: Vibračné dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)		Ohrozenie: vibrácie		
Popis ohrozenia:		P	D	R
* vibrácie pôsobiace na ruky a ramená;		2	2	4
Bezpečnostné opatrenia:				

* udržiavať stroj v riadnom technickom stave, dbať na včasnú výmenu exponovaných častí majúcich vplyv na vibrácie;
 * vykonávať pravidelnú údržbu;
 * dodržiavať bezpečnostné prestávky podľa návodu na obsluhu (u typu VD 450 dodržiavať max. úhmnú dobu za zmenu 40 minút);

Nebezpečenstvo: Vibrácie dosky (typy WACKER PA 1340, VPA 1350, VP1340W, VPA 1350W, VPA 1740, VPA 1750, typy VD 350/16, VD450/20, VD450/22)

Ohrozenie: zachytenie ruky pohyblivými časťami motora

Popis ohrozenia:

* zranenie ruky pohyblivými časťami motora;

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* neprevádzkovať stroj bez ochranných zariadení;
 * opravu a údržbu vykonávať v kludovom stave motora;

Stavebné stroje/Vibračné ubíjadlá - utíkadlá

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: nadmerná hlučnosť

Popis ohrozenia:

* hlučnosť;

P	D	R
2	2	4

Bezpečnostné opatrenia:

* používať pridelené OOPP proti hlučnu;
 * udržiavať stroj v riadnom technickom stave;
 * vykonávať pravidelnú údržbu; celkovú kontrolu stroja 1 x za rok (viď návod na používanie);

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: narazenie osoby utíkadlom

Popis ohrozenia:

* narazenie, zovretie osoby utíkadlom alebo jeho časťou (vodičnou tyčou, utíkadlou nohou);

P	D	R
3	3	9

Bezpečnostné opatrenia:

* vylúčiť prítomnosť iných osôb, hlavne detí v pracovnom priestore utíkadla;
 * správne vedenie utíkadla (viest' ho tak, aby sa zabránilo pritlačeniu alebo zovretiu obsluhy medzi utíkadlo a pevný predmet, venovať zvýšenú pozornosť pri práci v stiesnených priestoroch);
 * používať pridelené OOPP;
 * dbať na sledovanie okolitej prevádzky;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: pád ubíjadla do výkopu

Popis ohrozenia:

* zvrútenie, pád utíkadla a obsluhy do výkopu;

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* dodržiavať dostatočnú vzdialenosť od okrajov svahov a výkopov, hlavne pri rozbáňnených svahoch;
 * dbať na trvalé sledovanie stien výkopu pri vykonávaní zhutňovacích procesov v blízkosti výkopov;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: pád ubíjadla pri nakladaní a vykladaní

Popis ohrozenia:

* pád ubíjadla pri nakladaní a vykladaní pomocou zariadenia HR a pod.;
 * narazenie, priarazenie, pritlačenie končatin o pevnú prekážku pri zariadení manipulácii a pri manipulácii na ložnej ploche prepravného prostriedku;

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* dbať na správne zavesenie ubíjadla (zariadenia hak sa zavesí do stredu prepravného strmena);
 * dodržiavať zákaz vstupovať pod zavesené utíkadlo;
 * dodržiavať predpisy a zásady bezpečnosti práce pri zavesovaní bremena podľa STN ISO 12480-1 (27 0143);
 * zaistiť utíkadlo na ložnej ploche vozidla proti nežiadúcemu pohybu;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: pád zamestnanca obsluhujúceho utíkadlo

Popis ohrozenia:

* pád zamestnanca obsluhujúceho utíkadlo;

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* sústrediť sa pri práci (obsluhu), sledovať pracovisko;
 * používať vhodnú a pevnú pracovnú obuv;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: pád/prevrátenie zhutňovača

Popis ohrozenia:

* pád/prevrátenie zhutňovača;
 * poškodenie stroja;

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* zaistiť preskolenie zamestnancov s návodom na obsluhu, ich zaučenie;
 * pri štartovaní vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom priestore utíkadla;
 * pri utíkani nepúšťať vodičnu tyč; nevydialovať sa od stroja pri chode naprázdno, pri prerušení práce utíkadlo vypínať;
 * správne ovládať utíkadlo podľa konfigurácie terénu/podkladu, hlavne v blízkosti hrán svahov, výkopov a na nadvážkach;
 * nepracovať so zhutňovačom na svahoch presahujúcich max. prípustný sklon terénu, mať na zreteľi polohu ťažiska stroja;
 * pri práci vo svahu musí obsluha stáť stranou do svahu;
 * utíkadlo odstavovať na ušnosnom a pokiaľ možno vodorovnom teréne a zaistiť ho proti preklopeniu;
 * neodstavovať utíkadlo na komunikáciách, kde by mohlo predstavovať prekážku;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: popálenie horúcim motorovým olejom

Popis ohrozenia:

* popálenie rúk pri manipulácii s horúcim motorovým olejom;

P	D	R
2	2	4

Bezpečnostné opatrenia:

* pri výmene oleja, starý olej vypúšťať do pripravenej nádoby, použiť predpísané nariadenie alebo OOPP na ochranu rúk;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: požiar, popálenie osoby

Popis ohrozenia:

* vznietenie, požiar, výbuch, následné popálenie osôb;

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* dolievanie paliva vykonávať pri zastavenom motore, dodržiavať zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohnom;
 * neprepínať palivovú nádrž, rozliate alebo pretečené palivo utrieť;
 * pevne a tesne uzavierať uzáver palivovej nádrže;
 * nádoby s palivom ukladať do tienia;
 * udržiavať motor v čistote (bez usadených horľavých nečistôt);
 * pravidelne kontrolovať stav palivového systému (hlavne stavu nádrže, tesnosti potrubia a hadíc),
 * poškodené potrubie a hadice včas vymeniť;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: posobenie vibrácií

Popis ohrozenia:

* vibrácie posobiace na ruky a ramena;

P	D	R
2	2	4

Bezpečnostné opatrenia:

* zaistiť udržiavanie stroja v riadnom technickom stave, včasnú výmenu exponovaných častí majúcich vplyv na vibrácie;
 * vykonávať pravidelnú údržbu;
 * dodržiavať kludové bezpečnostné prestávky podľa návodu na používanie;

Nebezpečenstvo: Vibrácie ubíjadlá - utíkadlá - vibračné zhutňovače

Ohrozenie: posobením vyfukových plynov

Popis ohrozenia:

* ohrozenie obsluhy posobením vyfukových plynov (obsahujúcich aj škodlivé látky, hlavne CO);

P	D	R
2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

* pri prevádzkovaní ubíjadla v uzavretých a nedostatočne vetrateľných priestoroch (uzavreté objekty, stĺne, hlboké výkopy a pod.) zaistiť prívod čerstvého vzduchu - vetranie, odvádzanie vyfukových plynov;
 * zaistiť tesnosť vyfukového potrubia;

Nebezpečenstvo: Vibrationné ubíjadlá - utkladlá - vibrationné zhutňovače	Ohrozenie: zasiahnutie obsluhy pohyblivými časťami		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zranenie ruky, zasiahnutie pohyblivými časťami motora (časťami s rotačným a priamociarým pohybom);	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* pred začatím prevádzky skontrolovať funkciu bezpečnostných a ochranných zariadení;			
* opravu a údržbu vykonávať po zastavení chodu motora;			
* po ukončení opráv namontovať späť ochranné zariadenia, dbať na správne dotiahnuté všetky skrutkové spoje;			

Stavebné stroje / Výroba malty a betónovej zmesi / Čerpadlá zmesi, ometáčky

Nebezpečenstvo: Čerpadlá zmesi, ometáčky	Ohrozenie: porušenie celistvosti steny bubna		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* (TNS), deštrukcia stien, ohrozenie osôb prudkým unikom tlakového vzduchu s kamenivom netesnosťami a pod.;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* udržiavať TNS v riadnom stave vrátane výstroja, kontroly a skúšky výstroja, čistenie bubna, revízie TNS atď. vid' príslušné STN a návod výrobcu;			

Nebezpečenstvo: Čerpadlá zmesi, ometáčky	Ohrozenie: zranenie očí vystreknutou maltou		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zranenie očí výronom a vystreknutím malty, zieravé účinky malty sú doprevádzané mechanickým poškodením očí pieskom a drobným kamenivom;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť včasné prerušenie práce, vycistenie, odstránenie závad a príčin upchatia; nerozpojiť hadice a ine časti pod tlakom !;			
* zaistiť použitie kameniva predpísanej frakcie a max. veľkosti;			
* zaistiť použitie zmesi zodpovedajúcej konzistencie;			
* dbať na správne prevedenie spojov a vedenie hadíc, používať nepoškodené spojký a iné prvky;			
* kľať väčšie nároky na čistenie, údržbu, mazanie, včasnú údržbu a výmenu opotrebovaných častí;			
* dbať na pevné uchopenie striekacej pištole ometáčky;			
* prevádzku a obsluhu vykonávať podľa návodu na použitie;			
* používať pridelené OOPP na ochranu zraku (pri ometaní vždy);			

Stavebné stroje/Výroba malty a betónovej zmesi/Miešacky stavebné

Nebezpečenstvo: Miešacka stavebná	Ohrozenie: kontakt končatiny s rotujúcim bubnom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* kontakt končatiny s rotujúcim bubnom, zachytenie ruky, vyklbenie, zlomenie, odreniny;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať zákaz čistenia bubna za chodu a to ani nariadením držaným v ruke - murarskou lyžicou, lopatou, palicou a pod.);			
Nebezpečenstvo: Miešacka stavebná	Ohrozenie: pád násypného koša		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád násypného koša (skipu) narazenie, zasiahnutie zamestnanca;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* mechanické zaistenie koša v hornej polohe;			
Nebezpečenstvo: Miešacka stavebná	Ohrozenie: pád, prevrtenie miešacky		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád, prevrtenie miešacky na zamestnanca;	3	3	9
Bezpečnostné opatrenia:			
* zaistiť správne postavenie miešacky na rovny a tvrdý podklad; zaistiť stabilitu pri premiestňovaní a pri čistení;			
* dodržiavať zákaz vystupovať na konštrukciu miešacky ;			
* nepreplňať bubon, dbať na plynulé naklápanie bubna pri jeho vyprázdňovaní;			

Nebezpečenstvo: Miešacka stavebná	Ohrozenie: úraz el. prúdom		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zasiahnutie zamestnanca elektrickým prúdom;	3	4	12
Bezpečnostné opatrenia:			
* dodržiavať zákaz odstraňovať kryty, otvárať prístupy k el. časťam; vylúčiť činnosti, pri ktorých by sa zamestnanec pri činnostiach na el. zariadení dostal do styku s napätím na vodivej kostre stroja alebo sa priamo dotkol obnažených vodičov s napätím;			
* zaistiť odborné pripájanie a opravy privodných snúr, overovanie správnosti pripojení, s ochranným vodičom, s neperušenou ochranou (vždy vykonáva elektrikár);			
* ovládač miešacky z izolantu, nepoškodený;			
* spoje odľahčovať od ťahu, predlžovaciú snúru pripájať s ochranným vodičom a neperušenou ochranou, ochranný vodič musí byť o niečo dlhší, aby pri vytrhnutí bol prerušený ako posledný;			
* zabrániť neobdobným zásahom do el. inštalácie na stavbe;			
* dbať na šetrné zaobchádzanie s káblami a privod. snúrami na stavbe;			
* zákaz vedení el. privodných káblov po komunikáciách a tam, kde by mohlo dôjsť k ich poškodeniu stavebným zariadením;			
* udržiavať el. káble a el. privody proti mechanickému poškodeniu na stavbách;			
* udržiavať dočasné el. zariadenia v bezpečnom stave;			
* zaistiť vykonávanie pravidelných revízií (vid' STN 33 1500);			
* zabezpečiť pravidelný odborný dohľad povereným elektrikárom (prehliadky, meranie zemného odporu uzemnenie; meranie izolačného odporu, meranie prechodového odporu ochran. vodiča, overovanie funkcie prúdového chrániča) a odstraňovanie chýb (porúch);			
* pred premiestnením miešacky pripojenej pohyblivým privodom stroj bezpečne odpojiť vytiahnutím vidlice zo zásuvky;			
(vid' tiež knižnica "Elektrické zariadenia - úraz el. prúdom")			

Nebezpečenstvo: Miešacka stavebná	Ohrozenie: zachytenie, vťiahnutie remenicou		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zachytenie, vťiahnutie, zovretie ruky remenicou, pohonným mechanizmom;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* ochranný kryt remenového pohonu, prip. prevodového mechanizmu;			

Stavebné stroje / Výroba malty a betónovej zmesi / Príprava suchých zmesi

stavbe strole / výroba malty a betónovej zmesi / príprava suchých zmesi		[Ohrozenie: dráždivé účinky cementového prachu]		
[Nebezpečenstvo: Cement, cementový prach]		P	D	R
[Popis ohrozenia:				
* dráždivé účinky cementového prachu, ktoré sa prejavujú prevažne mechanickým drážením horných ciest dychacích, kašľom, škrabaním alebo pálením v krku a nose, drážením očných spojiviek, pokožky;		2	2	4
* cementový prach spôsobuje ochorenie horných aj dolných ciest dychacích, chronickú bronchitídu, zamestnanci prichádzajúci do styku s cementom môžu trpieť zápalom spojiviek a dlhotrvajúcim zápalom nosohltanu;				
* kožnou chorobou, alergickou, iritativnou dermatitídou pri kontakte pokožky s cementom;				
Pozn. Chronické iritácie dermatitídy vznikajú po dlhodobom opakovanom pôsobení dráždivých látok v nižších koncentráciách, iritácia (toxická) dermatitída rúk je spôsobovaná alkáliami medzi ktoré patrí aj cement, ktorý okrem iného obsahuje 1 - 2 % volných alkálií (K, Na, Ca); alergické kontaktné dermatitídy vznikajú po opakovanom a väčšinou dlhodobom kontakte kože so škodlivinou; precitlivosť sa prejavuje najčastejšie alergickými kožnými reakciami; alergické reakcie, ktoré môže spôsobiť prítomnosť malého množstva chrómu v cemente;				
[Bezpečnostné opatrenia:				
* zaistiť tesnosť obalov vrecového cementu, zásobníkov VLC, zariadení na výrobu zmesi, nahradzovanie prípravy malty technológiou suchých zmesi s uzavretým neprašným systémom;				
* nahradenie výroby betónovej zmesi na stavbe využívaním transport betónu (prepravníky zmesi a autočerpadlá betónovej zmesi);				
* zaistiť posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov;				

Nebezpečenstvo: Príprava suchých zmesi	Ohrozenie: prevrtenie zásobníka suchých zmesi		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* pád, prevrtnutie zásobníka suchých zmesi po narušení a strate stability;	2	3	6
Bezpečnostné opatrenia:			
* náadne ukotvenie zásobníka podľa dokumentácie výrobcu, hlavne s ohľadom na stabilitu, rovny a uносný podklad;			

Nebezpečenstvo: Príprava suchých zmesi	Ohrozenie: zachytenie, rozdrvenie ruky závitovnicou		
Popis ohrozenia:	P	D	R
* zachytenie, rozdrvenie ruky závitovnicou dávkovacieho závitovkového podávaca;	2	3	6

Bezpečnostné opatrenia:

- * zakrytie závitovnice a iných nebezpečných miest;
- * demontáž krytu, čistenie a opravy vykonávať po zastavení a zaistení proti nežiaducemu spusteniu;

Nebezpečenstvo: Vápn

Ohrozenie: zasiahnutie očí vápnom

Popis ohrozenia:

* kyslíčnik vápenatý (CaO) reaguje živo s vodou za vzniku hydroxidu vápenatého a značného vyvinu tepla (hasenie vápna); Hydroxid vápenatý je dosť silná zásada; pri zasiahnutí očí môže dôjsť ku strate zraku, pri kontakte vápna a vápenného práchu so sliznicami a pokožkou dochádza k ťažkému poleptaniu postihnutého miesta, vápnom ničí odev, obuv a pod. hydroxid vápenatý je vo vode málo rozpustný; v stavebnej praxi sa vyskytuje vo forme:
a) suspenzie - vápennej kaše alebo vápenného mlieka;
b) v suchom stave ako vápenný hydrát, ktorého leptavý účinok sa prejavuje až v styku s vodou popr. vo vlhkom prostredí;

P

D

R

2

3

6

Bezpečnostné opatrenia:

- * zaistiť obmedzenie prachnosti, zabezpečiť účinné vetranie, hermetizáciu tak, aby nebola prekročená max. prípustná koncentrácia CaO - 5 mg/m³ vzduchu;
- * používať pridelené OOPP (hlavne na ochranu očí a sliznic);
- * obmedziť používanie vápna, využiť technológie suchých zmesí s max. mechanizáciou vylučujúcou priamy kontakt zamestnanca s vápnom;
- * dbať na včasné poskytnutie prvej pomoci, hlavne pri zasiahnutí očí, zaistiť dostatočné množstvo čistej vody pre vyplachovanie zasiahnutého oka;

Vysvetlivky:

P - Pravdepodobnosť výskytu udalosti

Hodnota	Charakteristika
1	veľmi nízka - vznik javu je takmer vylúčený - takmer nemožné ohrozenie
2	nízka - vznik javu je málo pravdepodobný, alebo možný - veľmi zriedkavé ohrozenie
3	stredná - jav vznikne niekedy počas životnosti zariadenia, príp. činnosti - zriedkavé ohrozenie
4	vysoká - jav vznikne niekoľkokrát počas životnosti zariadenia, príp. činnosti - časové ohrozenie
5	veľmi vysoká - jav vznikne veľmi často - nepretržité ohrozenie

D - Dôsledok vzniknutej udalosti

Hodnota	Charakteristika
1	zanedbateľný - menej ako ľahký úraz, zanedbateľná porucha systému
2	málo významný - ľahký úraz, začiatok choroby z povolania alebo menšie poškodenie systému, finančné straty
3	kritický - ťažký úraz, choroba z povolania alebo rozsiahle poškodenie systému, straty vo výrobe, veľké finančné straty
4	katastrofický - usmrtenie v dôsledku pracovného úrazu alebo úplné zničenie systému, nenahraditeľné straty

R - Výsledná miera rizika

Hodnota	Charakteristika
1 - 3	prijateľné - systém je bezpečný, bežné postupy
4 - 11	mierné - systém je bezpečný s podmienkou zaškolenia obsluhy, prehliadok a pod.
12 - 15	nežiaduce - systém je nebezpečný - uplatnenie ochranných opatrení
16 - 20	neprijateľné - systém je neprijateľný - okamžité uplatnenie ochranných opatrení, odstavenie systému

Matica číselného posúdenia rizika

Dôsledok/Početnosť	1	2	3	4
1	1	4	6	12
2	2	7	11	13
3	3	10	15	17
4	5	12	16	19
5	8	14	18	20

Príloha č. 2

HODNOTENIE RIZÍK NA STAVBE: "Vybudovanie výtahu v MsDK v Dubnici nad Váhom"

Popis miery rizika pre bodovú metódu:

- Na základe vstupných informácií od stavbyvedúceho a autorizovaného bezpečnostného technika vypočíta zodpovedná osoba numerickú hodnotu pre:
 - pravdepodobnosť výskytu udalosti (P),
 - dôsledok vzniknutej udalosti (D),
 - výsledná miera rizika (R)
- a zapíše ju na základe prepočtov do záznamu Hodnotenie rizík.

Zodpovedná osoba u každého nebezpečenstva alebo rizika vypočíta hodnotu rizika nasledovným spôsobom:

$$\text{Výsledná miera rizika (R)} = P \times D$$

Po prehodnotení každého nebezpečenstva alebo rizika zodpovedná osoba vypočíta minimálne zostatkové riziko, priemerné zostatkové riziko a maximálne zostatkové riziko. Ich hodnoty zaznamená do záznamu Hodnotenie rizík a vypočíta tak úroveň rizika:

Uroveň rizika	Výsledná miera rizika
Bezvýznamné riziko	1 - 4
Akceptovateľné riziko	4 - 12
Nežiaduce riziko	viac ako 12

Stavbyvedúci sa zameria na všetky prehodnotené nebezpečenstvá, riziká, ktoré dosiahli úroveň viac ako 12 bodov a v spolupráci s Milanom Repkom, autorizovaným bezpečnostným technikom, navrhne nápravné opatrenia na zníženie alebo odstránenie rizika a stanovenie cieľov a programov.

P - Pravdepodobnosť výskytu udalosti:

Hodnota	Charakteristika
1	veľmi nízka - vznik javu je takmer vylúčený - takmer nemožné ohrozenie
2	nízka - vznik javu je málo pravdepodobný, alebo možný - veľmi zriedkavé ohrozenie
3	stredná - jav vznikne niekedy počas životnosti zariadenia, príp. činnosti - zriedkavé ohrozenie
4	vysoká - jav vznikne niekoľkokrát počas životnosti zariadenia, príp. činnosti - časové ohrozenie
5	veľmi vysoká - jav vznikne veľmi často - nepretržité ohrozenie

D - Dôsledok vzniknutej udalosti:

Hodnota	Charakteristika
1	zanedbateľný - menej ako ľahký úraz, zanedbateľná porucha systému
2	málo významný - ľahký úraz, začiatok choroby z povolania alebo menšie poškodenie systému, finančné straty
3	kritický - ťažký úraz, choroba z povolania alebo rozsiahle poškodenie systému, straty vo výrobe, veľké finančné straty
4	katastrofický - usmrtenie v dôsledku pracovného úrazu alebo úplné zničenie systému, nenahradiateľné straty

R - Výsledná miera rizika:

Hodnota	Charakteristika
1 - 4	Bezvýznamné riziko - systém je bezpečný, bežné postupy.
4 - 12	Akceptovateľné riziko - systém je bezpečný s podmienkou zaškolenia obsluhy, prehliadok a pod.
viac ako 12	Nežiaduce riziko - systém je nebezpečný - uplatnenie ochranných opatrení.

Zdroj	Nebezpečenstvo	Ohrozenie	P	D	R	Bezpečnostné opatrenia	Poz- námka
Pracovné prostredie MS	zúžené, znížené priestory	* narazenie do prekážky (dočasné, pevné konštrukcie a i.), následkom nevhodného rozmiestnenia zariadení, zariadenia objektov, zúžených/znížených priestorov, usporiadania pracovísk; * narazenie, pomliaždeniny, pichnutie, poškrabanie časti tela pri úderoch o časti zariadení budov;	2	2	4	* všetky komunikácie udržiavať stále voľné, čisté, nezužovať stavebnými konštrukciami, prevádzkovým zariadením, materiálom a pod.; * zabezpečiť správne priestorové a ergonomické rozmiestnenie zariadení tak, aby boli dodržané min. šírky komunikácií, priechodov, obslužných priestorov a pod.; * zabezpečiť viditeľné označenie podchodov, priechodov a iných znížených priestorov bezpečnostným označením a dostatočným osvetlením; * zabezpečiť trvalé udržiavanie poriadku na pracoviskách;	
Dvere, vráta MS	neoznačené sklenené dvere	* narazenie osoby do sklenených (priehľadných) dverí;	2	2	4	* priehľadné dvere primerane označiť v úrovni zraku zamestnanca;	
Nebezpečné látky MS	účinky nebezpečných látok	* styk s nebezpečnými látkami - zasiahnutie očí, požitie (farby, lepidlá a pod.);	2	2	4	* oboznámiť sa s vlastnosťami používaných látok, spôsobmi ich správneho používania a spôsobmi zaistenia pomoci pri styku s látkami;	
Činnosť detí MS	nečakaná reakcia dieťaťa	* nečakaná reakcia, pohyb dieťaťa;	3	3	9	* činnosť detí organizovať s ohľadom na ich vek a schopnosti; * zabezpečiť dostatočný manipulačný priestor pre činnosť detí; * vždy byť obozretný, v strehu, sledovať pohyby a správanie detí, predvídať možnosť nečakanej reakcie s ohľadom na vykonávané činnosti;	
Prostriedky prvej pomoci MS	nedostupné, nevyhovujúce prostriedky prvej pomoci	* zhoršenie a komplikácie poranení a zdravotného stavu zraneného; * riziká vyplývajúce z chýbného a nedostatočného poskytnutia prvej pomoci; * nedostatočný počet lekárničiek na	3	3	9	* za každých okolností zaistiť podmienky pre včasné poskytnutie prvej pomoci a lekárskeho ošetrovania pri úrazoch a náhlých ochoreniach; * zabezpečiť dostatočný počet lekárničiek na pracoviskách na zabezpečenie rýchleho	

		pracoviskách; * sťažený prístup k lekárnickám; * nedostatočné vybavenie, obsah lekárnicky prvej pomoci; * preexpirovaný stav zdravotníckeho materiálu v lekárnickách;				zásahu v prípade poškodenia zdravia zamestnanca; * kontrolovať a neustále doplňať obsah lekárnicky; * neodkladne zabezpečiť výmenu obsahu lekárnicky po expirácii (uplynutí doby účinnosti jej náplne); * zabezpečiť kedykoľvek k dispozícii dostatočný počet poskytovateľov prvej pomoci pre prítomných zamestnancov; * zabezpečiť voľný a jednoduchý prístup k lekárnickám na jednotlivých pracoviskách a riadne ich označiť; * pre prípad mimoriadnych udalostí zabezpečiť v spolupráci so zariadením závodnej preventívnej starostlivosti vyškolenie zamestnancov, ktorí organizujú poskytnutie prvej pomoci; * oboznámenie pedagogických i ostatných pracovníkov so zásadami poskytovania prvej pomoci; * lekárnicky a ich náplň udržiavať v čistote a v pohotovostnom stave, pokiaľ došlo akýmkoľvek spôsobom k porušeniu liečiva, či zdravotníckeho materiálu alebo k jeho znehodnoteniu (napr. zvlhnutím, rozpadom, znečistením a pod.); * lekárnicky umiestiť mimo dosahu detí a zabezpečiť ich prístupnosť v akomkoľvek čase;
Prevádzkové budovy a objekty MŠ	poškodené schody, nesprávne našliapnutie	* pád pri pohybe na schodišti (šmyklavý povrch, nečistoty, výčnelky, námraza a i.); * pošmyknutie na schodisku, šikmé našliapnutie na hranu schodiskového stupňa;	3	3	9	* zaisťiť bezpečný stav povrchu schodiskových stupňov vo vnútri chodieb, vnútorných komunikácií; * zabezpečiť protišmykovú úpravu povrchu stupňov; * v jednom schodišťovom ramene nesmú byť menej ako tri stupne, prvý (nástupný) a posledný (výstupný) stupeň v každom ramene sa musí dať rozoznať od okolitej podlahy; * schodišťové rameno sa nesmie začínať priamo za dverami; * medzi ramenom a dverami musí byť plošina, ktorej dĺžka musí byť najmenej 0,75 m zväčšená o šírku schodišťového stupňa; * zabezpečiť opravu, výmenu poškodených povrchov a hrán schodiskových stupňov; * udržiavať schodište čisté predovšetkým bez masťných, šmyklavých povrchov, správne našliapovať, vylúčiť šikmé našliapnutie hlavne pri znížených adhézných podmienkach za mokra, námrazy, vplyvom znečistenej obuvi; * predchádzať hromadeniu nečistôt z terénu vhodne inštalovanými zberačmi; * správne našliapovať na schodišťové stupne používať záchytný prvok (madlo);
Pracovné prostredie MŠ	prasknutá sklenená výplň, ostré hrany výplne	* porezanie črepinami rozbítených sklenených výplní, porezanie rúk pri odpratávaní sklenených črepín (rezné a bodné rany);	2	2	4	* udržiavať prieľadné alebo presvitné steny, dvere a brány vo výške očí zreteľne označené; * zaisťiť vhodný druh skla so zodpovedajúcimi vlastnosťami, hlavne pevnosti, na exponovaných miestach; * zabezpečiť včasné presklenie rozbítených aj čiastočne prasknutých sklenených výplní; * ukladať odpad - sklenené črepy do osobitných nádob; * venovať zvýšenú opatnosť, sústredenosť pri odpratávaní črepov, zabezpečiť dostatočné osvetlenie; * okná, dvere, brány v otvorenom stave zabezpečiť proti samovoľnému zatvoreniu;
Prevádzkové budovy a objekty MŠ	nezaistené otvory, jamy, nedostatočná nosnosť konštrukcie	* pád osoby do hĺbky, prepadnutie osoby neúnosnou konštrukciou a pod. (podlahou, poklopom a pod.);	3	3	9	* všetky otvory alebo nebezpečné priehlbiny v podlahách bezpečným spôsobom zakryť alebo ohraďiť; * zaisťiť, aby nosnosť poklopov zodpovedala nosnosti okolitej podlahy; * zaisťiť osadenie poklopov tak, aby sa nedali samovoľne odsunúť alebo uvoľniť a aby boli zapustené do rovnakej úrovne s okolitou podlahou; * po zotmení alebo za zníženej viditeľnosti zabezpečiť osvetlenie komunikácií, pracovísk a nebezpečných miest z umelých zdrojov; * zabezpečiť trvalé udržiavanie bezpečného stavu pracovných plôch;
Pracovné prostredie MŠ	nevhodný stav podlahy	* zakopnutie, pošmyknutie, pád na rovine;	2	2	4	* zabezpečiť rovný, drsný, nešmyklavý, bezprašný povrch komunikácií; * odvodňovať chodníky a iné pracovné plochy tak, aby sa na nich nezadržiavala voda (nebezpečie zamrznutia); * v zime odstrániť sneh, námrazu, posypávať povrch komunikácií;
Elektrické zariadenia MŠ	poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím	* úraz spôsobený účinkom pretekajúceho prúdu telom postihnutého ako následok priameho kontaktu s vodivými časťami zariadenia, ktoré majú voči miestu dotyku odlišný elektrický potenciál (ide o všeobecný prípad, pri činnosti na danom zariadení); * úraz elektrickým prúdom priamym alebo nepriamym dotykom; * obnaženie živých častí, zníženie izolačných vlastností, skrat spôsobený vodivým predmetom;	3	3	9	* vyhotoviť el. zariadenia v súlade s platnými legislatívnymi predpismi a technickými normami; * vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky na odstraňovanie zistených závad; * vykonať oboznámenia a poučenia v rámci vstupnej inštrukcie a opakovaného školenia; * zabezpečiť práce na danom elektrickom zariadení zamestnancami s príslušným stupňom odbornej spôsobilosti; * neobsluhovať elektrické prístroje a zariadenia mokrymi rukami; * vydať a rešpektovať zákaz dotýkať sa živých nekrytých častí elektrických zariadení, opravovať ich;

Príloha č. 3

Osvedčenie ev. č. ABT-001008-06 zo dňa 22.11.2006

Milan Repka – autorizovaný bezpečnostný technik

N Á R O D N Ý I N Š P E K T O R Á T P R Á C E

Masarykova 10, 040 01 Košice

ev. čís. : ABT-001008-06

OSVEDČENIE

vydané v zmysle § 6 ods. 1 písm. d) bod 4. zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v nadväznosti na § 39 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na činnosť :

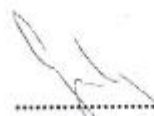
autorizovaný bezpečnostný technik

Meno a priezvisko: **Milan Repka**

Dátum narodenia: 17.04.1956

Adresa trvalého pobytu: Geologická 28
82106 Bratislava

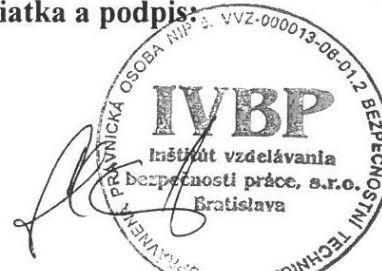

Ing. Andrej Gmitter
generálny riaditeľ

V Košiciach, dňa 22.11.2006

Pozn. : Upozorňujeme na povinnosť vyplývajúcu z § 24 ods. 9 zákona č. 124/2006 Z. z.

Potvrdenia o absolvovaní aktualizačnej odbornej prípravy

Dátum absolvovania: 7.8. - 8.8. 2006 V rozsahu (počet hodín): 18 Číslo oprávnenia akreditovanej organizácie: VVZ-000013-06-01.2	Pečiatka a podpis:
Dátum absolvovania: 24.-25.5.2011 V rozsahu (počet hodín): 16 Číslo oprávnenia akreditovanej organizácie: VVZ-000013-06-01.2	Pečiatka a podpis:
Dátum absolvovania: 18.09. - 19.09.2016 V rozsahu (počet hodín): 16 Číslo oprávnenia akreditovanej organizácie: VVZ-000010-06-01.2	Pečiatka a podpis:
Dátum absolvovania: V rozsahu (počet hodín): Číslo oprávnenia akreditovanej organizácie:	Pečiatka a podpis:
Dátum absolvovania: V rozsahu (počet hodín): Číslo oprávnenia akreditovanej organizácie:	Pečiatka a podpis:

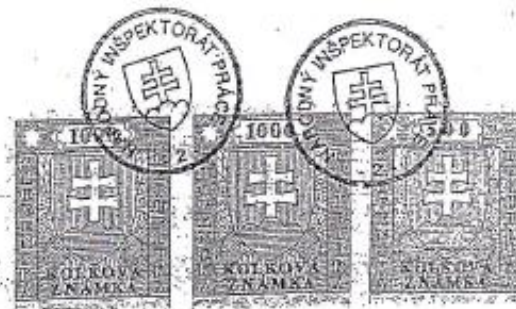
Príloha č. 4

Osvedčenie ev. č. VVZ-0422/08-01.1 zo dňa 06.05.2008

Milan Repka – vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce
v rozsahu výchova a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov

NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE

Masarykova 10, 040 01 Košice

ev. čís. : VVZ-0422/08-01.1

OPRÁVNENIE

výdané v zmysle § 6 ods. 1 písm. d) bod 2. zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 27 ods. 12 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

na vykonávanie

výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce

v rozsahu :

01.1 - Výchova a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov

Meno a priezvisko: Milan Repka
Obchodné meno: Milan Repka
IČO : 11685166
Sídlo: Geologická 28
82106 Bratislava
Doba platnosti: 5 rokov

Ing. Andrej Gmitter
generálny riaditeľ

V Košiciach, dňa 06.05.2008

NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE

Vzhľadom na časté dotazy odbornej verejnosti a na problémy súvisiace s uchádzaním sa o zákazky viazané na platnosť oprávnení, ktoré v zmysle zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov vydáva Národný inšpektorát práce, upozorňujeme na znenie ustanovenia § 39c zákona č. 124/2006 Z. z. Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2010, podľa ktorého:

Oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 oprávnenie na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok a opráv vyhradeného technického zariadenia a na plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom podľa § 15, oprávnenie na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby a pracovnej zdravotnej služby podľa § 21 a oprávnenie na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce podľa § 27 vydané podľa predpisov platných **do 31. mája 2010** sa považujú za oprávnenia vydané na **neurčitý čas**.

Zároveň si Vás dovoľujeme upozorniť na dodržanie povinností vyplývajúcich z § 14 ods. 6 (OPO), z § 21 ods. 11 (BTS) a z § 27 ods. 13 (VaVZ) zákona č. 124/2006 Z. z.

Poznámka:

Oprávnenia vydávané **do 31. mája 2010** boli vydávané vo vtedy platnom znení zákona č. 124/2006 Z. z. **na 5 rokov. Od 1. júna 2010 Národný inšpektorát práce vydával v zmysle novely zákona tieto oprávnenia na dobu neurčitú.**

Národný inšpektorát práce nebude vydávať žiadne doklady o predĺžení platnosti týchto oprávnení, vzhľadom na to, že predĺženie ich platnosti vyplýva priamo zo zákona.